

FENNIA-RYHMÄ 2000

Sisällys

- 2 Fennia-ryhmän yhtiöt
 - 3 Avainluvut
-

Yrittäjien Fennia

- 4 Toimitusjohtajan katsaus
 - 6 Hallinto
 - 8 Tilinpäätös
 - 31 Tulosanalyysi
 - 32 Henkilöstö
-

Henki-Fennia

- 34 Toimitusjohtajan katsaus
 - 36 Hallinto
 - 37 Tilinpäätös
-

Eläke-Fennia

- 52 Toimitusjohtajan katsaus
 - 55 Hallinto
 - 56 Tilinpäätös
 - 82 Yritysanalyysi
 - 88 Henkilöstö
-

- 89 Neuvottelukunnat
- 93 Palvelukonttorit

Vuosikertomuksen kuvituksena on käytetty Fennia-ryhmän kustantamassa Pro Finnish Design 2001-kilpailussa palkittujen tuotteiden kuvia. Kilpailu järjestetään joka toinen vuosi. 100.000 markan palkinto luovutettiin vuonna 2001 kuudennen kerran.

Kansikuvassa:

- voittaja One 40-purjevene, Oy One Group Ab, suunnittelija Guy Lönngren
- kunniaininta Q -mediapuhelin, Benefon Oyj, suunnittelijat Hannu Kähkönen, Juha Ainoa ja Erkki Tuominen
- kunniaininta Sykemittari M91, Polar Elektro Oy, suunnittelijat Pasi Vihavainen, Jouko Hoikka ja Ilkka Ronkainen

*Pro Finnish Design 2001 kunniamaininta
Polku-matto, Verso Design Oy, suunnittelija
Tuttu Sillanpää ja Elina Huotari*

Fennia-ryhmä – turvallisuutta asiakkaan eduksi

Fennia-ryhmän muodostavat Yrittäjän Fennia, Eläke-Fennia ja Henki-Fennia. Yhtiöt tarjoavat asiakkailleen laadukkaita ja kilpailukykyisiä vahinkovakuutus-, eläke- ja henkivakuutuspalveluita. Ryhmä perustettiin vuonna 1998. Ammattitaidon pohja on kuitenkin vankka, sillä vakuuttamisen ja Fennia-nimen juuret ulottuvat aina 1800-luvun puolelle.

Fennia-ryhmän tarjonnasta löytyvät monipuoliset riskienhallinta- ja vakuutuspalvelut yrityksille, niiden työntekijöille, yrittäjille ja kotitalouksille sekä joustavat rahoitusratkaisut yritysten ja yrittäjien tarpeisiin.

Keskinäinen ja aidosti suomalainen

Fennia-yhtiöitä hallinnoidaan keskinäisyyden periaatteella. Ylintä päätösvaltaa käyttävät yhtiökokousten kautta asiakkaat. Hallintoelimiin kuuluu suuri joukko muun muassa yrittäjiä ja yritysten edustajia, jotka täten ovat tekemässä keskeisiä päätöksiä.

Avainasemassa turvallisuus

Fennia tarjoaa asiakkailleen kokonaisvaltaisen toimintamallin ja asiakkaiden tarpeiden mukaan räätälöidyt palvelut. Fenniasta löytyy eturivin osaamista parantamaan asiakkaan turvallisuutta. Vakuutuskorvaukset ja eläkkeet turvaavat uuden alun ja toimeentulon vahingon tai sairauden sattuessa. Turvallisuusjohtaminen varmistaa työturvallisuuden oman yrityksen ohella alihankintaketjuissa ja työkyvyn ylläpito auttaa säilyttämään työkyvyn. Sijoitusvakuutukset puolestaan tarjoavat turvalliset rahastoyhdistelmät asiakkaan varojen kartuttamiseen.

Lähellä asiakasta

Fennian palveluja tarjoavat ryhmän 70 konttoria eri puolilla maata. Henkilökohtaista puhelinpalvelua kaikissa vakuutusasioissa antaa Fenniapalvelu, jonka asiakasystävällinen palveluaika on maanantaista perjantaihin kello 8 – 20. Joustava ja nopea vaihtoehto vakuutusten ottamiseen ja hoitamiseen on Fennia-ryhmän Internet-sivusto osoitteessa www.fennia.fi.

Yrittäjän Fennia

-riskienhallinnan
asiantuntija

Yrittäjän Fennia on keskinäinen, asiakkaiden omistama vahinkovakuutusyhtiö, jolla on yli 70 vuoden kokemus yritysten ja kotitalouksien riskienhallinnassa ja vakuuttamisessa.

Hallintoelinten jäseninä asiakkaat osallistuvat yhtiön tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen. Yrittäjän Fennia on pitkään ollut edelläkävijänä yritysten riskienhallinnan kehittämässä. Jokaiselle asiakkaalle on tarjolla mittojen mukainen ja kustannustehokas vakuutusratkaisu, jolla riskit katetaan mahdollisimman hyvin. Yhtiö on edelläkävijä myös uusien jake-lukanavien käyttöönotossa. Se aloitti mm. ensimmäisenä vakuutusyhtiönä vakuutusten myynnin Internetissä.

Yrittäjän Fennian katsaus vuoteen 2000 alkaa sivulta 4.

Henki-Fennia

- henkivakuuttamisen ja
varallisuuden hoidon
asiantuntija

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian omistavat keskinäiset yhtiöt Yrittäjän Fennia 60 prosentin osuudella ja Eläke-Fennia 40 prosentin osuudella. Henki-Fennia kuuluu näin ollen Yrittäjän Fennian konserniin. Yhtiön omistus pohja merkitsee sitä, että yhtiötä hallitaan keskinäisyyden periaatteella.

Henki-Fennian vakuutus-tuotteet täydentävät sopivasti sen omistajayhtiöiden vakuustarjontaa. Yhtiön erikoisalana ovat vapaaehtoiset henki-, eläke- ja sijoitusvakuutukset. Sijoitus-sidonnaisten vakuutusten myötä yhtiön toiminnan painopiste on siirtynyt yhä enemmän asiakkaiden varallisuuden hoidon puolelle. Sijoitussidonnaiset vakuutukset on suunniteltu ja niitä hoidetaan yhdessä Carnegie Rahastoyhtiö Oy:n kanssa.

Henki-Fennian katsaus vuoteen 2000 alkaa sivulta 34.

Eläke-Fennia

- työeläkevakuuttamisen
asiantuntija

Eläke-Fennia on keskinäinen, asiakkaidensa omistama yhtiö, jonka päätehtävä on huolehtia työntekijöiden ja yrittäjien työeläketurvasta ja luoda näin turvallisuutta eläkeikaan.

Yhtiö hoitaa asiantuntevasti, luotettavasti ja joustavasti työntekijöiden TEL- ja yrittäjien YEL-vakuutukset ja niihin pohjautuvat eläkkeet. Asiakasyritysten vakuutusmaksuja alentavat kilpailukykyiset hyvitykset, jotka varmistetaan pitkäjänteisellä sijoitustoiminnalla. Palvelua täydentävät monipuoliset asiakasrahoitusratkaisut ja verkkopalvelut sekä räätälöidyt työkykypalvelut.

Eläke-Fennian katsaus vuoteen 2000 alkaa sivulta 52.

AVAINLUVUT

	2000	1999
Yrittäjän Fennia		
Maksutulo, ensivakuutus	1 305 Mmk	1 260 Mmk
Liikevaihto	2 484 Mmk	1 762 Mmk
Liikevoitto	504 Mmk	142 Mmk
-% liikevaihdosta	20,3 %	8,1 %
Vastuunkantokyky	153 %	183 %
Taseen loppusumma	4 680 Mmk	3 889 Mmk
Henki-Fennia		
Maksutulo	479 Mmk	252 Mmk
Liikevaihto	854 Mmk	406 Mmk
Liikevoitto	104 Mmk	10 Mmk
-% liikevaihdosta	12,2 %	2,4 %
Vakavaraisuusaste	25 %	27 %
Taseen loppusumma	2 268 Mmk	1 619 Mmk
Eläke-Fennia		
Maksutulo	3 209 Mmk	2 973 Mmk
Maksetut eläkkeet	2 666 Mmk	2 540 Mmk
Taseen loppusumma	20 329 Mmk	18 069 Mmk
Toimintapääoma	4 242 Mmk	4 938 Mmk
- suhde vakavaraisuus- rajaan	2,7	2,9
Maksetut hyvitykset, prosenttia palkkasummasta	0,57 %	0,36 %
Vakuutettuja	126 350 henk.	119 690 henk.
Eläkkeensaajia	66 620 henk.	65 220 henk.

YRITTÄJÄIN FENNIA

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2000 oli Yrittäjän Fennialle menestyksellinen. Vuoden tulos oli erittäin hyvä. Tulosta paransivat erityisesti osakkeiden myyntivoitot, mutta myös vakuustoitominnan kannattavuus parani merkittävästi. Kun eliminoidaan korvauskuluihin sisältyneet kertaluontoiset erät, yhdistetty kulusuhte laski hyvälle tasolle 101 prosenttiin edellisen vuoden 106 prosentista. Kehitys oli asetettua tavoitettamme parempi.

Panostuksia tulevaisuuteen

Olemme viime vuosina panostaneet uusien jakelukanavien kehittämiseen, erityisesti verkkopalvelujen laajentamiseen. Tilivuoden aikana verkkopalvelujen voimavaroja lisättiin edelleen, puhelinpalvelujen painopistettä siirrettiin Helsingistä Vaasaan ja henkilövakuutuksen resursseja kasvatettiin. Uusia toimihenkilöitä palkattiin erityisesti avainhenkilöiksi ja koko Fennia-ryhmälle tarkoitettu uusi koulutusjärjestelmä, Fennia Akademia, otettiin käyttöön. Tilivuosi oli myös ensimmäinen kausi, jolloin henkilöstön kannustepalkkiojärjestelmää sovellettiin. Asiantuntijaorganisaation roolia ja turvallisuusjohtamisen merkitystä korostettiin kaikessa toiminnassa.

Ympäristön muutos jatkuu

Laajamittainen rakennemuutos on käynnissä koko pohjoismaisessa finanssikentässä. Tyypillisiä tälle murrokselle ovat olleet pankkien ja vakuutusyhtiöiden fuusiot, joista yksi on tapahtunut myös meillä Suomessa.

Informaatioteknologia on muuttanut ja muuttaa perinteisiä toimintatapoja. Kasvun painopiste on siirtynyt selvästi henkilövakuuttamiseen ja varainhallintaan. Toimintaamme vaikuttaa yhä enemmän ulkomainen kilpailu, asiakkaiden kansainvälistyminen ja vakuutusmeklareiden toiminta sekä lainsäädännön muutokset. Viimeksi mainittu mahdollistaa

*Kari Elo
toimitusjohtaja*

vakuutusyhtiöille uusia liitännäistoimintoja.

Turvallisuuden markkinat kasvavat

Vahinkovakuutuksen kasvu on maltillista. Sen merkitys talouselämälle ja kotitalouksille on kuitenkin kiistaton – vahinkovakuuttamista tarvitaan aina. Siksi riskien hallinta ja vahinkovakuuttaminen on myös tulevaisuudessa perustoimintaamme Fennia-ryhmässä.

Turvallisuuden markkinat kasvavat, koska yritysten ja kotitalouksien turvallisuuteen liittyvät intressit lisääntyvät. Yleinen turvattomuus, rikollisuus ja ilkeävalta ovat valitettavasti lisääntymässä. Verkostuneessa toimintaympäristössä olemme entistä enemmän riippuvaisia verkoston muista osista. Samalla meiltä itseltämme tai yritykseltämme odotetaan, että täytämme velvoitteemme

verkoston osana. Riskien määrä kasvaa riippuvaisuuksien myötä ja niiden tunnistaminen on tärkeää. Tällaisessa tilanteessa korkeatasoisella riskienhallinnalla ja vahinkovakuutusosaamisella on kysyntää.

Keskinäisen yhtiön omistajilla, asiakkailta, ei ole osakkeenomistajien kaltaisia tuotto-odotuksia yhtiötään kohtaan, mutta heillä on sitäkin enemmän palveluodotuksia. Lainsäädännön salliessa myös oheistoimintojen harjoittamisen, turvallisuuspalvelujen laajamittainen tarjoaminen saattaa muodostua merkittäväksi kilpailueduksi.

Asiakastyytyväisyys

Asiakkaidemme palautetta kerätään järjestelmällisesti ja palautteen pohjalta toteutetaan parannustoimenpiteitä. Asiakkaiden tyytyväisyys palveluumme ja muuhun toimintaamme on viime vuosien ajan ollut hyvällä tasolla. Tehdäksemme laadukkaasta palvelusta vielä selkeämmän kilpailuedun sen eteen pitää jatkuvasti tehdä työtä. Asiakastytyväisyydessä on aina parantamisen varaa.

Tulevaisuuden näkymät

Yrittäjän Fennian konsernissa painopistettä on siirretty henkilövakuutuksen suuntaan. Kilpailukykyämme parantamiseksi kehitämme edelleen verkko- ja puhelinpalvelujamme. Verkkopalvelut-yksiköstä on muodostettu osakeyhtiö, joka tästä lähtien kehittää sähköisiä palveluja. Niitä tullaan käyttämään sekä vakuutusten markkinointiin ja hoitoon että yhtiön ja asiakkaiden väliseen vuorovaikutukseen.

Jatkamme turvallisuusjohtamisen ja –osaamisen koulutusta asiakkaidemme parhaaksi. Samoin viemme eteenpäin alihankintayrityksille suunnattua turvallisuuskoulutusta yhdessä tilaajayritysten kanssa.

Korvauspalvelujemme parantaminen on jatkuvan kehittämisen kohteena.

Eräs kuluvan vuoden painopisteistä on euroon siirtyminen. Siihen on vaurauduttu hyvin ja uskomme sen sujuvan joustavasti.

Pääomamarkkinat ovat erittäin haasteelliset. Tämä asettaa sijoitusriskien hallinnalle ja tuottojen tekemiselle erittäin vaativat puitteet.

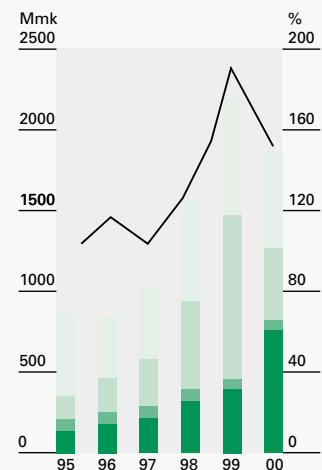
Yrittäjän Fennian vakavaraisuus on hyvällä tasolla ja se antaa turvallisen perustan ponnistaa alkaneelle vuodelle.

Kiitän asiakkaitamme sekä yhteistyökumppaneitamme luottamuksesta ja yhteistyöstä ja toivotan teille kaikille menestystä liiketoimissanne ja elämässänne. Kiitän myös osaavaa henkilöstöämme hyvin tehdystä työstä ja hyvästä tuloksesta.

Kari Elo

*Pro Finnish Design 2001 kunniainnointi
Vera-tuoli, Huonekalutehdas Korhonen Oy,
suunnittelija Teemu Järvi*

VAKAVARAISUUSPÄÄOMAN JA VASTUUNKANTOKYVYN KEHITYS

YRITTÄJÄIN FENNIA HALLINTO

HALLINTONEUVOSTON JÄSENET

Eino Rajamäki

yrittäjäneuvos
Seinäjoen Varaosakeskus Oy
Seinäjoki
puheenjohtaja

Taisto Lehti

hallituksen puheenjohtaja
Oy Odensö Ab
Kauniainen
varapuheenjohtaja

Markku Koskeniemi

yrittäjäneuvos
Tammerneon Oy
Tampere
varapuheenjohtaja

Mikael Ahlbäck

toimitusjohtaja
Rani-Plast Oy
Teerijärvi

Kaarina Aho

toimitusjohtaja
Liikenneyhtiö Olavi Aho Oy
Tornio

Seppo Aho

rakennusneuvos
Sava-Yhtiöt
Rovaniemi

Antti Airisto

toimitusjohtaja
Soscandia Oy
Espoo

Häkan Anttila

toimitusjohtaja
Oy I-print Wasa Ab
Vaasa

Juhani Enkovaara

toimitusjohtaja
Eho Oy
Helsinki

Henry Fagerström

toimitusjohtaja
Oy Schenker East Ab
Helsinki

Timo Fredrikson

konsuli, toimitusjohtaja
A. Fredrikson Oy
Vaajakoski

Jarmo Halonen

toimitusjohtaja
Elecster Oyj
Toijala

Björn Hartman

toimitusjohtaja
Oy C.J. Hartman Ab
Vaasa

Paula Jääskeläinen,

hallituksen puheenjohtaja
Puijon Kiinteistöhuolto Oy
Kuopio

Risto Kausto

toimitusjohtaja
Eläke-Fennia
Helsinki

Hannu Kekäläinen

toimitusjohtaja
MDC Resurssit Oy
Espoo

Hannu Kemppi

toimitusjohtaja
Kemppien Teollisuus Oy
Lahti

Tarmo Korpela

varatoimitusjohtaja
Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto
Helsinki

Heikki Kääriäinen

toimitusjohtaja
Linja-autoliitto ry
Helsinki

Yrjö Laakkonen

toimitusjohtaja
Oy Veljekset Laakkonen
Joensuu

Muisto Laine

toimitusjohtaja
Oy Lai-Mu Ab
Rauma

Matti Lepistö

toimitusjohtaja
Viipurin Leipä Oy
Helsinki

Jorma Lillbacka

toimitusjohtaja
Lillbacka Oy
Kauhava

Markus Lindblom

hallituksen varapuheenjohtaja
RTV-Yhtymä Oy
Riihimäki

Leena Martiskainen

toimitusjohtaja
Eilakaisla Oy Toimialapalvelu
Helsinki

Pekka Niemi

toimitusjohtaja
Kuntoutusyhtymä-Rehab Group Oy
Turku

Iipo Ojala

toimitusjohtaja
Valkeakosken Liikenne Oy
Valkeakoski

Martti Paunu

toimitusjohtaja
Vainö Paunu Oy
Tampere

Helena Piispa

toimitusjohtaja
Oy Scantarp Ab
Kuopio

Juhani Pohjanväre

toimitusjohtaja
Lohjan Nosturipalvelu Oy
Lohja

Esko Rapala

johtaja
Oy Rapala Group Ltd
Vääksy

Hannu Riihelä

toimitusjohtaja
Eiri Oy
Lahti

Pekka Rissanen

toimitusjohtaja
Aarikka Oy
Helsinki

Ali U. Saadetdin

toimitusjohtaja
Solteq Oyj
Tampere

Seppo Saajos

toimitusjohtaja
Saajos yhtiöt
Lohja

Juhani Saario

toimitusjohtaja
Lahden Autokori Oy
Lahti

Pertti J. Siikarla

toimitusjohtaja
Yrittäjien Oikeussuoja Oy
Helsinki

Kari Sinkko

toimitusjohtaja
Sinkko -yhtiöt
Lappeenranta

Jarmo Soininen

toimitusjohtaja
Asoma Oy
Helsinki

Kaj Ström

toimitusjohtaja
Oy Motoral Ab
Helsinki

Hannu Teiskonen

toimitusjohtaja
HT Lasertekniikka Oy
Keuruu

Jukka Tikka

toimitusjohtaja
Länsi-Savo Oy
Mikkeli

Markus Tötterman

toimitusjohtaja
Oy Arwidson Ab
Espoo

Jaakko Valkamo

toimitusjohtaja
Oy Primula Ab
Helsinki

Lennart Varjo

toimitusjohtaja
Hella Lighting Finland Oy
Salo

Reijo Vauhkonen

teollisuusneuvos
Tulikivi-yhtiöt
Juuka

Arvo Viinonen

hallituksen puheenjohtaja
Kojaltek-yhtiöt
Oulu

TILINTARKASTAJAT

Kalervo Virtanen
professori, KHT
Helsinki

Risto Järvinen
kanslianeuvos, KHT
Helsinki

Markku Koskela
professori, KHT
Helsinki
varamies

Per-Olof Johansson
kauppat.maist., KHT
Espoo
varamies

HALLITUS

Eero Lehti
kauppaneuvos, hallituksen puheenjohtaja
Taloustutkimus Oy
Helsinki
puheenjohtaja

Jalo Paananen
hallituksen puheenjohtaja
Eimo Oyj
Lahti
varapuheenjohtaja

Ernst Gylfe
toimitusjohtaja
Helsingin Villakehräämö Oy
Helsinki

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjät ry
Helsinki

Lasse Koski
toimitusjohtaja
Laihian Mallas Oy
Laihia

Erkki Moisander
hallituksen jäsen
VPG Finland Oy
Kuopio

Esko Penttilä
liikenneneuvos
Matkaporjat Oy
Vammala

Antti Vaahto
toimitusjohtaja
Vaahto Group PLC Oyj
Hollola

Kari Elo
toimitusjohtaja
Yrittäjien Fennia
Helsinki

Markku Alava
varatoimitusjohtaja
Yrittäjien Fennia
Helsinki
varajäsen

Hannu Ketola
Henki-Fennian toimitusjohtaja
Yrittäjien Fennian varatoimitusjohtaja
Helsinki
varajäsen

Lasse Heiniö
Eläke-Fennian varatoimitusjohtaja
Helsinki
varajäsen

Tarkko Jousi
Eläke-Fennian varatoimitusjohtaja
Helsinki
hallituksen sihteeri

JOHTAJAT

Kari Elo
toimitusjohtaja

Hannu Ketola
varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen,
vakuustointiminta

Markku Alava
varatoimitusjohtaja, uudet liiketoiminta-alueet

Matti Heikkinen
kentän johtaja

Timo Hukka
sijoitusjohtaja

Tarkko Jousi
johtaja, lakiasiat ja
Fennia-ryhmän kehittäminen

Jussi Kauma
tuotantojohtaja

Christer Klärich
henkilöstöjohtaja,
Fennia-ryhmän henkilöstöhallinto

Timo Laakso
talousjohtaja

Jyri Tapper
markkinointijohtaja

Risto Heimo,
aktuaari, SHV

LÄÄKÄRIT

Vesa Vaaranen
lääketieteen ja kirurgian tohtori, ylilääkäri

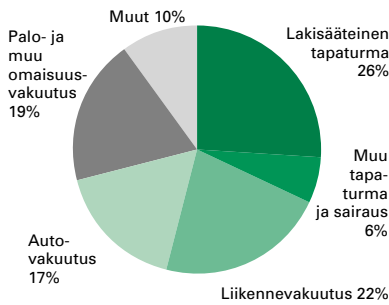
Pekka Paavolainen
lääketieteen ja kirurgian tohtori, dosentti

Timo Yrjönen
lääketieteen ja kirurgian tohtori

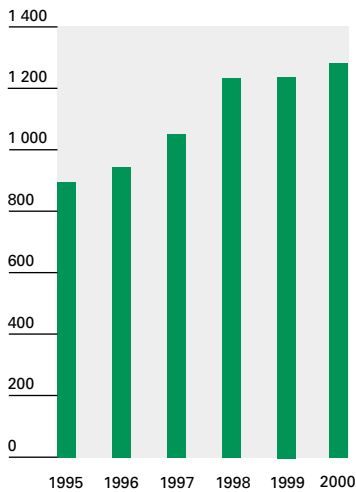
Esko Matikainen
lääketieteen ja kirurgian tohtori, dosentti

Heikki Österman
lääketieteen lisensiaatti

MAKSUTULON JAKAUMA LAJEITTAIN 2000

YRITTÄJÄIN FENNIAN MAKSUTULON KEHITYS (Mmk)

Keskinäisen yhtiön Yrittäjienvakuutus-Fennian 72. toimintavuosi oli yhtiölle myönteinen sekä toiminnallisesti että taloudellisesti. Yhtiön tulos oli erittäin hyvä ja vakavaraisuus säilyi hyvin turvaavalla tasolla. Yrittäjien Fennian konsernin toiminnassa tärkeä painopiste oli henkivakuutuksessa, jossa saavutettu maksutulon kasvu ylittikin selvästi alan keskimääräisen kasvun.

Vakuustointiminta

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo oli 1.319 miljoonaa markkaa (1.273 Mmk), josta ensivakuutuksen osuus oli 1.305 miljoonaa markkaa (1.260 Mmk). Yhtiön markkinaosuus oli alan ennakkotietojen mukaan 9,3 prosenttia (9,5 %).

Luottotappiot pysyivät alhaisella tasolla ja olivat 11 miljoonaa markkaa (9 Mmk).

Vahinkosuhte oli 97 prosenttia (89 %). Yhtiö vahvisti tilinpäätöksessä kertaluontoisesti 200 miljoonalla markalla korvausvastuuta muuttamalla vastuuelkaperusteita. Tämä aiheutti vahinkosuhteen heikkene-
misen.

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksutulo nousi 3 prosenttia 336 miljoonaa markkaan. Nousu aiheutui lähinnä työllisyyden kohenemisestä ja asiakasyritysten palkkasummien kasvusta. Lajin kannattavuus oli tyydyttävä ja vahinkosuhte oli 104 prosenttia (87 %). Kannattavuutta heikensi vastuuelkaperusteiden muutos, joka kasvatti kertaluontoisesti korvausvastuuta 80 miljoonaa markkaa. Muun tapaturmavakuutuksen kannattavuus heikkeni hieman ja jäi epätydyttäväksi.

Liikennevakuutuksen (moottoriajoneuvonvastuu) maksutulo kasvoi 1 prosentin 288 miljoonaa markkaan. Vähäinen kasvu johtui etupäässä alan keskimäärää maltillisimmista maksunkorotuksista. Lajin kannat-

tavuus pysyi edelleen epätydyttävällä tasolla vahinkosuhteen ollessa 134 prosenttia (127 %). Lajin vahinkosuhteen nousuun vaikutti osaltaan vastuuelkaperusteiden muutos, joka kasvatti kertaluontoisesti korvausvastuuta 120 miljoonaa markkaa.

Autovakuutuksen (maa-ajoneuvot) maksutulo kasvoi 6 prosenttia 223 miljoonaa markkaan. Lajin kannattavuus parani, mutta jäi edelleen tyydyttävälle tasolle.

Yritysten palo- ja muu omaisuusvakuutusten maksutulo oli 144 miljoonaa markkaa. Vakuutusryhmän kannattavuus parani hieman, vaikka suurvahinkojen määrä ylitti edelleen lievästi pitkän ajan keskiarvon. Kotitalousvakuutusten maksutulo oli 133 miljoonaa markkaa (127 Mmk) ja kannattavuus oli hyvä.

Vahinkovakuutuksen kokonaisliikekulut kasvoivat maltillisesti 2 prosenttia 327 miljoonaa markkaan. Liikekuluja kasvattivat erityisesti nousseet atk-kulut. Tuloslaskelman mukaiset liikekulut olivat 251 miljoonaa markkaa (246 Mmk) ja liikekulusuhde laski 20,2 prosenttiin (20,6 %).

Koko vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde oli 118 prosenttia (110 %). Kun eliminoidaan kertaluontoiset erät, parani vahinkovakuutuksen kannattavuus hieman.

Sijoitustoiminta

Sijoitustoiminnan nettotuotto oli 724 miljoonaa markkaa (261 Mmk). Nettotuotot kasvoivat erityisesti lisäantenneiden osakkeiden myyntivoittojen ansiosta.

Korkotuottoja kertyi nettomääräisesti 137 miljoonaa markkaa (109 Mmk) ja kiinteistötuottoja 20 miljoonaa markkaa (16 Mmk). Osinkotuotot muista sijoituksista kasvoivat lähinnä yhtiöiden parantuneiden

tulosten ansiosta 86 miljoonaan markkaan (40 Mmk).

Myyntivoittojen määrä kasvoi 777 miljoonaan markkaan (264 Mmk), josta pörssinoteerattujen osakkeiden myyntien osuus oli 658 miljoonaan markkaa (169 Mmk). Myyntitappioiden määrä kasvoi 176 miljoonaan markkaan (114 Mmk). Pörssinoteerattujen osakkeiden myyntien osuus tappioista oli 81 miljoonaan markkaa (15 Mmk).

Arvonlennuksia tehtiin yhteensä 115 miljoonaan markkaa (20 Mmk), joista osakkeisiin ja rahasto-osuuksiin kohdistui 113 miljoonaan markkaa (17 Mmk).

Yhtiö käyttää johdannaisia pääosin olemassa olevien sijoitusten suojaamiseen. Sijoitustoiminnan nettotuotoihin sisältyvä johdannaisten kokonaisnettokustannus oli 8 miljoonaan markkaa (88 Mmk).

Yhtiö siirsi vuoden aikana sijoitustensa painopistettä osakkeista rahoitusmarkkinavälineisiin. Sijoitusten käypä arvo 31.12.2000 oli 4,5 miljardia markkaa (4,6 mrd. mk). Sijoitusten käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen välinen johdannaisten oikaistu arvostusero laski pääasiassa myyntivoittojen realisointien myötä 431 miljoonaan markkaan (1.069 Mmk).

Sitoumuksia pääomarahastoihin lisättiin vuoden aikana 116 miljoonalla markalla 296 miljoonaan markkaan. Näistä toteutui vuoden aikana sijoituksina 74 miljoonaan markkaa.

Tilikauden tulos ja vakavaraisuus

Yhtiön liikevoitto oli 504 miljoonaan markkaa (142 Mmk). Tilikauden voitto oli 365 miljoonaan markkaa (39 Mmk).

Tasoituspääomien määrä tehtyjen vastuvelkaperustemuutosten myötä 15 miljoonalla markalla 686 miljoonaan

markkaan. Käyvin arvoin laskettu toimintapääoma oli 1.208 miljoonaan markkaa (1.479 Mmk). Yhteenlaskettu vakavaraisuuspääoma oli 1.894 miljoonaan markkaa (2.180 Mmk). Yhtiön vakavaraisuutta kuvaava vastuunkantokyky oli 153 prosenttia (183 %), mitä voidaan pitää erittäin turvaavana.

Hallintoelimet ja henkilöstö

Kertomusvuonna Yrittäjän Fennian hallitukseen kuuluivat kauppaneuvos Eero Lehti (puheenjohtaja), hallituksen puheenjohtaja Jalo Paananen (varapuheenjohtaja), toimitusjohtaja Ernst Gylfe, toimitusjohtaja Jussi Järventaus, toimitusjohtaja Erkki Moisander, liikenneneuvos Esko Penttilä, teollisuusneuvos Klas Stigzelius, toimitusjohtaja Antti Vaaho sekä Yrittäjän Fennian toimitusjohtaja Kari Elo.

Klas Stigzelius päätti 20 vuoden ansiokkaan hallitustyöskentelyn yhtiössä 31.12.2000. Hallitus esittää hänelle kiitoksen merkittävästä työpainoksesta yhtiön hyväksi. Hallituksen uudeksi jäseneksi valittiin 1.1.2001 alkaen toimitusjohtaja Lasse Koski.

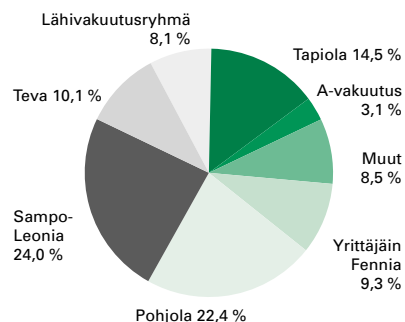
Yhtiön hallintoneuvoston jäsenyydestä erosivat optikko Kalevi Differt ja toimitusjohtaja Kaarina Kolehmainen. Hallintoneuvoston uusiksi jäseniksi valittiin yhtiökokouksessa 30.5.2000 toimitusjohtajat Björn Hartman, Pentti J Siikarla ja Jukka Tikka. Hallitus esittää kiitoksen eroaville luottamushenkilöille.

Yhtiön palveluksessa oli vuonna 2000 keskimäärin 803 henkilöä (806). Hallitus kiittää yhtiön henkilöstöä merkittävästä työstä yhtiön ja sen vakuutuslaitosten hyväksi.

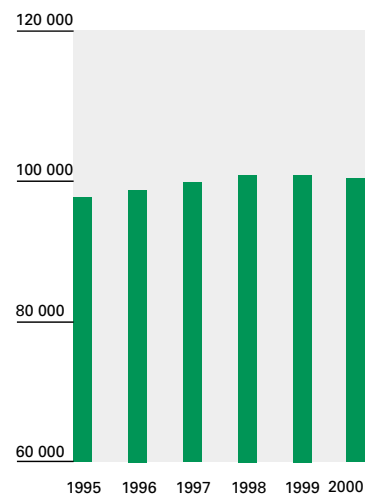
Euroon valmistautuminen

Valmistelut euroon siirtymiseksi ovat jatkuneet vuonna 1998 hyväksytyyn siirtymäsuunnitelman mukaisesti. Pääosa yhtiön toiminnoista siirtyy euroon vuoden 2002 alussa. Arvo-

VAHINKOVAKUUTUKSEN MARKKINAOSUUDET KOTIMAINEN ENSIVAKUUTUS 2000

VAHIKOJEN MÄÄRÄN KEHITYS

paperitoiminnassa on siirrytty eu-roon jo aiemmin. Tietojärjestelmien muutostöiden suunnittelu ja asiakasinformaation valmistelu ovat olleet europrojektin painopistealueita kertomusvuonna. Tietojärjestelmien euromuutosten toteutus, testaus ja käyttöönotto tapahtuu vuonna 2001. Euroon siirtymisen kustannuksiksi on arvioitu alle 10 miljoonaa markkaa.

Konsernirakenne

Yrittäjien Fennian konsernitilinpäätökseen yhdistellään yhtiön 60 prosenttisesti omistama Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia. Fennia-ryhmään kuuluva Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia omistaa Henki-Fenniasta 40 prosentin osuuden. Tukeakseen Henki-Fennian liiketoiminnan kasvua omistajat vahvistivat yhtiön omaa pääomaa kertomusvuonna 97,5 miljoonalla markalla.

Konserniin kuului vuoden 2000 lopussa lisäksi 15 kiinteistöyhtiötä, joista neljä kuului Henki-Fennian muodostamaan alakonserniin. Tilikauden aikana ostettiin kolme ja myytiin kuusi kiinteistöyhtiötä.

Konsernitilinpäätös

Konsernin henkivakuutus toiminnan kehitys oli myönteinen. Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo kasvoi 90 prosenttia 479 miljoonaan markkaan (252 Mmk). Maksetut korvaukset olivat 58 miljoonaa markkaa (54 Mmk). Näistä takaisinostojen määrä oli 25 miljoonaa markkaa (42 Mmk). Henkivakuutuksen liikekulut tuloslaskelmassa olivat 28,7 miljoonaa markkaa (18,2 Mmk). Kokonaisliikekulut ylittivät niitä varten vakuutusmaksuihin sisällytetyn osuuden 12,3 miljoonalla markalla ja liikekustannussuhde oli 177 prosenttia (127 %). Liikekulujen kasvuun vaikutti kertaluontoinen järjestelmäinvestoinnin poistokirjaus sekä lisääntyneet vakuutusten hankintamenot ja markkinoinnilliset panostukset.

Konsernin sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 870 miljoonaa markkaa (313 Mmk). Käteistuotot olivat 347 miljoonaa markkaa (194 Mmk). Myyntivoittojen määrä oli 971 miljoonaa markkaa (335 Mmk) ja myyntitappioiden 251 miljoonaa markkaa (182 Mmk). Johdannaisten käytöstä aiheutuneet nettokustannukset olivat 24 miljoonaa markkaa (99 Mmk).

Konsernin tilikauden voitto oli 408 miljoonaa markkaa (45 Mmk). Konsernin vapaa oma pääoma oli 762 miljoonaa markkaa (355 Mmk).

Konsernin vakavaraisuuspääoma oli 2.167 miljoonaa markkaa (2.457 Mmk). Vakavaraisuus säilyi erittäin turvaavalla tasolla, vaikka vakavaraisuus laski hieman yleisen pörssi-kurssien laskun ja myyntivoittojen kautta realisoituneen verovelan myötä.

Näkymät alkaneella tilikaudella

Vahinkovakuutuksen maksutulon kasvu alalla jatkuu maltillisena. Hidastuvasta talouden kasvuvauhdista huolimatta palkkasumman ennustettu kasvu vaikuttaa positiivisesti vahinkovakuutuksen maksutulon määrään. Uudet toimijat alalla lisäävät yhtiöiden välistä kilpailua, joka merkitsee paineita hinnoitteluun.

Lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa kaksi vuotta käytössä ollut yhtiökohtainen hinnoittelu ei ole merkittävässä määrin lisännyt yhtiöiden välisen maksutulon siirtoliikkeen määrää. Tänä aikana yhtiöiden soveltamien lajin maksujärjestelmien lukumäärä on selvästi kasvanut. Yrittäjien Fennia soveltaa lajin hinnoittelussa tarkkaa riskivastaavuutta ja pyrkii aktiivisilla työturvallisuutta edistävillä toimenpiteillä ratkaisuihin, jotka pitkällä tähtäimellä hyödyttävät sekä asiakasta että yhtiötä.

Liikennevakuutuksen kannattavuus on koko alalla epätydyttävä, mikä vaatinee jatkossakin korjaavia toimenpiteitä.

Henkivakuuttamisen kasvu riippuu jatkossa yhä enemmän yritysten ja kotitalouksien yleisen taloudellisen tilanteen kehittymisestä ja sijoitusmarkkinoiden liikkeistä. Painopiste henkivakuuttamisessa siirtyy edelleen lisääntyvässä määrin varallisuuden hoitoon ja rahastosidonnaisiin vakuutuksiin.

Konsernin hyvä riskinkantokyky luo vahvat edellytykset toimia menestyksekkäästi vaikeasti ennustettavassa sijoitusympäristössä. Etenkin osakemarkkinoilla alkuvuoden kehitys on ollut maakohtaisesti vaihtelevaa. Yleinen suunta on ollut toistaiseksi laskeva. Mikäli kehitys jatkuu samanlaisena, sijoitustoiminnan haasteissa onnistuminen on konser-

nin vakavaraisuuden kehityksen kannalta keskeistä.

Euroon siirtymisen aiheuttamat toimenpiteet sekä lisäpanostukset vakuutusten hoitojärjestelmiin ja tietotekniikkaan tulevat jatkossa rasittamaan liikekulujen määrää.

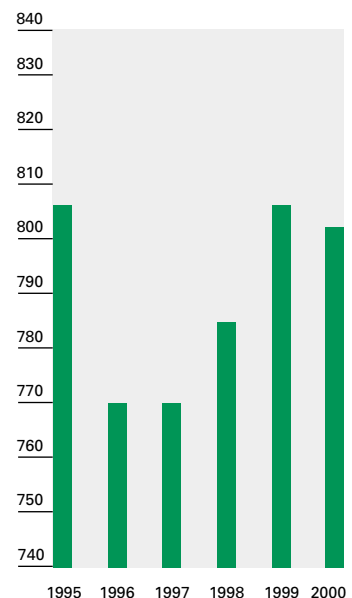
Konsernin lähtökohdat vuodelle 2001 ovat hyvät. Vakavaraisuus on erittäin hyvä ja lisäksi vakuutus- ja pankkisektorilla tapahtuva integraatiokehitys antaa pääasiassa vakuutus toimintaan keskittyvälle Fennia-ryhmälle mahdollisuudet vahvistaa asemiaan erikoistumalla valitsemis- saan segmenteissä.

Hallituksen ehdotus voiton käytöstä

Tilinpäätöksen 31.12.2000 mukaan Yrittäjien Fennian konsernin voitonjakokelpoiset varat olivat 234.690.155,14 markkaa ja emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 196.762.807,89 markkaa.

Emoyhtiön tilikauden voitto oli 365.411.898,93 markkaa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitosta maksetaan korkoa takuupääomalle 900.000,00 markkaa sekä siirretään varmuusrahastoon 364.361.898,93 markkaa ja hallituksen käytettäväksi yleishyödyllisiin tarkoituksiin 150.000,00 markkaa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄN KEHITYS

TULOSLASKELMA, YRITTÄJÄIN FENNIA

TULOSLASKELMA 1.1.2000-31.12.2000		Emoyhtiö		Konserni	
1000 mk	2000	1999	2000	1999	
Vakuutustekninen laskelma					
Vahinkovakuutus					
Vakuutusmaksutuotot					
Vakuutusmaksutulo	1 319 112	1 272 611	1 319 112	1 272 611	
Jälleenvakuuttajien osuus	-52 629	-53 676	-52 629	-53 676	
	1 266 484	1 218 934	1 266 484	1 218 934	
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-26 349	-29 200	-26 349	-29 200	
	-26 349	-29 200	-26 349	-29 200	
Vakuutusmaksutuotot yhteensä	1 240 135	1 189 735	1 240 135	1 189 735	
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	-912 489	-897 540	-912 489	-897 540	
Jälleenvakuuttajien osuus	39 217	67 825	39 217	67 825	
	-873 272	-829 715	-873 272	-829 715	
Korvausvastuun muutos	-344 649	-213 015	-344 649	-213 015	
Jälleenvakuuttajien osuus	10 493	-17 999	10 493	-17 999	
	-334 156	-231 014	-334 156	-231 014	
Korvauskulut yhteensä	-1 207 428	-1 060 729	-1 207 428	-1 060 729	
Yhteistakuuerän muutos	-2 032	-1 953	-2 032	-1 953	
Liikekulut	-250 672	-245 564	-250 672	-245 564	
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	-219 997	-118 512	-219 997	-118 512	
Tasoitusmäärän muutos	14 566	-85 627	14 566	-85 627	
Vakuutustekninen kate	-205 431	-204 139	-205 431	-204 139	

TULOSLASKELMA 1.1.2000-31.12.2000

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Vakuutustekninen laskelma				
Henkivakuutus				
Vakuutusmaksutulo				
Vakuutusmaksutulo			478 504	251 553
Jälleenvakuuttajien osuus			-1 590	-914
Vakuutusmaksutulo yhteensä			476 914	250 639
Osuus sijoitustoiminnan nettotuotosta			143 732	49 826
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset			-57 535	-53 541
Jälleenvakuuttajien osuus			124	30
			-57 412	-53 510
Korvausvastuun kokonaismuutos			-49 285	-45 844
Kannansiirto			-	9 608
Jälleenvakuuttajien osuus			-7	7
			-49 292	-36 230
Korvauskulut yhteensä			-106 704	-89 740
Vakuutusmaksuvastuun muutos				
Vakuutusmaksuvastuun kokonaismuutos			-404 268	-1 395 356
Kannansiirto			-	1 208 625
Jälleenvakuuttajien osuus			216	70
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä			-404 053	-186 661
Liikekulut			-28 749	-18 154
Vakuutustekninen tulos			81 141	5 910

TULOSLASKELMA 1.1.2000-31.12.2000

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Muu kuin vakuutustekninen laskelma				
Vahinkovakuutuksen tekninen kate	-205 431	-204 139	-205 431	-204 139
Henkivakuutuksen tekninen tulos			81 141	5 910
Sijoitustoiminnan tuotot	1 188 368	516 808	1 542 525	671 091
Sijoitusten arvonkorotus	-	-	12 771	1 453
Sijoitustoiminnan kulut	-464 411	-255 966	-684 347	-359 871
Sijoitusten arvonkorotusten oikaisu	-	-	-808	-
	723 956	260 842	870 141	312 673
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	-	-	-143 732	-49 826
Muut tuotot				
Konsernireservin vähennys			10 785	1 365
Muut	1 349	1 280	1 400	1 280
	1 349	1 280	12 185	2 645
Muut kulut				
Konserniliikearvon poisto			-	-1 459
Muut	-904	-1 176	-648	-914
	-904	-1 176	-648	-2 373
Osuus osakkuusyritysten tappioista/voitoista			-213	621
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta				
Tilikauden vero	-153 333	-16 330	-180 607	-17 951
Aikaisempien tilikausien verot	182	79	-7	79
Laskennallinen vero			-795	-709
	-153 151	-16 252	-181 410	-18 581
Voitto varsinaisesta toiminnasta	365 819	40 555	432 032	46 930
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	1 171	-	1 171	-
Voitto satunnaisten erien jälkeen	366 990	40 555	433 203	46 930
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos	-848	-1 335		
Vapaaehtoisten varausten muutos	-730	-		
	-1 578	-1 335		
Vähemmistöosuus tilikauden voitosta			-25 538	-2 108
Tilikauden voitto	365 412	39 220	407 665	44 822

TASE, YRITTÄJÄIN FENNIA

TASE 31.12.2000 1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
VASTAAVAA				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	301	528	301	528
Muut pitkävaikutteiset menot	5 006	5 674	7 896	5 797
Ennakkomaksut			-	5 704
	5 308	6 202	8 197	12 029
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	507 175	506 821	595 592	600 366
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	7 037	8 208		
Lainasaamiset omistusyhteisyriksiltä	306	370	306	370
	514 519	515 399	595 899	600 736
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyriksissä				
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	148 500	90 000		
Osakkeet ja osuudet osakkuusyriksissä	2 629	2 543	4 208	4 289
	151 129	92 543	4 208	4 289
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	1 116 061	1 094 541	1 710 714	1 520 038
Rahoitusmarkkinavälineet	2 102 053	1 493 604	3 219 131	2 427 884
Osuudet yhteissijoituksista	507	18 034	507	18 034
Kiinnelainasaamiset	51 187	52 946	51 272	53 079
Muut lainasaamiset	75 298	75 832	76 237	76 895
Talletukset	80 099	738	165 249	46 097
	3 425 205	2 735 697	5 223 109	4 142 027
Jälleenvakuutustalletesaamiset	1 913	1 716	1 913	1 716
	4 092 767	3 345 355	5 825 129	4 748 768
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset			293 003	34 200
Saamiset				
Ensivakuutustoiminnasta				
Vakuutuksenottajilta	250 653	232 844	252 221	235 457
Jälleenvakuutustoiminnasta	10 852	26 116	10 863	26 127
Muut saamiset	58 352	115 827	43 044	142 541
	319 856	374 787	306 128	404 126
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	35 698	32 426	37 346	33 909
Tavaravarastot	3 248	5 326	3 250	5 328
	38 946	37 753	40 596	39 237
Rahat ja pankkisaamiset	92 211	27 422	132 290	44 716
	131 157	65 174	172 886	83 953
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat	88 681	62 070	133 312	97 667
Muut siirtosaamiset	42 615	35 049	52 298	38 863
	131 296	97 119	185 610	136 530
	4 680 384	3 888 636	6 790 954	5 419 606

TASE 31.12.2000	Emoyhtiö		Konserni	
1000 mk	2000	1999	2000	1999
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Pohjarahasto	25 799	25 799	25 799	25 799
Takuupääoma	20 000	20 000	20 000	20 000
Arvonkorotusrahasto	5 260	5 260	5 260	5 260
Varmuusrahasto	334 763	295 893	334 763	295 893
Hallituksen käyttövarat	374	315	374	315
Edellisten tilikausien voitto			19 512	13 911
Tilikauden voitto	365 412	39 220	407 665	44 822
	751 607	386 486	813 372	405 999
Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero	29 185	28 337		
Vapaaehtoiset varaukset	3 130	2 400		
	32 315	30 737		
Vähemmistöosuus			126 785	62 246
Konsernireservi			1 202	12 287
Vakuutustekninen vastuovelka				
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksuvastuu	433 339	406 991	433 339	406 991
Henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuu			1 516 554	1 360 473
Jälleenvakuuttajien osuus			-286	-70
			1 516 268	1 360 403
Vahinkovakuutuksen korvausvastuu	2 488 387	2 143 737	2 488 387	2 143 737
Jälleenvakuuttajien osuus	-37 629	-27 135	-37 629	-27 135
	2 450 758	2 116 602	2 450 758	2 116 602
Henkivakuutuksen korvausvastuu			95 129	45 844
Jälleenvakuuttajien osuus			-	-7
			95 129	45 837
Vahinkovakuutuksen tasoitusmäärä	685 620	700 186	685 620	700 186
Vahinkovakuutuksen yhteistakuuerä	52 821	50 790	52 821	50 790
Vakuutustekninen vastuovelka yhteensä	3 622 538	3 274 568	5 233 936	4 680 808
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka			283 070	34 883
Jälleenvakuutustallettevelat			286	77
Velat				
Ensivakuutustoiminnasta			-	116
Jälleenvakuutustoiminnasta	7 092	6 843	8 594	7 638
Laskennallinen verovelka			9 737	8 941
Muut velat	64 644	116 879	82 212	128 719
	71 736	123 722	100 543	145 414
Siirtovelat	202 188	73 123	231 760	77 892
	4 680 384	3 888 636	6 790 954	5 419 606

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu noudattaen kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakia sekä sosiaali- ja terveysministeriön ja Vakuutusvalvontaviraston antamia päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

Sijoitusten kirjanpitoarvo

Hankintamenoon sisällytetään hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot.

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vähennetyn hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Kiinteistöosakkeet sekä maa- ja vesialueet esitetään taseessa hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Rakennuksiin kohdistuvat tuloutetut arvonorotukset poistetaan suunnitelman mukaan.

Sijoitusomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Käyttöomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet kirjataan hankintamenoon tai sitä alemman käypään arvoon, jos arvonalentumista pidetään pysyvänä. Osakkeet arvostetaan keskihintaperiaatetta käyttäen.

Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintameno määräisinä. Niiden nimellisarvon ja hankintameno välinen erotus jaksotetaan korkotuottoihin, jaksotusten vastaerä merkitään hankintameno lisäykseksi tai vähennykseksi.

Johdannaispimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän käypään arvoon. Suojaavan johdannaispimuksen käyvän arvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon/sopimuskurssin erotus kirjataan tuotoksi vain siltä osin, kuin suojatusta tase-erästä on kirjattu kuluja. Mikäli kuitenkin johdannaispimuksen negatiivinen arvono-

muutos ylittää suojattavien erien positiivisen arvono- muutoksen, kirjataan tappio täysimääräisesti.

Ei-suojaavan johdannaispimuksen käyvän arvon ja sitä korkeamman kirjanpitoarvon/sopimuskurssin erotus kirjataan kuluksi, tilinpäätöshetkellä laskettua realisoitumatonta arvostusvoittoa ei kirjata.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelan katteena olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan käyvän arvon noustessa tulosvaikutteisesti enintään alkuperäiseen hankintamenoon asti.

Muun omaisuuden kuin sijoitusten kirjanpitoarvo

Aineettomat hyödykkeet ja kalusto esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä. Hankintameno sisällytetään hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot.

Vakuutusmaksusaamiset merkitään taseeseen todennäköiseen arvoon ja muut saamiset nimellisarvoon.

Suunnitelmapoistot

Poistojen määrittämiseen käytetään ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Sen mukaiset poistot tehdään rakennuksista, aineettomista hyödykkeistä ja kalustosta. Rakennusten käyvän arvon alentuminen huomioidaan tarvittaessa arvonalennuksena.

Suunnitelmapoistoajat:	
Aineettomat hyödykkeet	5 vuotta
Konsernireservi	10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	10 vuotta
Toimisto-, liike- ja teollisuusrakennukset	30 - 40 vuotta
Rakennusten tekniset laitteet	15 vuotta

Rakennusten kalusto ja muut pitkävaikutteiset menot	5 - 10 vuotta
Kuljetusvälineet ja atk-laitteet	5 vuotta
Muu kalusto	7 vuotta

Sijoitusten arvonorotukset

Sijoitusomaisuusluonteisten sijoitusten ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten arvonorotukset ja niiden oikaisut kirjataan tulosvaikutteisesti.

Käyttöomaisuusluonteisten sijoitusten arvonorotukset ja niiden peruutukset kirjataan sidotussa omassa pääomassa olevaan arvonorotusrahastoon. Rakennusten tuloutettu arvonorotus poistetaan suunnitelman mukaan.

Sijoitusten käypä arvo

Kiinteistö- sijoitusten käyvät arvot on määritelty kiinteistökohteittain. Merkittävästä osasta kiinteistökan- taan teetetään vuosittain arviot niiden käyvistä arvoista. Arviot on laatinut valtakunnallinen, muun toimintansa ohella kiinteistöjen arvioimiseen erikoistunut yhtiö. Kiinteistöjen käyvät arvot määritetään kiinteistökohtaisesti tehtyjen arvioiden pohjalta. Muiden kiinteistökohteiden osalta yhtiön omien asiantuntijoiden vuosittain määrittelemät käyvät arvot perustuvat pääasiassa alueellisiin markkinahintatilastoihin.

Tytäryrityksenä olevan henkivakuutusyhtiön arvostuseroja ei ole huomioitu sen osakkeiden käyvissä arvoissa.

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona käytetään vuoden viimeisintä kaupantekokurssia tai sen puuttuessa ostokurssia. Noteeraamattomien arvopapereiden käypänä arvona käytetään todennäköistä luovutushintaa, jäljellä olevaa hankintamenoa tai substansiin pohjautuvaa arvoa.

Saamisten käypänä arvona käytetään nimellisarvoa tai sitä alempaa todennäköistä arvoa.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä sijoitusten käyvät arvot on muutettu Suomen markoiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan keski-kurssiin.

Euroalueen valuutat on muutettu Suomen markoiksi käyttäen kiinteitä muuntokertoimia. Sekä tilikauden aikana että tilinpäätöksessä syntyneet valuuttakurssierot kirjataan a.o. tulojen ja menojen oikaisueriksi tai sijoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi, mikäli kurssierot liittyvät rahoitustapahtumiin. Vakuutusteknisen laskelman kurssieroja ei ole tuloslaskelmalla siirretty sijoitustoiminnan tuottoihin/kuluihin. Siirtämättä jättämisellä ei ole vaikutusta tuloslaskelman antamaan oikeaan ja riittävään kuvaan tuloksen muodostumisesta.

Henkilökunnan eläkejärjestelyt

Konserniyhtiöiden henkilöstön eläketurva on järjestetty TEL-vakuutuksilla Keskinäisessä vakuutusyhtiö Eläke-Fenniassa. Eläkevakuutusmaksut kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Tilinpäätössiirtojen kertymä ja laskennallisen veron käsittely

Lainsäädännön perusteella on mahdollista kirjata suunnitelman ylittäviä poistoja ja vapaaehtoisia varauksia. Konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä tilinpäätössiirtojen kertymästä, rahastoiduista arvonkorotuksista ja sijoitusten arvostuseroista ei vähennetä laskennallista verovelkaa. Tuloutetut arvonkorotukset ovat veronalaista tuloa. Kirjanpidon ja ve-

rotuksen jaksotuseroista aiheutuvia laskennallisia verosaamisia ei ole esitetty varovaisuuden periaatetta noudattaen konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä, vastaavia laskennallisia verovelkoja ei konserniyhtiöillä ole.

Konsernitilinpäätöksessä vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero on jaettu laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen sekä laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan. Käytetty verokanta on 29 %.

Vahinkovakuutuksen korvausvastuu

Kaikkien eläkemutoisten korvausten korvausvastuun laskemisessa on käytetty 4 %:n korkokantaa. Muihin korvausvastuun osiin ei sovelleta korkoutusta.

Henkivakuutuksen vastuuelka

Vastuuelkaa laskettaessa noudetaan sekä lain että sosiaali- ja terveysministeriön ja Vakuutusvalvontaviraston määräyksiä ja ohjeita.

Sijoituksien arvonkehitykseen sidottuihin vakuutuksiin (sijoitussidonnaiset vakuutukset) ei liity laskuperustekorkoa. Muiden vakuutusten osalta vastuuelka lasketaan vakuutuskohtaisesti ja käytettävä laskuperustekorko vaihtelee seuraavasti: - yksilöllisessä henki- ja eläkevakuutuksessa ml. kapitalisaatiosopimukset käytettävä laskuperustekorko on ennen 1.1.1999 alkaneiden sopimusten osalta 4,5 % ja tämän jälkeen alkaneiden osalta 3,5 %.

- vapaamuotoisen ryhmäeläkevakuutuksen osalta laskuperustekorko on 3,5 %. Ennen 1.1.1999 kertyneen vastuuelvan osalta laskuperustekorkomuutoksen (4,25 %:sta 3,5 %:iin) vaikutus on aktivoitu vastuuelkaan ja poistetaan tasaisesti 15 vuoden aikana.

- lisätujen vastuun osalta vastuuelkaa ei korkouteta.

Vakuutusmaksuvastuusta on vähennetty yksilöllisen henki- ja eläkevakuutuksen osalta aktivoitu hankintameno. Tämän ns. zillmeroinnin kuoletusaika määräytyy vakuutuskohtaisesti ja on enintään 5 vuotta. Zillmerointi on määrätty siten, että vakuutuksien vastaiset kuorimitukset riittävät kuoletusten tekemiseen tulevaisuudessa.

Henkivakuutuksen kohtusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 3 §:n mukaan henkivakuutusyhtiön on noudatettava ns. kohtusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutussopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottamien ylijäämien mukaan jaettavaan lisätuottoon. Tämä periaate edellyttää, että kohtuullinen osa näiden vakuutusten tuottamasta ylijäämästä tulee palauttaa lisäetuina kyseisille vakuutuksille, mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät tätä estä. Kohtusperiaate ottaa siis kantaa, miten arvostuserot jakautuvat omistajien ja vakuutuksenottajien kesken synnyttämättä kuitenkaan kumpaankaan ryhmään kuuluville yksittäisille henkilöille saamisoikeutta ko. varoihin.

Henki-Fennian tavoitteena on antaa ylijäämän jakoon oikeutettujen vakuutusten vakuutussäästöille kokonaistuotto (bruttotuotto ennen liikekustannusten vähentämistä), joka ylittää vakuutussopimusta maturiteetiltaan vastaavan riskittömän koron vähintään 0,5 - 1,5 %:lla. Kokonaistuotolla tarkoitetaan vakuutussopimuksen laskuperustekorkoa ja kyseiselle sopimukselle hyvitettävää lisäkorkoa (eli asiakashyvityksiä). Laki määrää, että hyvitysten tasossa on pyrittävä jatkuvuuteen.

Vakavaraisuustavoitteena Henki-Fennialla on pitkällä tähtäimellä pitää vakavaraisuusaste 20 %:n tasolla, jolloin yhtiöllä on mahdollisuus ottaa sijoitusriskiä siten, että yllä olevaan kokonaistuototasoon on mahdollista

päästä. Tästä vakavaraisuustavoitteesta seuraa, että yhtiöön on sitoutunut varoja enemmän kuin mitä on vastuita asiakkaille. Tästä ylitteestä (toimintapääoma) katsotaan sidotun ja vapaan oman pääoman kuuluvan omistajille. Arvostuserojen osalta katsotaan vuoden 2000 lopussa noin 20 % kuuluvan omistajille ja noin 80 % vakuutuksenottajille.

Konsernitilinpäätös

Yrittäjän Fennian konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki sellaiset tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli puolet äänivallasta. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia kuuluu konserniin tytäryhtiönä. Henki-Fennian ja sen tytäryhtiöiden yhdistely konsernitilinpäätökseen tehdään Henki-Fennian alakonsernitilinpäätöksen perusteella. Henki-Fennian vertailuvuoden pidennetty tilikausi oli 1.10.1998 - 31.12.1999. Kaikki konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryhtiöt pl. Henki-Fennia ovat kiinteistöyhtiöitä. Tilivuoden aikana hankittiin kolme kiinteistötytäryhtiötä ja myytiin kuusi kiinteistötytäryhtiötä, jotka on yhdistelty konserniin luovutushetkeen asti.

Kiinteistötytäryhtiöiden tilinpäätöksissä tehdyt suunnitelmapoistot eroavat emoyhtiön suunnitelmapoistoista pitoajan osalta. Tytäryhtiöiden rakennusten poistoaikana on käytetty 30 - 50 vuotta ja koneiden ja laitteiden osalta 10 - 20 vuotta.

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä, joista on eliminoitu yhtiöiden väliset saamiset ja velat, tuotot ja kulut, voitonjako sekä keskinäinen osakeomistus. Tuloksesta ja omasta pääomasta erotetaan vähemmistön osuus omaksi eräkseen. Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmää käyttäen. Syntynyt konserniaktiiva on kohdistettu tytäryhtiöiden omaisuserille ja

poistetaan näiden poistosuunnitelman mukaan. Konsernilikearvo on poistettu kokonaan. Osakeomistuksen eliminoinnissa syntynyt konsernireservi tuloutetaan taloudellisena vaikutusaikanaan.

Kiinteistötytäryhtiöiden kirjanpidossa osakkeiden hankinta-ajankohdista olleet arvonorotukset on peruutettu, koska niiden muodostamisperuste on vaikuttanut tytäryhtiön osakkeiden hankintahintaan.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyriyksiä pääomaosuusmenetelmällä yhtiöt, joiden äänivallasta konserni omistaa 20 - 50%. Poikkeuksena ovat omistukset (20 - 50 %) keskinäisissä asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöissä, jotka jätetään yhdistelmättä. Yhdistelemättä jättämisellä ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen ja vapaaan omaan pääomaan.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Tunnusluvut on laskettu sosiaali- ja terveysministeriön antaman ohjeen mukaan, joka on kirjanpitolautakunnan vakuutusyhtiöille myöntämän poikkeusluvan (22.12.1997 Nro 1509) mukainen.

Liikevaihto=
Vahinkovakuutus
+ vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta
+ sijoitustoiminnan tuotot + muut tuotot + myynnin yhteydessä realisoituneet tuloutetut arvonorotukset

Henkivakuutus
+ vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta
+ sijoitustoiminnan tuotot ja arvonorotukset ja niiden oikaisut + muut tuotot

Konserni
+ vahinkovakuutuksen liikevaihto + henkivakuutuksen liikevaihto

Vakuutusmaksutulo =
vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Vahinkosuhte (vahinkovakuutus)* =
korvauskulut/vakuutusmaksutuotot

Liikekuluosuhte (vahinkovakuutus)* =
liikekulut/vakuutusmaksutuotot

Yhdistetty kuluosuhte (vahinkovakuutus)* = vahinkosuhte + liikekuluosuhte

Liikekustannussuhte (henkivakuutus)* = (liikekulut ennen vakuutus-ten aktivoitujen hankintamenojen muutosta + korvausten selvittelykulut)/kuormitustulo

Toimintapääoma
ks. laskelma liitetiedoissa

Toimintapääoma-aste (henkivakuutus)* = toimintapääoma/toimintapääomavaatimus

Vakavaraisuuspääoma =
toimintapääoma + tasoitusmäärä + vähemmistöosuus

Vakavaraisuuspääoma vastuuvelasta (vahinkovakuutus)* = vakavaraisuuspääoma/(vakuutustekninen vastuuvelka - tasoitusmäärä)

Vakavaraisuusaste (henkivakuutus)* = vakavaraisuuspääoma/(vakuutustekninen vastuuvelka - tasoitusmäärä - 75 % sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelka)

Vastuunkantokyky (vahinkovakuutus)* = vakavaraisuuspääoma/vakuutusmaksutuotot 12 kuukaudelta

* suhdetunnusluvut esitetään prosentteina

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMAN LIITTEET

1000 mk	2000		1999	
Vakuutusmaksutulo				
Vahinkovakuutus				
Ensivakuutus				
Kotimaasta	1 304 585			1 259 762
Jälleenvakuutus	14 527			12 849
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	1 319 112			1 272 611
Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät				
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	10 599			9 229
Vakuutusmaksuvero	184 681			178 165
Palosuojelumaksu	2 303			2 131
Liikenneturvallisuusmaksu	3 428			3 357
Työturvallisuusmaksu	5 859			5 704
Valtiolle perittävä sairaanhoitomaksu	29 665			31 719
	236 536			230 306
Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely				
Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	317		606	
Muut tuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	329		276	
Muilta yrityksiltä	47 472	48 118	48 101	48 984
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	86 281		39 695	
Korkotuotot	138 160		110 255	
Muut tuotot	136 462	360 903	50 864	200 814
Yhteensä	409 021			249 798
Arvonalentumisten palautukset	1 979			3 291
Myyntivoitot	777 367			263 720
YHTEENSÄ	1 188 368			516 808
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista				
Saman konsernin yrityksille	-2 445		-3 712	
Muille yrityksille	-26 056	-28 501	-28 967	-32 679
Kulut muista sijoituksista		-130 490		-75 741
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		-1 028		-994
Yhteensä		-160 019		-109 413
Arvonalentumiset ja poistot				
Arvonalentumiset	-115 196		-19 697	
Rakennusten suunnitelmapoistot	-13 444	-128 640	-12 927	-32 625
Myyntitappiot		-175 752		-113 928
YHTEENSÄ		-464 411		-255 966
Sijoitustoiminnan nettotuotto		723 956		260 842

LIIEKULUERITTELYT

1000 mk	2000		1999	
Kokonaisliikekulut toiminnoittain				
Maksetut korvaukset		69 217		69 586
Liikekulut		250 672		245 564
Sijoitustoiminnan kulut		7 826		7 115
Muut kulut		-274		231
Yhteensä		327 441		322 497
Toimintokohtaiset suunnitelmapoistot				
Maksetut korvaukset		2 382		2 743
Liikekulut		8 620		9 428
Sijoitustoiminnan kulut		713		845
Yhteensä		11 714		13 016
Tuloslaskelman liikekulujen erittely				
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	9 290		8 635	
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	1 538		1 202	
Muut vakuutusten hankintamenot	100 921	111 749	101 676	111 513
Vakuutusten hoitokulut		81 125		79 700
Hallintokulut		66 828		63 220
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet		-9 029		-8 870
Yhteensä		250 672		245 564
Erittelyt henkilöstökuluista, henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot		147 943		
Eläkekulut		23 942		
Muut henkilösivukulut		18 549		
Yhteensä		190 434		
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen		1 849		
Hallitus		441		
Hallintoneuvosto		454		
		2 744		
Toimitusjohtajalla ja varatoimitusjohtajalla on mahdollisuus eräin edellytyksin siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana vapaaehtoisen lisäeläkevakuutuksen avulla.				
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana				
Konttorihenkilöstö		369		
Myyntihenkilöstö		434		
		803		

EMOYHTIÖN TASEEN LIITTEET

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero 1000 mk	Sijoitukset 31.12.2000			Sijoitukset 31.12.1999		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	280 593	380 140	444 500	274 568	376 807	441 000
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	58 179	58 179	75 925	50 740	50 740	72 500
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyhteisöissä	23 031	23 331	32 535	20 031	20 331	30 222
Muut kiinteistöosakkeet	42 915	45 524	64 236	55 734	58 942	93 482
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	7 037	7 037	7 037	8 208	8 208	8 208
Lainasaamiset omistusyhteisyhteisöiltä	306	306	306	370	370	370
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	148 500	148 500	148 500	90 000	90 000	90 000
Sijoitukset omistusyhteisyhteisöissä						
Osakkeet ja osuudet	2 629	2 629	2 629	2 543	2 543	2 543
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	1 116 061	1 116 061	1 377 712	1 094 541	1 094 541	2 161 707
Rahoitusmarkkinavälineet	2 102 053	2 102 053	2 149 631	1 493 604	1 493 604	1 517 070
Osuudet yhteissijoituksista	507	507	2 049	18 034	18 034	21 754
Kiinnelainasaamiset	51 187	51 187	51 187	52 946	52 946	52 946
Muut lainasaamiset	75 298	75 298	75 298	75 832	75 832	75 832
Talletukset	80 099	80 099	79 352	738	738	745
Jälleenvakuutustalletesaamiset	1 913	1 913	1 913	1 716	1 716	1 716
	3 990 311	4 092 767	4 512 812	3 239 607	3 345 355	4 570 094
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	-54 153			-67 017		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		96 287			99 379	
Muita arvonkorotuksia		6 169			6 369	
		102 456			105 748	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			420 045			1 224 739

Kiinteistösisjoitukset 1000 mk	Kiinteistösisjoitusten muutokset 1.1.2000 - 31.12.2000		
	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	Lainasaamiset omistusyhteys- yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	557 618	8 208	370
Lisäykset	43 573	-	-
Vähennykset	-38 731	-1 171	-63
Siirrot erien välillä	767	-	-
Hankintameno 31.12.	563 226	7 037	306
Kertyneet poistot 1.1.	-131 496		
Tilikauden poistot	-13 444		
Kertyneet poistot 31.12.	-144 941		
Arvonalentumiset 1.1.	-48 809		
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	10 705		
Tilikauden arvonalentumiset	-1 915		
Arvonalentumiset 31.12.	-40 019		
Arvonkorotukset 1.1.	129 509		
Vähennykset	-600		
Arvonkorotukset 31.12.	128 909		
Kirjanpitoarvo 31.12.	507 175	7 037	306

Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet:

Jäljellä oleva hankintameno	117 912
Kirjanpitoarvo	128 036
Käypä arvo	138 216

Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä 1000 mk**Muutokset saman konsernin
yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä
1.1.2000 - 31.12.2000**

	Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	Osakkeet ja osuudet omistusyhteisö- yrityksissä
Hankintameno 1.1.	90 000	2 543
Lisäykset	58 500	90
Vähennykset	-	-4
Hankintameno 31.12.	148 500	2 629
Kirjanpitoarvo 31.12.	148 500	2 629

Muut sijoitukset 1000 mk**2000****1999****Muut lainasaamiset eriteltynä vakuuden mukaan**

Pankkitakaus	24 971	28 274
Nimivakuus	460	2 693
Vakuutuskirja	28	209
Muu vakuus	49 839	44 657
	75 298	75 832

Saamiset 1000 mk**Muut saamiset**

Saman konsernin yrityksiltä	16 205	531
Omistusyhteisyhteisöiltä	30	-

Omistukset muissa yrityksissä 1000 mk	Osuus kaikista osakkeista %	Kirjanpitoarvo 31.12.2000	Käypä arvo 31.12.2000
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet, kotimaiset			
Comptel Oyj	0,08	4 306	8 214
Eimo Oyj	0,87	10 928	10 928
Elisa Communications Oyj	0,19	24 268	32 010
Eläke-Fennia, keskinäinen vakuutusyhtiö		10 040	10 040
Huhtamäki Van Leer Oyj	0,43	23 024	23 024
ICL Invia Oyj	0,34	10 196	10 196
JOT Automation Group Oyj	0,21	5 553	5 553
KCI Konecranes International Oyj	0,23	5 538	5 538
Metsä Tissue Oyj	0,38	8 850	8 850
Nokia Oyj	0,01	44 780	175 667
Novo Group Oyj	0,87	5 351	5 351
Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj	0,21	18 164	18 164
Perlos Oyj	0,14	7 830	9 202
Rautaruukki Oyj	0,33	10 334	10 334
Sanitec Oyj Abp	0,16	5 056	5 056
Stonesoft Oyj	0,22	11 697	11 697
Sonera Oyj	0,02	17 098	17 098
Stora Enso Oyj	0,02	11 597	12 736
Uponor Oyj	0,27	11 706	11 706
UPM-Kymmene Oyj	0,11	51 320	62 478
Wärtsilä Oyj Abp	0,28	13 435	13 435
YIT-Yhtymä Oyj	0,31	6 712	7 480
Osakkeet ja osuudet, ulkomaiset			
Koninklijke Ahold NV, Alankomaat	0,0034	5 647	5 720
ING Groep NV, Alankomaat	0,0015	5 070	7 588
Unilever N.V., Alankomaat	0,0023	6 818	9 217
Fortis (B), Belgia	0,0068	8 576	10 286
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria S.A., Espanja	0,0038	11 309	11 309
BP Amoco Plc, Iso-Britannia	0,0011	12 861	12 861
Marconi Plc, Iso-Britannia	0,0028	5 411	5 411
Vodafone Group Public Limited Company, Iso-Britannia	0,0025	30 663	37 233
Telecom Italia Mobile (TIM) SPA, Italia	0,0024	10 367	10 367
Alcatel SA, Ranska	0,0033	11 466	14 389
BNB Paribas, Ranska	0,0045	9 299	11 119
Total Fina Elf SA, Ranska	0,0023	16 293	16 293
Vivendi Universal SA, Ranska	0,0013	5 835	5 835
Nordea AB, Ruotsi	0,0116	8 480	17 231
BB Biotech AG, Sveitsi	0,1079	12 349	20 610
Credit Suisse Group, Sveitsi	0,0033	10 016	12 023
Roche Holding AG, Sveitsi	0,0029	15 047	16 111
Novozymes A/S, Tanska	0,0757	6 194	6 207
Sijoitusrahasto-osuudet			
ABN AMRO Euro Credit Fund		29 732	31 518
APS Japan Growth Fund Unit Trust		19 977	19 977
Aspect International Fixed Income Fund		11 891	12 038
BBL Baltic States Capital Fund		5 047	6 847
Erikoissijoitusrahasto 3C Alpha		5 774	5 774
Erikoissijoitusrahasto Avenir B		5 893	5 893
Erikoissijoitusrahasto Evli Altius B		17 837	18 052
Fleming Flagship Japanese Fund		15 324	16 701

Omistukset muissa yrityksissä 1000 mk	Kirjanpitoarvo 31.12.2000	Käypä arvo 31.12.2000
Nektar	14 032	16 213
New Providence Fund, Ltd.	12 771	12 771
Opstock Euro Index -sijoitusrahasto	100 000	128 015
SEB Hedgefund Equity	10 605	10 605
Sijoitusrahasto Alfred Berg Small Capital Europe B	15 051	26 516
Sijoitusrahasto Carnegie Småbolag	3 898	6 076
Sijoitusrahasto Evli Corporate Bond B	34 711	36 740
Sijoitusrahasto Fides New Media B	9 966	9 966
Sijoitusrahasto Fondita Nordic Small Capital B	17 005	23 780
Sijoitusrahasto Hiisi Euro 50	47 488	47 488
Sijoitusrahasto Hiisi Yrityskorko	19 621	20 040
Sijoitusrahasto Seligson & Co Global Top 25 Pharmaceuticals A	7 000	9 290
Pääomarahastot		
Access Capital LP	14 864	14 864
Duke Street Capital IV LP	11 139	11 139
Eqvitec Teknologiarahasto I Ky	6 468	6 468
Finnventure Rahasto IV Ky	12 600	12 600
Finnventure Rahasto V Ky	6 243	6 243
MB Equity Fund II Ky	5 908	5 908
Schroder Ventures European Fund LP 2	9 810	9 810
The First European Fund Investments UK Ltd Partnership	7 835	7 835
The Triton Fund (No.2) L.P.	6 572	6 572
Muut	121 513	127 402
	1 116 061	1 377 712

1000 mk

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2000	850	11 755	51 266	63 870
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-	-2 682	-	-2 682
Lisäykset	-	1 047	13 800	14 847
Vähennykset	-	-	-4 587	-4 587
Hankintameno 31.12.2000	850	10 119	60 479	71 448
Kertyneet poistot 1.1.2000	-322	-6 081	-18 839	-25 242
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-	2 682	-	2 682
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	3 832	3 832
Tilikauden poistot	-227	-1 714	-9 774	-11 714
Kertyneet poistot 31.12.2000	-549	-5 113	-24 781	-30 443
Kirjanpitoarvo 31.12.2000	301	5 006	35 698	41 006

Vakavaraisuustunnusluvut 1000 mk	2000	1999
Toimintapääoma		
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	750 707	386 022
Tilinpäätössiirtojen kertymä	32 315	30 737
Omaisuu den käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	420 045	1 224 739
Aktivoidut aineettomat hyödykkeet	-5 308	-6 202
Muut erät	10 667	-155 932
	1 208 426	1 479 364
Vakuutusyhtiö lain 11 luvun 2 §:n toimintapääoman vähimmäismäärä	251 893	236 582
Runasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuovelkaan sisältyvä tasoitusmäärä	685 620	700 186
Tasoitusmäärä suhteessa täyteen määräänsä %	48%	51%
Vastuunkantokyky prosentteina eli toimintapääoma ja tasoitusmäärä suhteessa omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin 12 edeltävältä kuukaudelta (%)		
- vuodelta 2000	153%	
- vuodelta 1999	183%	
- vuodelta 1998	130%	
- vuodelta 1997	104%	
- vuodelta 1996	114%	
1000 mk		
Velat	2000	1999
Muut velat		
Saman konsernin yrityksille	240	190
Omistusyhteisyriksille	64	143
Korvausvastuun korkoutus 1000 mk (muut kuin eläkeluotoiset korvaukset)		
Lakisääteinen tapaturmavakuutus		
Korvausvastuu		
Vastuun bruttomäärä	-	168 400
Korkoutuksen määrä	-	-28 628
Vastuun nettomäärä	-	139 772
Jälleenvakuuttajien osuus	-	-
Omalla vastuulla olevan korvausvastuun nettomäärä	-	139 772

Vakuudet ja vastuusitoumukset 1000 mk **2000****Johdannaissopimuksista johtuva vastuu**

Osakejohdannaiset	
Terminisopimukset	
Kohde-etuuden arvo	44 416
Käypä arvo	5 058
Optiosopimukset	
Asetetut	
Kohde-etuuden arvo	130 178
Käypä arvo	5 608

Johdannaiskaupan vakuudeksi annettut arvopaperit 168 356

Muut vastuusitoumukset

Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä	
Konserniyritykset	1 213
Muut yritykset	20 587

Sijoitussitoumukset

Sitouduttu merkitsemään pääomarahastojen osuuksia 188 829

Arvopapereiden lainaus 1000 mk

	Määrä	Jäljellä oleva hankintameno	Käypä arvo	Lainauksen kestoaika
Osakelainaus				
Nokia Oyj	40 000	2 880	11 297	19 pv.

Oma pääoma 1000 mk**Sidottu**

Pohjarahasto 1.1.2000	25 799
Pohjarahasto 31.12.2000	25 799
Takuupääoma 1.1.2000	20 000
Takuupääoma 31.12.2000	20 000
Arvonkorotusrahasto 1.1.2000	5 260
Arvonkorotusrahasto 31.12.2000	5 260

Sidottu yhteensä 51 059

Vapaa

Varmuusrahasto 1.1.2000	295 893
Siirto edellisen tilikauden voitosta	39 070
Arvonkorotusten peruutukset	-200
Varmuusrahasto 31.12.2000	334 763
Hallituksen käyttövarat 1.1.2000	315
Siirto edellisen tilikauden voitosta	150
Yleishyödyllisiin tarkoituksiin	-91
Hallituksen käyttövarat 31.12.2000	374
Edellisen tilikauden voitto	39 220
Siirto varmuusrahastoon	-39 070
Siirto hallituksen käyttövaroihin	-150
Edellisen tilikauden voitto	-
Tilikauden voitto	365 412

Vapaa yhteensä 700 549

Oma pääoma yhteensä 751 607

Arvonkorotusrahaston erittely 31.12.2000

Sijoitusomaisuuden arvonkorotukset	1 543
Käyttöomaisuuden arvonkorotukset	3 717
	5 260

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.2000

Tilikauden voitto	365 412
Varmuusrahasto	334 763
Hallituksen käyttövarat	374
Yhtiöjärjestyksen mukainen voitonjakorajoite	-503 786
	196 763

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA 1000 mk

Epäsuora rahoituslaskelma	2000	1999
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto varsinaisesta toiminnasta	365 819	40 555
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	347 970	347 795
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonkorotukset	113 216	16 407
Suunnitelman mukaiset poistot	25 159	25 943
Muut oikaisut	-447 437	-132 546
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	404 728	298 154
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys	-46 157	-9 679
Lyhytaikaisten korottomien velkojen vähennys	-1 688	-35 137
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	356 882	253 338
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-1 028	-994
Maksetut välittömät verot	-17 263	-37 533
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	338 592	214 811
Liiketoiminnan satunnaisista eristä johtuva rahavirta	1 171	-
Liiketoiminnan rahavirta	339 763	214 811
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-864 484	-341 876
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	601 615	149 791
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-12 014	-14 298
Investointien rahavirta	-274 882	-206 383
Rahoituksen rahavirta		
Muu voitonjako	-91	-68
Rahoituksen rahavirta	-91	-68
Rahavarojen muutos	64 790	8 360
Rahavarat tilikauden alussa	27 422	19 061
Rahavarat tilikauden lopussa	92 211	27 422
	64 790	8 360

Vakuutusluokkaryhmäkohtainen tulos 1000 mk

Vakuutusluokkaryhmä	Vuosi	Vakuutus- maksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleenvakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälleenvakuuttajien osuus	Vakuutustekninen kate ennen yhteistakuuerän ja tasoitusmäärän muutosta
Lakisääteinen tapaturma	2000	335 889	335 373	-347 394	-28 906	-55	-40 982
	1999	326 601	329 113	-287 769	-28 629	-79	12 636
	1998	365 131	363 436	-288 693	-27 170	-127	47 446
Muu tapaturma ja sairaus	2000	73 925	73 065	-61 918	-29 603	-544	-19 000
	1999	72 496	72 375	-51 182	-29 027	-624	-8 458
	1998	72 012	71 695	-52 244	-25 672	-344	-6 566
Moottori- ajoneuvonvastuu	2000	287 599	280 841	-375 277	-49 402	1 626	-142 212
	1999	284 723	266 735	-337 738	-46 986	5 292	-112 697
	1998	240 923	225 699	-247 538	-41 046	-7	-62 893
Maa-ajoneuvot	2000	223 216	218 236	-157 850	-39 070	1 583	22 899
	1999	210 443	203 301	-155 717	-37 041	7 228	17 770
	1998	194 551	184 956	-142 694	-34 419	-568	7 275
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2000	242 407	236 783	-200 948	-76 459	3 002	-37 622
	1999	223 853	224 103	-196 261	-74 396	680	-45 875
	1998	225 085	229 262	-202 571	-71 301	11 200	-33 410
Vastuu	2000	70 986	67 819	-55 088	-12 835	1 715	1 610
	1999	67 317	64 937	-49 440	-13 960	436	1 973
	1998	93 419	89 773	-52 881	-12 505	-1 156	23 231
Muut	2000	70 564	69 163	-58 272	-21 290	-1 197	-11 596
	1999	74 329	70 792	-30 048	-22 592	-7 928	10 224
	1998	64 948	61 854	-47 329	-19 294	6 046	1 276
ENSIVAKUUTUS YHTEENSÄ	2000	1 304 585	1 281 280	-1 256 748	-257 564	6 129	-226 903
	1999	1 259 762	1 231 357	-1 108 156	-252 632	5 004	-124 427
	1998	1 256 069	1 226 675	-1 033 950	-231 408	15 043	-23 640
Jälleenvakuutus	2000	14 527	11 483	-390	-2 138	-19	8 937
	1999	12 849	12 054	-2 399	-1 802	16	7 869
	1998	10 774	10 630	-2 900	-1 570	400	6 560
YHTEENSÄ	2000	1 319 112	1 292 764	-1 257 138	-259 701	6 111	-217 966
	1999	1 272 611	1 243 411	-1 110 555	-254 434	5 020	-116 558
	1998	1 266 843	1 237 305	-1 036 850	-232 977	15 443	-17 079
Yhteistakuuerän muutos	2000						-2 032
	1999						-1 953
	1998						-1 878
Tasoitusmäärän muutos	2000						14 566
	1999						-85 627
	1998						-155 003
VAKUUTUS- TEKNINEN KATE	2000						-205 431
	1999						-204 139
	1998						-173 961

Helsingissä 27. päivänä maaliskuuta 2001

HALLITUS

Eero Lehti	Jalo Paananen	Kari Elo, toimitusjohtaja
Ernst Gylfe	Jussi Järventaus	Lasse Koski
Erkki Moisander	Esko Penttilä	Antti Vaahto

Yhtiön virallinen tilinpäätös sekä konsernin tilinpäätös ovat nähtävissä Yrittäjien Fennian pääkonttorissa Asemamiehenkatu 3, 00520 Helsinki

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Keskinäinen yhtiö Yrittäjainvakuutus-Fennian omistajille

Olemme tarkastaneet Keskinäinen yhtiö Yrittäjainvakuutus-Fennian kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2000. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä emoyhtiön ja konsernin tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Yhtiön kirjanpidon ja hallinnon jatkuvasta tarkastuksesta tilikauden aikana ja sen päätyttyä on vastannut allekirjoittanut Kalervo Virtanen, joka on antanut siitä erillisen valvontatilintarkastuskertomuksen.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riit-

tävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot emoyhtiön sekä konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä on vakuutusyhtiölain mukainen.

Helsingissä 9. päivänä huhtikuuta 2001

Risto Järvinen	Kalervo Virtanen
KHT	KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Hallintoneuvosto on perehtynyt sille esitettyyn yhtiön tilinpäätökseen ja siihen kuuluvaan konsernitilinpäätökseen vuodelta 2000 sekä tilintarkastuskertomukseen.

Hallintoneuvosto ilmoittaa puolestaan hyväksyvänsä tilin-

päätöksen ja ehdottaa yhtiökokoukselle, että tuloslaskelma ja tase sekä konsernituloslaskelma ja konsernitase vahvistettaisiin. Hallintoneuvosto puoltaa hallituksen toimintakertomukseen sisältyvää ehdotusta tilikauden tuloksen käsittelystä.

Hallintoneuvoston jäsenistä ovat erovuorossa:

Toimitusjohtaja Mikael Ahlbäck
Rakennusneuvos Seppo Aho
Toimitusjohtaja Håkan Anttila
Toimitusjohtaja Matti Lepistö
Toimitusjohtaja Ilpo Ojala
Toimitusjohtaja Helena Piispa

Yrittäjäneuvos Eino Rajamäki
Toimitusjohtaja Hannu Riihelä
Toimitusjohtaja Pekka Rissanen
Toimitusjohtaja Ali U Saadetdin
Toimitusjohtaja Seppo Saajos
Toimitusjohtaja Kari Sinkko

Toimitusjohtaja Kaj Ström
Toimitusjohtaja Jukka Tikka
Toimitusjohtaja Markus Tötterman
Hallituksen puheenjohtaja Arvo Viinonen

Helsingissä, toukokuun 3 päivänä 2001

Eino Rajamäki
Hallintoneuvoston puheenjohtaja

KONSERNIN TULOSANALYYSI

Mmk	1996	1997	1998	1999	2000
VAHINKOVAKUUTUS					
Vakuutusmaksutuotot	892	993	1182	1190	1240
Korvauskulut	-777	-996	-976	-1061	-1207
Liikekulut	-189	-197	-223	-246	-251
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut			-2	-2	-2
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	-74	-200	-19	-119	-220
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut	153	160	302	263	726
Muut tuotot ja kulut	1	-3	1	-1	1
Osuus osakkuusyrietyksistä	8	32	1	1	0
Liikevoitto tai -tappio	88	-10	285	144	507
Tasoitusmäärän muutos	-35	83	-155	-86	15
Sijoitusten arvonorotukset ja niiden oikaisut					
Vahinkovakuutuksen voitto ennen satunnaisia eriä	53	73	130	58	522
HENKIVAKUUTUS					
Vakuutusmaksutulo				251	477
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset ja niiden oikaisut				50	144
Maksetut korvaukset				-54	-57
Vastuavelan muutos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta				-220	-441
Liikekulut				-18	-29
Vakuutustekninen tulos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta				8	94
Muut tuotot ja kulut				1	11
Liikevoitto				10	104
Tasoitusmäärän muutos				-1	-1
Lisäedut				-2	-11
Henkivakuutuksen voitto ennen satunnaisia eriä				7	92
Satunnaiset tuotot	23	47	-	-	1
Satunnaiset kulut	-10	-48	-2	-	-
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	66	72	129	65	615
Tuloverot ja muut välittömät verot	-11	-18	-53	-19	-181
Vähemmistöosuudet				-2	-26
Konsernin voitto tilikaudelta	55	54	76	45	408

Vuoden 1999 Henki-Fennian luvut ovat ajalta 1.10.1998 -31.12.1999

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Mmk	1996	1997	1998	1999	2000
Liikevaihto	Mmk 1184	1305	1650	2168	3338
Vakuutusmaksutulo	Mmk 973	1083	1267	1525	1798
Liikevoitto	Mmk 88	-10	285	154	611
liikevaihdosta	% 7,4	-0,8	17,3	7,1	18,3
Voitto ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja	Mmk 53	73	130	65	613
liikevaihdosta	% 4,5	5,6	7,9	3,0	18,4
Vakavaraisuuspääoma	Mmk 1013	1032	1537	2457	2167
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	770	770	785	822	822
Vahinkovakuutuksen tunnusluvut					
Liikevaihto	Mmk 1184	1305	1650	1762	2484
Vakuutusmaksutulo	Mmk 973	1083	1267	1273	1319
Vahinkosuhte	% 87,1	100,4	82,6	89,2	97,4
Liikekulusuhte	% 21,2	19,8	18,9	20,6	20,2
Yhdistetty kulusuhte	% 108,3	120,1	101,4	109,8	117,6
Toimintapääoma	Mmk 446	572	923	1479	1208
Tasoitusmäärä	Mmk 567	460	615	700	686
Vakavaraisuuspääoma	Mmk 1013	1032	1538	2180	1894
vastuavelasta	% 55,0	48,1	66,5	84,7	64,5
Vastuunkantokyky	% 113,5	103,9	130,1	183,2	152,7
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	770	770	785	806	803
Henkivakuutuksen tunnusluvut					
Liikevaihto	Mmk			406	854
Vakuutusmaksutulo	Mmk			252	479
Liikekustannussuhte	%			127	177
Toimintapääoma	Mmk			371	404
Vakavaraisuuspääoma	Mmk			380	414
Vakavaraisuusaste	%			26,9	24,8
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä				16	19

YRITTÄJÄIN FENNIAN JA HENKI-FENNIAN HENKILÖSTÖ

Fennia-ryhmän henkilöstövision keskeisiä asioita ovat henkilöstön osaaminen ja kehittäminen sekä joustava henkilöstöpolitiikka, joka ottaa huomioon työntekijöiden henkilökohtaisen elämäntilanteen ja elinkaaren. Henkilöstön osaamista kartoitetaan esimiesten kanssa käytävissä kehityskeskusteluissa. Lähes jokaiselle toimihenkilölle on määritelty ydinosaamisalueet ja osaamistasot ja niiden pohjalta on tehty kehittämissuunnitelmat. Osaamisen kehittämistä seurataan jatkuvasti ja kehittämissuunnitelmat päivitetään vuosittain.

Henkilöstön määrä

Yrittäjien Fennian konsernin henkilöstön määrässä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2000 aikana, vaan se pysyi molemmissa yhtiöissä lähes ennallaan. Kentän vakituisten henkilöiden määrä väheni noin kolme prosenttia ja pääkonttorin vakituisten henkilöiden määrä lisääntyi noin neljällä prosentilla. Kaikkiaan konsernin palveluksessa erilaisissa työsuhteissa oli tilivuoden aikana 822 henkilöä.

Uusia työsuhteita

Uusia työntekijöitä otettiin vakinaisiin työsuhteisiin Yrittäjien Fenniaan 47 henkilöä ja Henki-Fenniaan 7 henkilöä. Lisäksi Yrittäjien Fenniassa vakinaistettiin 15 työsuhdetta. Uusista työntekijöistä 55 prosenttia oli alle 34-vuotiaita ja 77 prosentilla heistä oli vähintään opisto- tai ammattikorkeakoulutasoinen koulutus.

Päätyneitä työsuhteita

Konsernista jäi eläkkeelle vuoden 2000 aikana 12 henkilöä ja erosi 51 henkilöä. Lähtövaihtuvuus, eli eläkkeelle jääneet ja eronneet yhteensä, oli 8,17 prosenttia koko henkilöstöstä. Lisäystä edelliseen vuoteen nähden oli 2,54 prosenttiyksikköä.

Ikä- ja sukupuolijakaumat

Yrittäjien Fennian henkilöstön

keski-ikä oli 44 vuotta ja 8 kuukautta. Se laski edellisestä vuodesta yhdellä kuukaudella. Henki-Fennian keski-ikä oli 40 vuotta ja 4 kuukautta.

Yrittäjien Fennian henkilöstöstä 64 prosenttia oli naisia ja 36 prosenttia miehiä. Muutosta edelliseen vuoteen oli yksi prosenttiyksikkö naisten eduksi. Henki-Fennian henkilöstöstä naisia oli 12 (57 %) ja miehiä 9 (43 %).

Yrittäjien Fennian henkilöstöllä oli työkokemusta yhtiössä keskimäärin 17 vuotta ja 6 kuukautta, mikä oli neljä kuukautta enemmän kuin edellisenä vuonna.

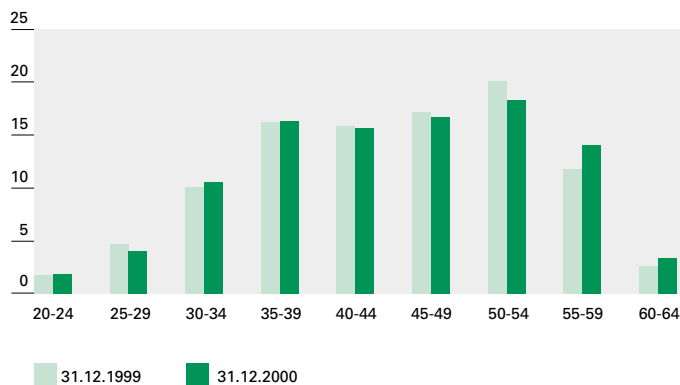
Koulutusjakauma

Yleisin koulutustaso oli edelleen opistotaso tai ammattikorkeakoulu. Akateeminen tutkinto oli noin 12 prosentilla henkilöstöstä. VTS-tutkintoa opiskeli tilivuoden aikana 34 henkilöä ja tutkinnon suoritti 14 henkilöä. Tutkinnon suorittaneita on tällä hetkellä yhteensä 293 henkilöä.

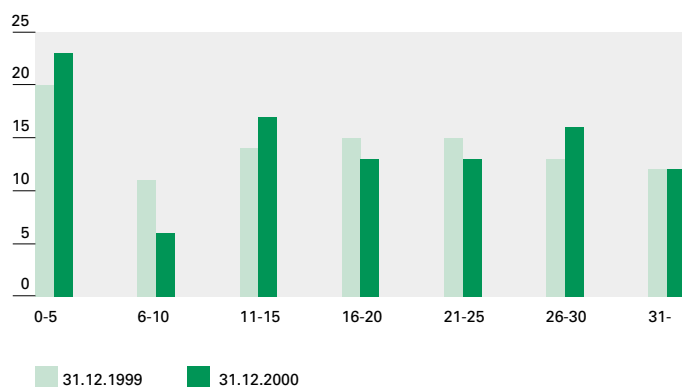
Henkilöstön hyvinvointi

Sairauspoissaolojen määrä kasvoi 0,8 prosenttiyksikköä ja oli 3,6 prosenttia teoreettisesta työajasta. Kolme neljäsosaa sairauspoissaoloista oli 1 – 3 päivän mittaisia. Ylityötunnit vähenivät 1,2 prosenttia. Ylitöitä tehtiin yhteensä 6022 tuntia.

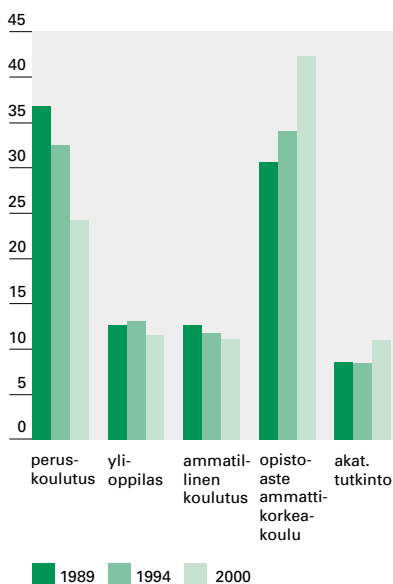
YRITTÄJÄIN FENNIAN IKÄJAKAUMA 2000

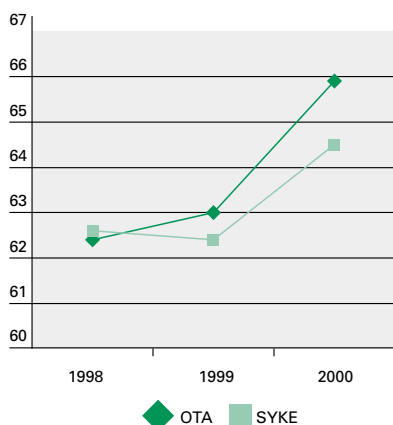
KOKEMUSVUODET YRITTÄJÄIN FENNIASSA 2000

YRITTÄJÄIN FENNIAN KOULUTUSJAKAUMA 2000

OTA- JA SYKE -INDEKSIEN KEHITYS

Organisaation toimivuutta kuvaava OTA-indeksi ja sisäisen yhteistyön toimivuutta kuvaava SYKE-indeksi kohosivat edellisestä vuodesta merkittävästi. OTA-indeksin paraneminen johtuu mm. kehityskeskusteluihin kohdistuneen tyytyväisyyden kasvusta. Kehityskeskustelujen käynnistäminen, avoin ongelmien käsittely ja omasta työstä saatu palaute oli lisääntynyt. Ilmapiiri koettiin vapautuneemmaksi kuin edellisenä vuonna. Samalla ryhmien toimivuus oli kehittynyt ja yhtiöiden välinen yhteistyö oli vahvistunut.

Sisäinen yhteistyö kehittyi mittauksen (SYKE) mukaan kaikilla osa-alueilla. Eniten parantui joustavuus ongelmatilanteissa. Sovituista asioista huolehdittiin entistä paremmin ja aikataulut toteutuivat paremmin.

Henkilöstön kehittäminen

Fennia-ryhmän yhteinen koulutusjärjestelmä, Fennia Akatemia käynnistyi täydellä teholla vuoden 2000 aikana. Koulutuksessa panostettiin erityisesti johtamistaitojen kehittämiseen ja asiantuntijataitojen vahvistamiseen. Tiedon ja osaamisen siirtoa vanhemmilta nuoremmille tehostettiin järjestämällä mentor-koulutusta. Samalla käynnistettiin verkko-opetuksen suunnittelu.

Osaamisen hallintajärjestelmä FitTeam Skills otettiin käyttöön. Sen avulla tuetaan kehityskeskustelujen käynnistämistä ja helpotetaan koulutuksen suunnittelua.

Kannustepalkkiojärjestelmä

Vuonna 2000 Fennia-ryhmässä oli ensimmäistä vuotta käytössä henkilöstön kannustepalkkiojärjestelmä, josta saatiin myönteisiä kokemuksia. Esimiesten ja alaisten vuorovaikutus lisääntyi työryhmien pyrkiessä yhdessä sovittujen tavoitteiden saavuttamiseen. Yrittäjien Fennian konsernissa käytetään vuoden 2000 kannustepalkkioihin sosiaalikuluneen 1,5 miljoonaa markkaa.

TYKY-toiminta

Työkykyä ylläpitävää toimintaa monipuolistettiin. Henkilöstön liikuntamahdollisuuksia lisättiin ja järjestettiin liikuntatapahtumia. Työkyvyn ylläpitämiseen liittyviä luentotilaisuuksia järjestettiin ja henkilöstölle järjestettiin mahdollisuus osallistua työkykyä edistävään kuntoutukseen.

Eriyistä huomiota kiinnitettiin konttoreiden turvallisuustason lisäämiseen. Teknistä turvallisuustasoa nostettiin ja käynnistettiin henkilöturvallisuuskoulutus.

HENKI-FENNIA

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2000 oli Henki-Fennian toinen kokonainen toimintavuosi. Kertomusvuotta voi luonnehtia monesta näkökulmasta toiminnan vaikiintumisen vuodeksi. Tuotevalikoima saatiin suunniteltuun laajuuteen, kun myös rahastosidonnaiset ryhmäläkevakuutukset liitettiin loppuvuodesta tuotevalikoimaan. Tietojärjestelmien osalta päästiin alkuvaiheen viivytysten jälkeen normaaliin kehittämistilanteeseen. Lisäksi oman kentän ja muiden jakeluteiden valmiuksia ja osaamista pystyttiin kehittämään. Kasvumahdollisuuksien turvaamiseksi omistajat sijoittivat lisää pääomaa yhtiöön. Edellytykset yhtiön toiminnan nopealle kehittämiselle ovat kaikilta osin olemassa.

Markkinakehitys osakemarkkinoilla muuttui tilivuoden aikana merkittävästi. Alkuvuoden hyvä kurssikehitys kääntyi loppuvuodesta nopeaan laskuun. Kun lisäksi osakekurssit heiluivat voimakkaasti, muodostui sijoitusympäristöstä erittäin haasteellinen. Sijoitusriskien hallinta, sijoitusten hajautus ja vakavaraisuuden ylläpitäminen olivatkin loppuvuoden keskeiset tavoitteet sijoitustoiminnan osalta.

Markkinoiden muutos jatkuu

Henkivakuutusmarkkinat ovat muuttuneet viime vuosina erittäin nopeasti. Muutos on ollut voimakas sekä tuotteiden että toimijoiden osalta. Pankkien omistamat henkivakuutusyhtiöt ovat nousseet vahvaan rooliin henkivakuutusmarkkinoilla. Toisaalta henkivakuuttamisessa on tapahtunut nopea muutos myös säästövakuutuksiin, jotka kilpailevat muun varallisuuden hoidon kanssa. Lisäksi painopiste on siirtynyt perinteisistä, henkivakuutusyhtiön taseeseen sidotuista tuotteista rahastosidonnaisiin tuotteisiin. Muutosnopeutta on viime kuukausina hieman hidastanut osakekurssien lasku ja

*Hannu Ketola
toimitusjohtaja*

sijoitusmarkkinoiden epävakaus. Tämä ei kuitenkaan katkaise pitkän aikavälin kasvutrendiä henkivakuuttamisessa.

Suomen henkivakuutusmarkkinoilla on tapahtunut merkittävä lisäys myös markkinoilla toimijoiden lukumäärässä. Uusia, pääasiassa ulkomaisia yhtiöitä on tullut markkinoille lisää joko suomalaisen tähtiyhtiön kautta tai suoraan. Lisäksi erityisesti meklareiden toimesta on välitetty merkittävä määrä vakuutusmaksuja ulkomaisiin henkivakuutusyhtiöihin. Nähtävissä onkin, että voimakkaasti kasvaville henkivakuutusmarkkinoille on tulossa useita kilpailukykyisiä ”kakun jakajia”. Henki-Fennia on kahden toimintavuoden aikana hyvin valmistautunut

muuttuvaan kilpailutilanteeseen ja pystyy tarjoamaan asiakkailleen sekä kilpailukykyiset tuotteet että joustavan palvelun. Tuotevalikoima on kunnossa sekä perinteisten että rahastosidonnaisten ratkaisujen osalta ja myös sekä yritysten että yksityistalouksien henkivakuutusratkaisujen osalta.

Tulevaisuuden näkymät

Näkymät alkaneelle vuodelle ovat haasteelliset. Osakemarkkinoiden tilanne on jatkunut epävakana. Arviot osakekurssien kääntymisestä nousuun vaihtelevat, mutta yleisin arvio on, että käänne tapahtuu todennäköisesti loppuvuoden aikana. Siihen saakka päätöksenteko erityisesti isompien rahastosidonnaisten vakuutusten osalta on hidasta. Kun käänne tapahtuu on odotettavissa taas nopea kasvu erityisesti rahastosidonnaisissa vakuutuksissa. Rahastosidonnaisten vakuutusten maksutulon kasvun toivoisi ajoittuvan jo ennen markkinoiden käännettä. Tällöin vakuutusentottajat pääsisivät kasvattamaan ajoissa vakuutussäästöjään. Mikäli taantuma jatkuu, kuluvan vuoden kasvuluvut jäävät suhteellisen vaatimattomiksi. Osakemarkkinoiden kehityksellä on lisäksi aivan ratkaiseva merkitys myös yhtiön sijoitustoiminnan tulokseen ja vakavaraisuuteen.

Henki-Fennian mahdollisuudet menestyä nykyisessä kilpailutilanteessa ovat hyvät. Fennia-ryhmän oma asiakaskunta tarjoaa jatkossakin hyvän pohjan myös henkivakuutusten myynnille. Osakepääoman korotuksen jälkeen vakavaraisuus on 25 prosentin tasolla ja antaa riittävän pohjan kasvuille. Strategiamme mukaisesti käytämme jakeluteinä sekä Fennia-ryhmän omaa kenttää että ulkoisia jakeluteitä. Sekä oman että ulkoisten jakeluteiden osalta pyrimme voimakkaasti tehostamaan toimintaamme.

Pro Finnish Design 2001 kunniamaininta, Q-mediapuhelin, Benefon Oyj, suunnittelijat Hannu Kähkönen, Juha Ainoa ja Erkki Tuominen

Henki-Fennia lähes kaksinkertaisti maksutulonsa viime vuoden aikana. Jatkossakin tavoitteenamme on nopea kasvu, jotta voimme varmistaa kustannustehokkuutemme ja asiantuntemuksemme. Tätä tukee Henki-Fennian verkostoitumiseen ja ulkoisten palvelujen ostoon perustuva toi-

mintapolitiikka. Tämä mahdollistaa nopeastikin kasvavan toiminnan hoitamisen pienellä omalla henkilöstöllä ja alhaisilla kiinteillä kustannuksilla. Henki-Fennia jatkaa omien palvelujensa kehittämistä tietoverkoissa.

Kiitän lämpimästi henkilökuntaa vuonna 2000 yhtiön eteen tehdystä erinomaisesta työstä. Toivon, että myös alkaneena vuonna pystymme kohtaamaan edessämme olevat monet haasteet.

Kiitän asiakkaitamme, yhteistyökumppaneitamme ja omistajiamme yhtiötämme kohtaan osoitetusta luottamuksesta ja hyvästä yhteistyöstä

Hannu Ketola

HENKI-FENNIAN HALLINTO

HALLINTONEUVOSTO

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja,
Suomen Yrittäjät
Helsinki
puheenjohtaja

Pekka Niemi
toimitusjohtaja,
Kuntoutusyhtymä – Rehab Group Oy
Turku
varapuheenjohtaja

Jouko Kemppi
toimitusjohtaja,
Kemppi Oy
Lahti

Björn Kolster
hallituksen puheenjohtaja,
Oy Kolster AB
Helsinki

Taisto Lehti
hallituksen puheenjohtaja,
Oy Odensö Ab
Kauniainen

Jukka Luoma
toimitusjohtaja,
Verokonsultointi Luoma Oy
Tampere

Hannu Löytönen
toimitusjohtaja,
Betsset Oy
Kyyjärvi

Seppo Mikkola
toimitusjohtaja,
Kouvola Pukimo Oy
Kouvola

Erkki K. Mäkinen
toimitusjohtaja,
Vammalan Tilitoimisto Oy
Vammala

Unto Penttinen
kauppia,
Kauppahuone Mikaelit Oy
Sodankylä

Sven Sohlström
teollisuusneuvos,
Oy Katternö Ab
Pietarsaari

HALLITUS

Antti Vaahto
toimitusjohtaja,
Vaahto Group PLC Oyj
Lahti
puheenjohtaja

Eero Lehti
hallituksen puheenjohtaja,
Taloustutkimus Oy
Helsinki
varapuheenjohtaja

Kari Elo
toimitusjohtaja,
Yrittäjän Fennia
Helsinki

Risto Kausto
toimitusjohtaja,
Eläke-Fennia
Helsinki

Markku Alava
varatoimitusjohtaja,
Yrittäjän Fennia
Helsinki
varajäsen

Lasse Heiniö
varatoimitusjohtaja,
Eläke-Fennia
Helsinki
varajäsen

Tarkko Jousi
varatoimitusjohtaja,
Eläke-Fennia
Helsinki
hallituksen sihteeri

TILINTARKASTAJAT

Kalervo Virtanen
professori, KHT
Helsinki

Risto Järvinen
kanslianeuvos, KHT
Helsinki

Per-Olof Johansson
kauppat.maist., KHT
Espoo
varamies

Markku Koskela
professori, KHT
Helsinki
varamies

JOHTAJAT

Hannu Ketola
toimitusjohtaja

Timo Hiltunen
tuotantojohtaja

Pekka Palmu
markkinointijohtaja

Kimmo Tenho
myyntijohtaja

Kai Niemi
aktuaari, SHV

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian toinen toimintavuosi oli yhtiölle menestyksenkäs sekä toiminnallisesti että taloudellisesti. Yhtiön tulos oli hyvä ja vakavaraisuus säilyi hyvällä tasolla. Yhtiön vakuutusmaksutulon kasvu ylitti selvästi alan keskimääräisen kasvun, mikä merkitsi yhtiön markkinaosuuden nousua alan ennakkotietojen mukaan 2,1 prosenttiin (1,6 %).

Henki-Fennian omistavat Keskinäinen yhtiö Yrittäjänvakuutus-Fennia 60 prosentin ja Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia 40 prosentin osuuksin. Omistajat vahvistivat yhtiön omaa pääomaa kertomusvuonna 97,5 miljoonalla markalla.

Vakuutustoiminta

Tuotevalikoimaa laajennettiin vuoden aikana rahastosidonnaisella ryhmäläkevakuutuksella ja valikoituihin myyntikanaviin kehitetyillä tuotteilla.

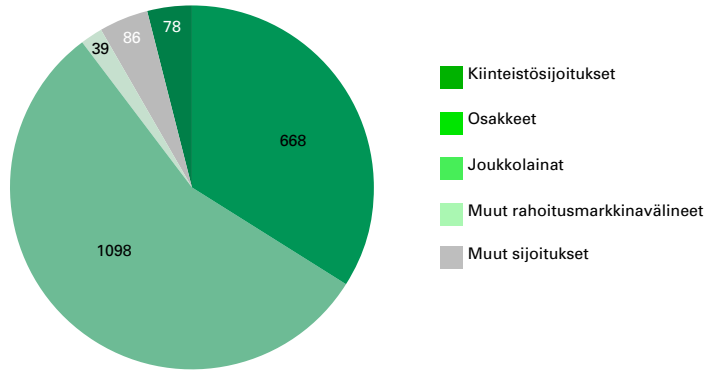
Vakuutusmaksutulo kasvoi 90 prosenttia 479 miljoonaan markkaan (252 Mmk). Tästä henkivakuutuksen osuus oli 339 miljoonaa markkaa (101 Mmk) ja eläkevakuutuksen 139 miljoonaa markkaa (151 Mmk). Vakuutusmaksutulosta sijoitussidonnaisten vakuutusten maksutulon osuus oli 251 miljoonaa markkaa (35 Mmk). Vakuutusmaksutulon kasvu nojautui pitkälti kertamaksuisiin sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin.

Maksetut korvaukset olivat 58 miljoonaa markkaa (54 Mmk). Näistä takaisinostojen määrä oli 25 miljoonaa markkaa (42 Mmk).

Yhtiön riskiliikkeen kate oli 6,0 miljoonaa markkaa ylijäämäinen (6,8 Mmk). Liikekulut kasvoivat tuloslaskelmassa 29,1 miljoonaan markkaan (18,4 Mmk). Liikekulut ylittivät niitä varten vakuutusmaksuun sisällytetyn osuuden 12,3 miljoonalla markalla (2,3 Mmk) ja liikekustannussuhde oli 179 prosenttia (129 %). Liikekulujen

HENKI-FENNIA, SIOJITUSKANTA KÄYVIN ARVOIN

31.12.2000

kasvuun vaikutti kertaluontoinen järjestelmäinvestoinnin poistokirjaus sekä lisääntyneet vakuutusten hankintamenot ja markkinoinnilliset panostukset.

Yhtiön tulokseen sidottujen vakuutussäästöjen kokonaistuottotaso vuodelta 2000 oli 5,75 - 7,0 prosenttia vakuutuslajista riippuen. Annetut asiakashyvytykset rahoitettiin osittain kartuttamalla lisäetujen vastuuta 11,3 miljoonalla markalla (1,9 Mmk) ja osittain jo aikaisemmin muodostunutta lisäetujen vastuuta käyttämällä.

Vuoden lopulla sijoitusmarkkinoiden hermostuneisuus vaikutti selvästi sijoitussidonnaisten vakuutusten myyntiin ja monilta osin päätöksentekoa kaupoissa siirrettiin vuoden vaihteen yli.

Sijoitustoiminta

Henki-Fennian konsernin sijoitustoiminnan nettotuotto oli 144 miljoonaa markkaa (50 Mmk). Nettotuotot kasvoivat erityisesti lisääntyneiden osakkeiden myyntivoittojen ansiosta.

Korkotuottoja kertyi nettomääräisesti 61 miljoonaa markkaa (42 Mmk) ja kiinteistötuottoja 6 miljoonaa markkaa (6 Mmk). Osinkotuotot muista sijoituksista kasvoivat lähinnä

yhtiöiden parantuneiden tulosten ansiosta 28 miljoonaan markkaan (12 Mmk).

Myyntivoittojen määrä kasvoi 193 miljoonaan markkaan (71 Mmk), josta pörssinoteerattujen osakkeiden myyntien osuus oli 160 miljoonaa markkaa (69 Mmk). Myös myyntitappioiden määrä kasvoi 76 miljoonaan markkaan (68 Mmk). Pörssinoteerattujen osakkeiden myyntien osuus tappioista oli 35 miljoonaa markkaa (8 Mmk).

Arvonalennuksia tehtiin yhteensä 81 miljoonaa markkaa (5 Mmk), joista osakkeisiin ja rahasto-osuuksiin kohdistui 66 miljoonaa markkaa (5 Mmk) ja kiinteistöihin 15 miljoonaa markkaa. Kiinteistöjen arvonalennuksia vastaan tuloutettiin niiden hankinnan yhteydessä syntyneitä konsernireservä 11 miljoonaa markkaa.

Yhtiö käyttää johdannaisia pääosin olemassa olevien sijoitusten suojaamiseen. Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyvä johdannaisten kokonaisnettokustannus oli 16 miljoonaa markkaa (11 Mmk).

Arvonkorotukset ja arvonkorotusten oikaisut tehtiin sijoitussidonnaisten

vakuutusten kateomaisuuteen, joka arvostetaan käypään arvoon.

Konsernin sijoituskanta, joka pääosin muodostuu joukkolainoista ja osakkeista, oli vuoden lopussa käyvin arvoin 1.961 miljoonaa markkaa (1.719 Mmk). Sijoitusten käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen välinen johdannaisilla oikaistu arvostusero laski pääasiassa myyntivoittojen realisointien myötä 96 miljoonaan markkaan (208 Mmk). Sijoituskannan lisäksi sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevia varoja oli 293 miljoonaa markkaa (34 Mmk).

Sitoumuksia pääomarahastoihin lisättiin vuoden aikana 73 miljoonalla markalla 152 miljoonaan markkaan. Näistä toteutui vuoden aikana sijoituksina 40 miljoonaa markkaa.

Tulos ja vakavaraisuus

Konsernin liikevoitto kasvoi 104 miljoonaan markkaan (10 Mmk). Tilikauden voitto oli 64 miljoonaa markkaa (5 Mmk).

Käyvin arvoin laskettu toimintapääoma oli 404 miljoonaa markkaa (371 Mmk). Konsernin vakavaraisuuspääoma oli 414 miljoonaa markkaa (380 Mmk) ja vakavaraisuutta kuvaava vastuuvulkaan suhteutettu vakavaraisuusaste oli 25 prosenttia (27 %).

Yritysjohdo ja henkilöstö

Henki-Fennian hallitukseen kuuluvat toimitusjohtaja Antti Vaahto (puheenjohtaja), kauppaneuvos Eero Lehti (varapuheenjohtaja), toimitusjohtaja Kari Elo ja toimitusjohtaja Risto Kausto. Toimitusjohtajana toimii Hannu Ketola.

Yhtiön palveluksessa oli vuonna 2000 keskimäärin 19 henkilöä (16).

Euroon valmistautuminen

Valmistelut euroon siirtymiseksi ovat jatkuneet vuonna 1999 hyväksytyin

siirtymäsuunnitelman mukaisesti. Pääosa yhtiön toiminnoista siirtyy euroon vuoden 2002 alussa. Arvopaperitoiminnassa on siirrytty euroon jo aiemmin. Vakuutustuotannon tietojärjestelmien eurovalmius saavutetaan siirtymällä uusiin tietojärjestelmiin kokonaisuudessaan ennen vuoden 2002 alkua.

Konsernirakenne

Henki-Fennian konserniin kuuluu neljä yhtiön täysin omistamaa kiinteistöyhtiötä. Tilikauden aikana myytiin kaksi kiinteistöyhtiötä.

Merkittävät tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Tammikuussa 2001 Henki-Fennia osti kiinteistöyhtiön, Helsingin keskustassa sijaitsevan Kiinteistö Oy Helsingin Navigatortalon. Toteutettu kauppa merkitsi, että kiinteistöjen paino Henki-Fennian sijoitussalkussa lähes kaksinkertaistui.

Näkymät alkaneella tilikaudella

Henkivakuuttamiselle on lähivuosina suuri kasvupotentiaali. Henkivakuuttamisen kasvu riippuu jatkossa yhä enemmän yritysten ja kotitalouksien yleisen taloudellisen tilanteen kehittymisestä ja sijoitusmarkkinoiden liikkeistä. Painopiste henkivakuuttamisessa siirtyy edelleen lisääntyvässä määrin varallisuuden hoitoon ja rahastosidonnaisiin vakuutuksiin. Markkinat kasvavat sekä sijoitusvakuutuksissa että vapaamuotoisissa eläkevakuutuksissa.

Yhtiön riskinkantokyky luo hyvät edellytykset toimia menestyksellä vaikeasti ennustettavassa sijoitusympäristössä. Etenkin osakemarkkinoilla alkuvuoden kehitys on ollut maakohtaisesti vaihtelevaa. Yleinen suunta on ollut toistaiseksi laskeva. Mikäli kehitys jatkuu samanlaisena, sijoitustoiminnassa onnistuminen on entistäkin tärkeämpää.

Yhtiön taloudellinen tilanne ja Fennia-ryhmän laaja asiakaskunta luovat hyvät edellytykset kasvattaa edelleen yhtiön markkinaosuutta. Pääosin maksutulovolyymistä tulee jatkosakin säästö- ja sijoitusvakuutuksista, mutta painopistealueita ovat myös jatkuvamaksuisten vakuutusten suhteellisen osuuden lisääminen maksutulosta sekä yksilöllinen- ja ryhmäläkevakuutus.

Hallituksen ehdotus voiton käytöstä

Tilinpäätöksen 31.12.2000 mukaan Henki-Fennian konsernin voitonjakokelpoiset varat olivat 68.627.014,10 markkaa ja emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 68.202.476,74 markkaa.

Emoyhtiön tilikauden voitto oli 64.056.440,33 markkaa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitosta jaetaan osinkona 42 markkaa osakkeelta, yhteensä 6.930.000 markkaa, ja että loput 57.126.440,33 markkaa jätetään tulo-tilille.

TULOSLASKELMA, HENKI-FENNIA

TULOSLASKELMA 1.1.2000 - 31.12.2000

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Vakuutustekninen laskelma				
Vakuutusmaksutulo				
Vakuutusmaksutulo	478 504	251 553	478 504	251 553
Jälleenvakuuttajien osuus	-1 590	-914	-1 590	-914
Vakuutusmaksutulo yhteensä	476 914	250 639	476 914	250 639
Sijoitustoiminnan tuotot	353 232	154 286	352 423	153 517
Sijoitusten arvonnkorotus	12 771	1 453	12 771	1 453
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	-57 535	-53 541	-57 535	-53 541
Jälleenvakuuttajien osuus	124	30	124	30
	-57 412	-53 510	-57 412	-53 510
Korvausvastuun kokonaismuutos	-49 285	-45 844	-49 285	-45 844
Kannansiirto	-	9 608	-	9 608
Jälleenvakuuttajien osuus	-7	7	-7	7
	-49 292	-36 230	-49 292	-36 230
Korvauskulut yhteensä	-106 704	-89 740	-106 704	-89 740
Vakuutusmaksuvastuun muutos				
Vakuutusmaksuvastuun kokonaismuutos	-404 268	-1 395 356	-404 268	-1 395 356
Kannansiirto	-	1 208 625	-	1 208 625
Jälleenvakuuttajien osuus	216	70	216	70
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä	-404 053	-186 661	-404 053	-186 661
Liikekulut	-29 078	-18 431	-29 078	-18 431
Sijoitustoiminnan kulut	-210 044	-105 606	-220 654	-105 144
Sijoitusten arvonnkorotusten oikaisu	-808	-	-808	-
Vakuutustekninen tulos	92 232	5 940	80 812	5 634
Muu kuin vakuutustekninen laskelma				
Muut tuotot				
Muut	51	-	51	-
Konsernireservin vähennys			10 785	1 365
			10 836	1 365
Muut kulut				
Muut	-172	-86	-172	-86
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta				
Tilikauden vero	-27 274	-1 620	-27 274	-1 620
Aikaisempien tilikausien verot	-189	-	-189	-
Laskennallisen verovelan muutos			-171	-26
	-27 464	-1 620	-27 635	-1 646
Voitto varsinaisesta toiminnasta	64 647	4 234		
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos	-72	-88		
Vapaaehtoisten varausten muutos	-519	-		
	-591	-88		
Tilikauden voitto	64 056	4 146	63 842	5 267

TASE, HENKI-FENNIA

TASE 31.12.2000 1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
VASTAAVAA				
Aineettomat hyödykkeet				
Muut pitkävaikutteiset menot	2 889	123	2 889	123
Ennakkomaksut	-	5 704	-	5 704
	2 889	5 827	2 889	5 827
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	72 582	76 964	70 300	91 660
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	4 171	9 556		
	76 752	86 520	70 300	91 660
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	594 690	423 897	594 702	425 501
Rahoitusmarkkinavälineet	1 117 077	934 280	1 117 077	934 280
Kiinnelainasaamiset	84	133	84	133
Muut lainasaamiset	940	1 062	940	1 062
Talletukset	85 150	45 359	85 150	45 359
	1 797 942	1 404 731	1 797 953	1 406 335
Sijoitukset yhteensä	1 874 694	1 491 251	1 868 253	1 497 995
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset				
	293 003	34 200	293 003	34 200
Saamiset				
Ensivakuutustoiminnasta				
Vakuutuksenottajilta	1 568	2 613	1 568	2 613
Jälleenvakuutustoiminnasta	11	11	11	11
Muut saamiset	853	27 451	890	27 225
	2 432	30 076	2 470	29 850
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	1 648	1 482	1 648	1 482
Muut aineelliset hyödykkeet	2	2	2	2
	1 650	1 484	1 650	1 484
Rahat ja pankkisaamiset	40 030	17 294	40 030	17 294
	41 680	18 778	41 680	18 778
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat	44 643	35 631	44 643	35 631
Muut siirtosaamiset	9 593	3 730	9 593	3 802
	54 236	39 360	54 236	39 433
	2 268 935	1 619 492	2 262 532	1 626 083

TASE 31.12.2000		Emoyhtiö		Konserni
1000 mk	2000	1999	2000	1999
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Osakepääoma	165 000	100 000	165 000	100 000
Ylikurssirahasto	82 500	50 000	82 500	50 000
Hallituksen käyttövarat	50	-	50	-
Edellisen tilikauden voitto	4 096	-	5 217	-
Tilikauden voitto	64 056	4 146	63 842	5 267
	315 702	154 146	316 609	155 267
Konsernireservi			1 202	12 287
Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero	160	88		
Vapaaehtoiset varaukset	519	-		
	679	88		
Vakuutustekninen vastuuelka				
Vakuutusmaksuvastuu	1 516 554	1 360 473	1 516 554	1 360 473
Jälleenvakuuttajien osuus	-286	-70	-286	-70
Korvausvastuu	95 129	45 844	95 129	45 844
Jälleenvakuuttajien osuus	-	-7	-	-7
	1 611 398	1 406 240	1 611 398	1 406 240
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka				
Vakuutustekninen vastuuelka	283 070	34 883	283 070	34 883
Jälleenvakuutustallettevelat				
	286	77	286	77
Velat				
Ensivakuutustoiminnasta	-	116	-	116
Jälleenvakuutustoiminnasta	1 503	795	1 503	795
Laskennallinen verovelka	-	-	197	26
Muut velat	26 735	20 041	18 705	11 676
	28 237	20 952	20 404	12 612
Siirtovelat				
	29 563	3 106	29 563	4 716
	2 268 935	1 619 492	2 262 532	1 626 083

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TULOSLASKELMAN LIITTEET EMOYHTIÖ

1000 mk	2000	1999
Vakuutusmaksutulo		
Henkivakuutus		
Ensivakuutus		
Kotimaasta	478 495	251 542
Jälleenvakuutus	9	11
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	478 504	251 553
Ensivakuutuksen vakuutusmaksutulo		
Henkivakuutus		
Sijoitussidonnainen henkivakuutus	238 710	32 946
Kapitalisaatiosopimus	13 817	21 350
Muu henkivakuutus	77 523	31 819
Muu ryhmähenkivakuutus	9 431	14 457
	339 482	100 572
Eläkevakuutus		
Sijoitussidonnainen yksilöllinen eläkevakuutus	9 704	1 895
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	82 750	97 682
Ryhmäeläkevakuutus	46 560	51 393
	139 014	150 970
	478 495	251 542
Jatkuvat vakuutusmaksut	160 442	159 601
Kertamaksut	318 053	91 941
	478 495	251 542
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen	227 368	216 701
Vakuutusmaksut sijoitussidonnaisesta vakuutuksesta	251 127	34 841
	478 495	251 542
Maksetut korvaukset		
Ensivakuutus		
Henkivakuutus	21 585	7 315
Eläkevakuutus	11 286	4 055
	32 871	11 370
Takaisinostot	24 664	42 170
Maksetut korvaukset yhteensä	57 535	53 541
Henkivakuutuksen lisäedut		
Hyvitysten ja alennusten vaikutus vakuutustekniseen tulokseen	11 337	1 899
Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely		
Sijoitustoiminnan tuotot		
Tuotot kiinteistösjoituksista		
Korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	741	914
Muut tuotot	8 044	8 629
	8 785	9 543
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	28 291	11 857
Korkotuotot	61 288	42 525
Muut tuotot	61 672	19 311
	151 251	73 693
Yhteensä	160 036	83 236
Arvon alentumisten palautukset	239	-
Myyntivoitot	192 957	71 050
YHTEENSÄ	353 232	154 286

TULOSLASKELMAN LIITTEET EMOYHTIÖ

1000 mk			2000	1999
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösjoiutuksista				
Samana konsernin yrityksille	-4 394		-5 845	
Muille yrityksille	-188	-4 582	-234	-6 080
Kulut muista sijoituksista		-59 638		-25 580
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		-141		-65
Yhteensä		-64 361		-31 725
Arvonalentumiset ja poistot				
Arvonalentumiset		-69 744		-5 404
Myyntitappiot		-75 938		-68 476
YHTEENSÄ		-210 044		-105 606
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonorotuksia ja niiden oikaisua				
		143 189		48 680
Sijoitusten arvonorotus		12 771		1 453
Sijoitusten arvonorotuksen oikaisu		-808		-
Sijoitustoiminnan nettotuotto		155 151		50 133
Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus tuloslaskelman sijoitustoiminnan nettotuotosta		911		1 450
Liikekulerittelyt				
Tuloslaskelman liikekulujen erittely				
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	4 678		2 104	
Muut vakuutusten hankintamenot	12 137	16 816	6 857	8 961
Vakuutusten hoitokulut		4 921		3 608
Hallintokulut		7 341		5 861
Yhteensä		29 078		18 431
Kokonaisliikekulut toiminnottain				
Maksetut korvaukset		564		530
Liikekulut		29 078		18 431
Sijoitustoiminnan kulut		1 426		1 325
Yhteensä		31 068		20 286
Toimintokohtaiset suunnitelmapoistot				
Maksetut korvaukset		185		12
Liikekulut		4 800		293
Sijoitustoiminnan kulut		159		9
Yhteensä		5 144		314
Erittelyt henkilöstökuluista, henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot		5 139		
Eläkekulut		975		
Muut henkilösivukulut		533		
Yhteensä		6 646		
Johdon palkat ja palkkiot				
Hallitus ja toimitusjohtaja		928		
Hallintoneuvosto		14		
Yhteensä		941		
Toimitusjohtajalla on mahdollisuus eräin edellytyksin siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana vapaaehtoisen lisäeläkevakuutuksen avulla.				
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana				
Konttorihenkilöstö		16		
Myyntihenkilöstö		3		
		19		

TASEEN LIITTEET EMOYHTIÖ

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero 1000 mk	Sijoitukset 31.12.2000			Sijoitukset 31.12.1999		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Kiinteistösjoiutukset						
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	72 582	72 582	74 200	76 964	76 964	72 044
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	4 171	4 171	4 171	9 556	9 556	9 556
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	594 690	594 690	667 960	423 897	423 897	667 548
Rahoitusmarkkinavälineet	1 117 077	1 117 077	1 136 546	934 280	934 280	931 024
Kiinnelainasaamiset	84	84	84	133	133	133
Muut lainasaamiset	940	940	940	1 062	1 062	1 062
Talletukset	85 150	85 150	84 776	45 359	45 359	45 362
	1 874 694	1 874 694	1 968 677	1 491 251	1 491 251	1 726 729

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta

-40 214

-79 334

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)

93 983

235 478

Kiinteistösjoiutukset 1000 mk**Kiinteistösjoiutusten muutokset
1.1.2000 - 31.12.2000**

	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	76 964	9 556
Lisäykset	5 225	-
Vähennykset	-5 967	-5 385
Hankintameno 31.12.	76 222	4 171
Arvon alentumiset 1.1.	-	-
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	-	-
Tilikauden arvonalentumiset	-3 641	-
Arvon alentumisten palautukset	-	-
Arvon alentumiset 31.12.	-3 641	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	72 582	4 171

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset 31.12.2000

	2000		1999	
	Alkuperäinen hankintameno	Käypä arvo	Alkuperäinen hankintameno	Käypä arvo
Osakkeet ja osuudet	292 157	293 003	32 750	34 200
Yhteensä	292 157	293 003	32 750	34 200
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuunvelkaa vastaavat sijoitukset	292 157	293 003	32 750	34 200
Rahat ja pankkisaamiset ym. saamiset sisältävät tilinpäätöshetkellä voimassa olevien maksettujen vakuutusten nettomaksuja, joita ei vielä ole sijoitettu		5 044		679

Muut sijoitukset**Muut lainasaamiset eriteltynä vakuuden mukaan**

Vakuutuskirja	599	814
Muu vakuus	341	248
	940	1 062

Saamiset**Muut saamiset**

Konserniyrityksiltä

-

226

Merkittävimmät osakeomistukset 31.12.2000 1000 mk	Osuus kaikista osakkeista %	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Kotimaiset osakkeet			
Eimo Oyj	0,410	5 096	5 096
Elisa Communications Oyj	0,070	10 512	11 432
Exel Oyj	1,720	5 779	5 779
Fortum Oyj	0,020	5 408	5 408
Huhtamäki Van Leer Oyj	0,230	12 006	12 006
ICL Invia Oy	0,170	5 109	5 109
JOT Automation Group Oyj	0,120	3 191	3 191
Nokia Oyj	0,005	33 905	65 804
Outokumpu Oyj	0,150	9 094	9 094
Partek Oyj	0,040	4 152	4 152
Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj	0,050	4 192	4 192
Perlos Oyj	0,110	7 567	7 567
Rautaruukki Oyj	0,190	6 132	6 132
Sanitec Oyj Abp	0,120	3 866	3 866
Stonesoft Oyj	0,140	7 494	7 494
Sonera Oyj	0,008	6 851	6 851
Sponda Oyj	0,022	4 227	4 227
Stora Enso Oyj	0,020	8 050	8 990
Uponor Oyj	0,130	5 574	5 574
UPM-Kymmene Oyj	0,040	21 103	25 209
Wärtsilä Oyj Abp	0,120	5 857	5 857
Muut yhteensä		35 309	37 937
		210 473	250 965
Lukuihin sisältyy sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevia osakkeita			
		40 387	40 387
Ulkomaiset osakkeet ja niiden kotivaltiot			
Alcatel, Ranska	0,0021	6 954	8 993
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, Espanja	0,0016	4 712	4 712
BB Biotech AG, Sveitsi	0,0540	6 167	10 305
BNB Paribas, Ranska	0,0018	3 719	4 447
Credit Suisse Group, Sveitsi	0,0013	4 007	4 809
Fortis (B), Belgia	0,0270	3 430	4 114
Ing Groep NV., Alankomaat	0,0009	3 042	4 553
Nordea Ab, Ruotsi	0,0140	2 441	3 996
Roche Holding AG, Sveitsi	0,0012	6 117	6 445
Telecom Italia Mobile SpA, Italia	0,0011	4 804	4 807
Total Fina Elf, Ranska	0,0013	9 135	9 135
Vodafone Air-Touch plc, Iso-Britannia	0,0008	8 837	12 411
Muut		39 865	42 354
		103 230	121 081

Merkittävimmät osakeomistukset 31.12.2000

	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Sijoitusrahasto-osuudet		
ABN AMRO Euro Credit Fund	14 866	15 759
APS Japan Growth Fund Unit Trust	14 982	14 982
Aspect International Fixed Income Fund	5 946	6 019
Erikoissijoitusrahasto 3C Alpha	2 887	2 887
Erikoissijoitusrahasto Avenir B	2 946	2 946
Erikoissijoitusrahasto Evli Altius B	11 891	12 035
Erikoissijoitusrahasto WIP Market Leaders Global A	14 977	14 977
Fleming Flagship Japanese Fund	6 878	7 981
Nektar	7 016	8 106
New Providence Fund Ltd.	6 385	6 385
Opstock Euro Bond Index -sijoitusrahasto	27 657	27 657
Opstock Euro Index -sijoitusrahasto	149 630	151 407
Opstock Finland Bond -erikoissijoitusrahasto	18 096	18 096
SEB Hedgefund Equity	5 303	5 303
Sijoitusrahasto Alfred Berg Portfolio B	11 101	11 101
Sijoitusrahasto Alfred Berg Small Capital Europe B/100	6 020	10 607
Sijoitusrahasto Aurator Likvidi	12 057	12 057
Sijoitusrahasto Carnegie East-European	7 223	7 223
Sijoitusrahasto Carnegie Euro Korke	7 377	7 377
Sijoitusrahasto Carnegie Eurooppa Osake	6 861	6 861
Sijoitusrahasto Carnegie Likvidi	56 124	56 124
Sijoitusrahasto Carnegie Medical	24 044	24 044
Sijoitusrahasto Carnegie Sijoitus+	8 084	8 084
Sijoitusrahasto Carnegie Suomi Osake	10 605	10 605
Sijoitusrahasto Carnegie WorldWide	11 590	11 590
Sijoitusrahasto Evli Corporate Bond B	17 416	18 434
Sijoitusrahasto Fides New Media B	3 835	3 835
Sijoitusrahasto Fondita Nordic Small Capital B	7 330	9 557
Sijoitusrahasto Hiisi Euro 50	23 744	23 744
Sijoitusrahasto Hiisi Yrityskorke	10 108	10 324
Sijoitusrahasto Seligson & Co Global Top 25 Pharmaceuticals A	3 000	3 982
Muut	10 494	11 316
	526 475	541 404
Lukuihin sisältyy sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevia sijoitusrahasto-osuuksia	252 616	252 616
Pääomarahasto-osuudet		
Access Capital LP	7 432	7 432
SFK 99-Rahasto Ky	8 002	8 002
Duke Street Capital IV LP	5 569	5 569
Finnventure Rahasto V Ky	4 162	4 162
The Triton Fund (No.2) L.P.	3 286	3 286
The First European Fund Investments UK Ltd Partnership	3 918	3 918
Nexit Infocom 2000 Fund Limited Partnership	3 077	3 077
Schroder Ventures European Fund LP 2	6 540	6 540
Muut	5 530	5 530
	47 516	47 516

1000 mk

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset	Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	Kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2000	133	1 775	1 908
Lisäykset	7 584	493	8 076
Vähennykset	-	-	-
Hankintameno 31.12.2000	7 717	2 267	9 984
Kertyneet poistot 1.1.2000	10	304	314
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-12	-12
Tilikauden poistot	4 817	327	5 144
Kertyneet poistot 31.12.2000	4 827	619	5 446
Arvonalentumiset 1.1.2000	-	-	-
Arvonalentumiset 31.12.2000	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2000	2 889	1 648	4 538

Oma pääoma

Sidottu	
Osakepääoma 1.1.2000	100 000
Lisäys 2000	65 000
Osakepääoma 31.12.2000	165 000
Ylikurssirahasto 1.1.2000	50 000
Lisäys 2000	32 500
Ylikurssirahasto 31.12.2000	82 500
Sidottu yhteensä	247 500

Vapaa

Hallituksen käyttövarat 1.1.2000	-
Siirto edellisen tilikauden voitosta	50
Hallituksen käyttövarat 31.12.2000	50
Edellisten tilikausien voitto 1.1.2000	-
Siirto edellisen tilikauden voitosta	4 096
Edellisten tilikausien voitto 31.12.2000	4 096
Edellisen tilikauden voitto 1.1.2000	4 146
Siirto edellisten tilikausien voittoon	-4 096
Siirto hallituksen käyttövaroihin	-50
Edellisen tilikauden voitto 31.12.2000	-
Tilikauden voitto	64 056
Vapaa yhteensä	68 202
Oma pääoma yhteensä	315 702

Voitonjakokelpoiset varat 31.12.2000

Tilikauden voitto	64 056
Hallituksen käyttövarat	50
Edellisten tilikausien voitto	4 096
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	68 202

Vakuutusmaksuvastuu 1000 mk	2000	1999
Vakuutusmaksuvastuusta on vähennetty vakuutusten aktivoituja hankintamenoja (zillmeeraus)		
Henkivakuutus	168	342
Eläkevakuutus	3 034	2 128
	3 202	2 470
Velat		
Muut velat		
Saman konsernin yrityksille	8 039	6 915
Vastuut		
Johdannaissopimukset		
Osakejohdannaiset		
Terminisopimukset		
kohde-etuus	15 631	
käypä arvo	2 344	
Optiosopimukset		
Asetetut		
kohde-etuus	29 566	
käypä arvo	1 190	
Johdannaiskaupan vakuudeksi annetut arvopaperit	41 970	
Muut sitoumukset		
Sitouduttu merkitsemään pääomarahastojen osuuksia	102 981	
Arvopapereiden lainaus		
Osakelainaus	Määrä	Jäljellä oleva hankintameno
Nokia Oyj	20 000	2 910
		Käypä arvo 31.12.2000
		5 648
		Lainauksen kesto / pv
		19
Muut vastuusitoumukset		
Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä		
Konserniyritykset	240	
Muut yritykset	21 560	
Vakavaraisuustunnusluvut	2000	1999
Toimintapääoma		
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	308 772	154 146
Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero	679	88
Omaisuuksien käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	93 983	235 478
Kuluksi merkitsemättömät aineettomat hyödykkeet	-2 889	-5 827
Muut erät	3 534	-12 498
Toimintapääoma yhteensä	404 079	371 386
Runasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuuelkaan sisältyvä tasoitusmäärä	9 882	8 615
Vakavaraisuuspääoma	413 961	380 001
Vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n toimintapääomavaatimus	70 771	60 175
Toimintapääoma-aste (toimintapääoma/toimintapääomavaatimus %)	567%	617%
Vakavaraisuuspääoma suhteessa omalla vastuulla olevaan vakuutustekniseen vastuuelkaan vähennettynä tasoitusmäärällä ja 75 %:lla sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelasta	25%	27%

RAHOITUSLASKELMA 1000 mk

Epäsuora rahoituslaskelma	2000	1999
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto varsinaisesta toiminnasta	64 647	4 234
Oikaisut:		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	453 345	1 441 123
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	57 542	3 952
Suunnitelman mukaiset poistot	5 144	314
Muut oikaisut	-89 415	-889
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	491 264	1 448 735
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys	-9 905	-46 263
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys	5 634	12 841
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	486 993	1 415 313
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-141	-65
Maksetut välittömät verot	-2 141	-28
Liiketoiminnan rahavirta	484 710	1 415 220
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-674 121	-1 542 875
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	117 019	2 574
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-2 372	-7 625
Investointien rahavirta	-559 474	-1 547 926
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen osakeanti	97 500	150 000
Rahoituksen rahavirta	97 500	150 000
Rahavarojen muutos	22 737	17 294
Rahavarat tilikauden alussa	17 294	
Rahavarat tilikauden lopussa	40 030	17 294
	22 737	17 294

Helsingissä 26. päivänä maaliskuuta 2001

Antti Vaahto

Kari Elo

Eero Lehti

Risto Kausto

Hannu Ketola
Toimitusjohtaja

Yhtiön virallinen tilinpäätös sekä konsernin tilinpäätös ovat nähtävissä Henki-Fennian pääkonttorissa, Asemamiehenkatu 3, 00520 Helsinki.

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2000. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä emoyhtiön ja konsernin tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suoritamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Yhtiön kirjanpidon ja hallinnon jatkuvasta tarkastuksesta tilikauden aikana ja sen päätyttyä on vastannut allekirjoittanut Kalervo Virtanen, joka on antanut siitä erillisen valvontatilintarkastuskertomuksen.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riit-

tävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot emoyhtiön sekä konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitalinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsitte-lystä on vakuutusyhtiölain mukainen.

Helsingissä 9. päivänä huhtikuuta 2001

Risto Järvinen
KHT

Kalervo Virtanen
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian hallintoneuvosto on perehtynyt sille esitettyyn yhtiön tilinpäätökseen ja siihen kuuluvaan konsernitalinpäätökseen vuodelta 2000 sekä tilintarkastuskertomukseen.

Hallintoneuvosto ilmoittaa puolestaan hyväksyvänsä tilinpäätöksen ja ehdottaa yhtiökokoukselle, että tuloslaskelma ja tase sekä konsernituloslaskelma ja konsernitase

vahvistettaisiin. Hallintoneuvosto puoltaa hallituksen toimintakertomukseen sisältyvää ehdotusta tilikauden tuloksen käsittelystä.

Hallintoneuvoston jäsenistä ovat erovuorossa: Jouko Kemppi, Björn Kolster, Taisto Lehti, Jukka Luoma, Hannu Löytönen, Seppo Mikkola, Erkki K. Mäkinen, Pekka Niemi, Unto Penttinen ja Sven Sohlström.

Helsingissä, toukokuun 16. päivänä 2001

Jussi Järventaus
Hallintoneuvoston puheenjohtaja

ELÄKE-FENNIA

ELÄKE-FENNIA

Toimitusjohtajan katsaus

Päättynyt vuosi oli Eläke-Fennian toinen kokonainen toimintavuosi. Kuluneeseen kahteen ja puoleen vuoteen ovat normaalien päivärutiinien lisäksi sisältyneet niin muutto omaan toimitaloon kuin toimintatapamme vakiinnuttaminen Eläke-Fenniassa ja koko Fennia-ryhmässä. Ryhmäyhteistyön pääpaino on vakuutusten hankintaan ja hoitoon liittyvässä kenttätyössä, ja se perustuu Fennia-ryhmän yhtiöiden keskinäiseen palvelusopimukseen, jossa yhtiöiden vastuut ja velvoitteet on selvästi määritelty. Ylipäätään yhtiön toiminnan käynnistämistyö voidaan nyt katsoa suoritetuksi.

Vuoden tulos tyydyttävä

Vakuutettujen lukumäärä kasvoi voimakkaasti kertomusvuoden aikana. Yhtiössämme oli vakuutettuna vuoden lopussa 107 600 TEL-vakuutettua, eli kasvu edellisvuodesta on 6,6 prosenttia. Kaikkiaan yhtiössä oli vuoden lopussa vakuutettuna 126 350 henkilöä. Alan keskiarvon ylittävää kasvua selittää osaltaan vakuutuskannan pk-yrityspainotteisuus, sillä työllistäminen on ollut voimakkainta nimenomaan pk-yrityksissä. Myös siirtoliikenne eli vakuutuskannan muutos eläkeyhtiöstä toiseen siirtävien vakuutusten ja vakuutettujen osalta on ollut positiivinen jo kolmena syksynä peräkkäin ja nostanut sekin vakuutettujen lukumäärää.

Yhtiön vakavaraisuus on hyvä. Toimintapääoma oli suhteessa vastuuvelkaan vuodenvaihteessa 24,6 prosenttia, kun se toiminnan alkaessa oli hiukan alle 20 prosenttia. Osakemarkkinoiden romahtaminen pudotti kuitenkin yhtiön vakavaraisuutta vuoden 1999 lopun tasosta, joka saavutettiin edellisen vuoden ennätyskellisen hyvän kurssikehityksen myötä.

*Risto Kausto
toimitusjohtaja*

Osakemarkkinoiden heikko kehitys merkitsi myös sitä, että sijoitustoiminnan kokonaistulos oli edellisen vuoden huipputulokseen verrattuna huono. Muilta kuin osakkeiden osalta sijoitustoimintamme tulos oli alan keskiluokkaa tai sitä parempi.

Eläkeyhtiöihin kartutettu toimintapääoma on mahdollistanut sijoitustoiminnan riskien kasvattamisen. Osakkeisiin sijoittaminen on jo lyhyessä ajassa osoittanut kykynsä heilauttaa yhtiön tulosta. Eläkevarojen kannalta on tärkeää, että Eläke-Fennian vakavaraisuus säilyy jatkosakin hyvällä tasolla ja että varojen pitkän aikavälin tuotto riskinoton myötä paranee. Vuositason tuloksen heilahtelua voidaan vähentää hajauttamalla sijoituksia edelleen.

Selkeys jatkuva haaste

Jättäessäni tehtäväni kesäkuun alussa on kulunut tasan 37 vuotta siitä, kun tulin tuolloin vasta vajaan kahden vuoden ikäisen työeläkejärjestelmän palvelukseen. Järjestelmä syntyi kolmen osapuolen, valtiovalan ja työmarkkinaosapuolten eli palkansaajien ja työnantajien myötävaikutuksella.

Kolmikantajärjestelmä on toiminut erinomaisesti ja takuuosapuolten erilaiset intressit ovat sopivasti painottaneet järjestelmän eri puolia. Vähän liioitellen voi kaikeksi todeta, että työnantajien tehtävänä on ollut huolehtia siitä, että eläkejärjestelmän menot eivät nouse liian korkeiksi ja tätä kautta heikennä yritysten toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä. Palkansaajien intressin pääpaino on ollut luonnollisesti eläketurvan etuuskien kartuttamisessa ja kehittämisessä. Järjestelmän kypsyessä on heidänkin mielenkiintonsa suuntautunut enenevässä määrin eläketurvan katteena olevien varojen sijoittamiseen. Valtiovallan osuutena on valvoa järjestelmää, joka nyt huolehtii keskeisestä osasta suomalaisten peruseläketurvaa.

Kieltämättä vuosien varrella on ollut tilanteita, jolloin on tuntunut siltä, että päätöksenteko järjestelmässä etenee aivan liian hitaasti. Päätöksentekokoneiston hitaus on toisaalta etu, joka takaa sen, että suunnitteilla olevia muutoksia puntaroidaan riittävästi etukäteen.

*Pro Finnish Design 2001
kunniamaininta
Ril's Designer-mallisto,
L-Fashion Group,
suunnittelija
Ritva-Liisa
Pohjalainen*

Hyvän kuvan järjestelmän muutostahdistista antaa kurkistus ensimmäisen työnantajani eläkevakuutusyhtiö Kalervon vuoden 1968 kesällä ilmestyneeseen tiedotuslehtiseen. Sen mukaan yhtiö oli maksanut kuudentena tilivuotenaan eläkkeitä 5 miljoonaa markkaa ja eläkkeensaajien lukumäärä oli kasvanut 1 400 eläkeläisestä 2 400 eläkeläiseen. Yhtiön maksutulo oli 31 miljoonaa markkaa ja tase runsaat 200 miljoonaa markkaa. Nykyisiä toimijoita kyseiset luvut ja lukumäärät voivat huvittaa, mutta tosissaan sitä silloinkin töitä tehtiin. Apuna oli upouusi tietokone

mallia IBM S/360, jonka keskusmuistikapasiteetti alitti nykyisten työasemien tehon.

Kun lukuja vertaa markkinaosuudeltaan samankokoisen Eläke-Fennian nykyisiin lukuihin, kasvu on ollut huima. Noista ajoista on kaikkien yksityisen puolen työeläkelaitosten vakuutusmaksutulo yli 100-kertaistunut, eläkemeno lähes 500-kertaistunut ja sijoitusomaisuus niin ikään yli 100-kertaistunut. Kasvun selittävät työeläkejärjestelmän asteittainen voimaantulo ja etuuksien parantuminen.

Sama tiedotuslehtinen kertoo eläkeuudistuksista, jotka tuolloin olivat esillä. Eläkkeiden vähimmäismääräksi suunniteltiin 22 prosentin tasoa ja TEL – LEL –rajanvetoa pyrittiin selkeyttämään seuraavan vuoden alusta toteutuneella lainmuutoksella. Valtioneuvosto oli juuri asettanut eläkekomitean selvittämään, miten vaikeimmassa asemassa olevien väestöryhmien eläketurvaa voitaisiin kiireellisesti kehittää. Komiteaan kuului yli 20 jäsentä, lähinnä kansanedustajia ja työmarkkinamiehiä.

Tämän kevään lehtiotsikoiden perusteella samat asiat tuntuvat olevan ajankohtaisia edelleen. Suunnitteilla oleva TYEL tähtää eläkelakien selkeyttämiseen, ja keskustelua käydään sen vaikutuksista eläketasoon. Työntekijä- ja työnantajakärjestöt kommentoivat suunnitelmia varsin uskollisina alkuperäisasetelmalle.

Tulevat haasteet liittyvät toisaalta järjestelmän yksinkertaistamiseen ja toisaalta sijoitustoiminnan tuottavuuden ja turvaavuuden varmistamiseen jatkuvasti muuttuvassa ja vaikeutuvassa sijoitusympäristössä. Kokemuksen perusteella olen taipuvainen pitämään järjestelmän yk-

sinkertaistamista tavoitteena, joka näyttää erämaan kangastuksen tavoin loittonevan juuri kun on kuvitellut päässeensä sitä lähelle. Sijoitustoiminnan tuloksellinen hoito edellyttää kaikilta eläkelaitoksilta kasvavaa huomiota ja huolenpitoa. Varsinkin pienimpien toimijoiden resurssit tulevat olemaan tiukoilla jo käynnistyneessä kovassa kilpailussa.

Työeläkkeet osaavissa käsissä

Lopuksi haluan kiittää Eläke-Fennian asiakkaita yhtiötä kohtaan osoitetusta luottamuksesta ja kaikkia työntekijöitä hyvin suoritetusta käynnistystyöstä. Haluan kiittää hyvistä yhteistyöstä myös niitä lukuisia henkilöitä, joiden kanssa olen vuosien mittaan työtä työeläkejärjestelmän parissa tehnyt.

Eläke-Fennia on hyvällä tiellä ja jää osaavien ihmisten hoitoon. Uskon, että myös koko työeläkejärjestelmä löytää vastaisuudessakin parhaat tavat hoitaa suomalaisten työeläkkeitä niin, että järjestelmän luotettavuus peruseläketurvan antajana edelleen kaikissa olosuhteissa säilyy.

Risto Kausto

HALLINTONEUVOSTO

Markku Koskenniemi
yrittäjäneuvos
Tammerneon Oy
Tampere
puheenjohtaja

Eino Rajamäki
yrittäjäneuvos
Seinäjoen Varaosakeskus Oy
Seinäjoki
varapuheenjohtaja

Heimo Aho
toimitusjohtaja
SKS-teknikka Oy
Vantaa

Veikko Ampuja
työnjohtaja
Teknisten Liitto TL ry
Helsinki

Kaj Ericsson
toimitusjohtaja
Harry Schauman Stiftelse
Vaasa

Henry Fagerström
toimitusjohtaja
Oy BTL East Ab
Helsinki

Ernst Gylfe
toimitusjohtaja
Helsingin Villakehräämö Oy
Helsinki

Pirjo Harjunen
yksikönjohtaja
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Helsinki

Tauno Jalonen
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjien Sypoint Oy
Helsinki

Pentti Jussila
toimitusjohtaja
Kuljetusliike I Lehtonen Oy
Rovaniemi

Sirpa Järvinen
valokovalaborantti
Teknisten ja Erikoisammattien
Liitto ry TEKERI
Helsinki

Jorma Kielessiva
toimitusjohtaja
Novo Group Oyj
Helsinki

Nils Komi
liittosihteeri
Liikealan ammattiliitto ry
Helsinki

Auli Korhonen
(26.5.2000 alkaen)
puheenjohtaja
Tekstiili- ja Vaatetustyöväen
Liitto Teva ry
Tampere

Mirja-Leena Kullberg
toimitusjohtaja
Grünstein Product Oy
Loviisa

Matti Kupiainen
(k. 12.8.2000)
talousneuvos
Rovaniemi

Tapio Liinamaa
toimitusjohtaja
Härmän Kuntokeskus
Ylihärmä

Markku Markkula
kansanedustaja, puheenjohtaja
Tekniikan Akateemisten Liitto
TEK ry
Helsinki

Pertti Nordman
toimitusjohtaja
RTK-Palvelu Oy
Rauma

Esa Ojala
teollisuusneuvos
Teho Filter Oy
Sievi

Pirkko Oksa
(25.5.2000 asti)
puheenjohtaja
Tekstiili- ja Vaatetustyöväen
Liitto Teva ry
Tampere

Björn Palm
toimitusjohtaja
Oy Backman-Trummer Ab
Vaasa

Vuokko Rehn
(26.5.2000 alkaen)
puheenjohtaja
Yrittäjän naisten Keskusliitto
Mikkeli

Hannu Riihelä
toimitusjohtaja
Eiri Oy
Lahti

Heikki Rinta-Rahko
toimitusjohtaja
Kurikan Keskus-Optiikka Ky
Kurikka

Ensio Romo
toimitusjohtaja
Bestor Oy
Lahti

Ritva Sjöholm
(25.5.2000 asti)
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjien Liitto Oy
Helsinki

Jukka Tikka
toimitusjohtaja
Länsi-Savo Oy
Mikkeli

Timo Vallittu
puheenjohtaja
Kemianliitto - Kemifackett ry
Helsinki

Kalevi Vuorisalo
toimitusjohtaja
Teknikum Oy
Vammala

HALLITUS

Eero Lehti
kauppaneuvos
Taloustutkimus Oy
Helsinki
puheenjohtaja

Jalo Paananen
hallituksen puheenjohtaja
Eimo Oyj
Lahti
varapuheenjohtaja

Pertti Parmanne
osastopäällikkö
Suomen Ammattiliittojen
Keskusjärjestö SAK ry
Helsinki
varapuheenjohtaja

Lars-Erik Gästgivers
(1.1.2001 alkaen)
yrittäjäneuvos
Oy Vallonia Ab
Mustasaari

Ilkka Joenpalo
puheenjohtaja
Teknisten Liitto TL ry
Helsinki

Heikki Kauppi
toiminnanjohtaja
Tekniikan Akateemisten
Liitto TEK ry
Helsinki

Olavi Nieminen
toimitusjohtaja
Oy Finnsusp Ab
Lieto

Heikki Ropponen
johtaja
Palvelutyönantajat ry
Helsinki

Seppo Saarelainen
(31.12.2000 asti)
hallituksen puheenjohtaja
Betonimestarit Oy
Kuopio

Pekka Sairanen
toimitusjohtaja
Metsäpuu Oy
Loimaa

Risto Kausto
toimitusjohtaja
Eläke-Fennia
Helsinki

VARAJÄSENET

Kari Elo
toimitusjohtaja
Yrittäjien Fennia
Helsinki

Jorma Kallio
puheenjohtaja
Hotelli- ja Ravintolahenkilö-
kunnan Liitto HRHL ry
Helsinki

Seppo Riski
johtaja
Teollisuuden ja
Työnantajain Keskusliitto
Helsinki

TILINTARKASTAJAT

Risto Järvinen
valvontatilintarkastaja
KHT, kanslianeuvos

Kristian Hallböck
tilintarkastaja
KHT

VARATILINTARKASTAJAT

Per-Olof Johansson
KHT

Tomi Englund
KHT

YHTIÖN JOHTO

Risto Kausto
toimitusjohtaja

Lasse Heiniö
varatoimitusjohtaja,
toimitusjohtajan sijainen,
yhtiön vastuullinen aktuaari

Tarkko Jousi
varatoimitusjohtaja,
Fennia-ryhmän lakiasiat ja
strateginen suunnittelu

Eero Eriksson
johtaja
sijoitustoiminta

Irmeli Heino
johtaja
talous ja vakuutustekniikka

Christer Klärlich
johtaja
Fennia-ryhmän henkilöstöhallinto

Helvi Leinonen
johtaja
vakuutus- ja eläkepalvelut

Jyri Tapper
johtaja
Fennia-ryhmän kenttä

Jukka Vainio
johtaja
tietohallinto, asiakasneuvonta
ja asiaskoulutus

Seppo Mattila
ylilääkäri
ratkais- ja kuntoutustoiminta,
työkyvyn hallinta

Taloudellinen toimintaympäristö

Maa- ja metsätalouden kasvunäkymät heikkenivät vuonna 2000. Loppuvuoden toimintaympäristössä näkyi erityisesti Yhdysvaltojen talouden taantumien alkaminen. Euroopan kasvunäkymät säilyivät lupaavina. Kasvun arvioidaan kuitenkin hidastuvan myös Euroopassa.

Suomen taloudellinen kehitys oli vakuuttava. Bruttokansantuotteen kasvu oli 5,7 prosenttia, kun se edellisvuonna oli 4,2 prosenttia. Toisaalta inflaatio kiihtyi edellisvuoden 1,2 prosentista 3,4 prosenttiin. Työttömyys aleni edelleen. Julkisen sektorin rahoitusylijäämä kasvoi edellisvuoden 1,8 prosentista viime vuoden 6,7 prosenttiin.

Vuosi 2000 katkaisi osakemarkkinoilla jo useamman vuoden vallinneen optimismin tyyllä tavalla. Erityisesti teknologiasektorin ja ns. uuden talouden osakkeiden kurssi-kehitys oli poikkeuksellisen negatiivista. Osakemarkkinoiden tuoton odotetaan palautuvan lähemmäksi pitkän aikavälin keskiarvoa, noin 10 prosenttiin.

Korkokehityksen osalta markkinat olivat odotettua vakaammat. Pitkien joukkolainojen tuotot laskivat aivan alkuvuotta lukuun ottamatta. Keskuspankkien ohjaukset nousivat sekä Yhdysvalloissa että Euroopassa. Yhdysvaltojen keskuspankki nosti vuoden 2000 aikana ohjaukorkoaan kolme kertaa yhteensä yhdellä prosenttiyksiköllä, ja markkinoiden luottamus sen korkopolitiikan onnistumiseen oli vahva. Euroopan keskuspankki nosti ohjaukorkoaan vuoden aikana peräti kuudesti, yhteensä 1,75 prosenttiyksiköllä. Syynä tähän oli yhteisen valuutan euron heikkous vuoden aikana.

Työeläkejärjestelmän kehittäminen

Selvitystyötä työeläkelainsäädännön yksinkertaistamiseksi on tehty työeläkejärjestelmän asiantuntijoiden johdolla ja Paavo Lipposen II hallituksen hallitusohjelmaan kirjatun tavoitteen mukaisesti. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö (STM) on asettanut työryhmän yrittäjien eläkelain (YEL) mukaista eläketurvaa koskevan lainsäädännön tarkistamiseksi ja muutosehdotusten tekemiseksi. Työryhmän määräaika päättyi huhtikuun lopussa 2001.

Selvittelyjä työeläkejärjestelmän kilpailun lisäämiseksi jatketaan edelleen selvitysmiesten antaman raportin pohjalta STM:n asettamissa uusissa työryhmissä vuoden 2001 loppuun asti. STM on myös asettanut toimikunnan selvittämään sosiaalimenojen kehitystä ja sosiaaliturvan rahoituksen turvaamista.

Vakuutusalan lainsäädäntöä muutetaan parhaillaan vastaamaan EU:n ja toimintaympäristön asettamia vaatimuksia. Muutokset tuovat vahinko- ja henkivakuutusyhtiöille uusia toimintamahdollisuuksia ja toisaalta asettavat uusia vaatimuksia vakuutustoiminnan valvonnan järjestämiselle. Tähän liittyen on hyväksytty vakuutusyritysten lisävalvontaa koskevat kansalliset säännökset.

Tavoitteiden saavuttaminen vuonna 2000

Markkinaosuutta ovat kasvattaneet vuoden 2000 aikana osaltaan sekä onnistunut siirtoliikenne että vakuutettujen lukumäärän kasvu. Siirtoliikenteessä Eläke-Fennia saavutti positiivisen tuloksen jo kolmantena vuotena peräkkäin ja oli maksutulon suhteellisella kasvulla mitattuna vuoden 2000 siirtokierroksen voittaja.

TEL-vakuutettujen lukumäärä kasvoi 6,6 prosentilla erityisesti pk-sektorin keskimääräistä voimakkaamman työllistämisen ansiosta. Myös vakuutusten keskikoko on kasvanut, mikä tulee olemaan vakuutuskannan kasvun lisäksi Eläke-Fennian tavoitteena myös jatkossa.

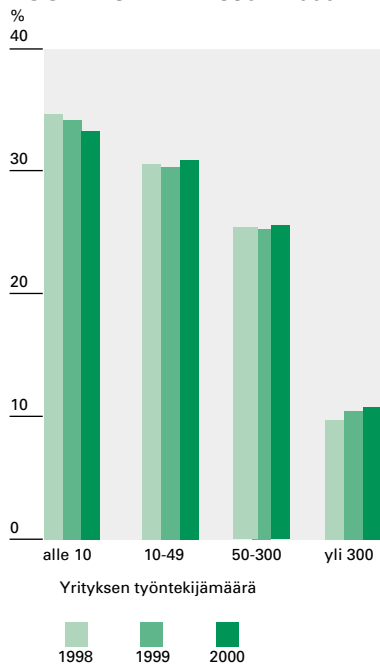
Myyntiorganisaatiota ja toimintamalleja on kehitetty vastaamaan entistä paremmin erityyppisten asiakkaiden tarpeita, mistä jatkossa hyötyvät erityisesti pk-sektorin asiakkaat.

Sijoitustoiminnan keskeisenä tavoitteena on toimintapääoman salliman riskinkantokyvyn mukainen tehokas varojen hajautus, mikä varmistaa hyvän tuottotason pitkällä aikavälillä. Osake- ja pääomarahasto-sijoittamista ei olennaisesti lisätty markkinatilanteen takia. Luottoriskillisten joukkolainojen osuutta on lisätty lisätuottojen saamiseksi, ja kiinteistösalkkua on hajautettu erityyppisiin kiinteistöihin tuottotason nostamiseksi. Eläke-Fennia on myös kehittänyt pk-sektorin rahoitustarpeita palvelevia sijoitusratkaisuja tukien näin asiakashankintaa tuottotasosta kuitenkin tinkimättä.

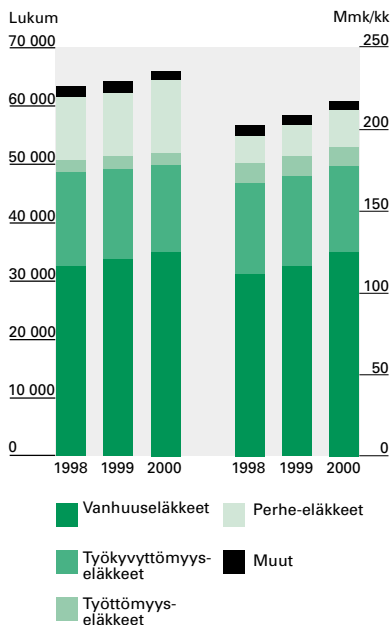
Sidotulle pääomalle vuodelta 2000 laskettu sijoitustoiminnan tuotto oli 1,0 prosenttia ja alitti siten yhtiön tuottotavoitteen osakemarkkinoiden epäsuotuisan kehityksen takia. Muiden kuin osakkeiden tuotot olivat sen sijaan hyvät. Pitkällä tähtäimellä omaisuuden jakaama ja rakennetta voidaan pitää tuotto-odotukseltaan kilpailukykyisenä.

Toimintapääoman määrä oli tilinpäätöshetkellä 2,7-kertainen vakavaraisuusrajan verrattuna. Tavoite ylittyi, sillä toimintapääoman tavoitteeksi oli asetettu vuoden alussa 2,4 kertaa vakavaraisuusraja. Toimintapääoman absoluuttinen määrä kuitenkin aleni osakekurssien voimakkaan laskun myötä.

TEL-VAKUUTETUT YRITYKSEN KOON MUKAAN 1998 – 2000

ELÄKELÄISTEN LUKUMÄÄRÄ JA MAKSUSSA OLEVAT ELÄKKEET 31.12.1998, 31.12.1999 ja 31.12.2000

Asiakashyvityksiin tehty siirto oli tavoitteiden mukainen, vaikka työsuhteiden määrän lisäys alensi hiukan työsuhdetta kohti laskettua hyvitystä. Hyvitysten tavoitteeksi oli asetettu 700 markkaa työsuhdetta kohden. Toteutunut siirto oli noin 690 markkaa työsuhdetta kohti ja 0,6 prosenttia palkkasummaan suhteutettuna.

Hoitokustannusosan riittävyteen on kiinnitetty huomiota koko Eläke-Fennian toiminnan ajan. Kesällä 1998 tavoitteeksi otettiin saada liikekulut enintään 90 prosenttiin käytettävissä olevasta hoitokustannusosasta 5 vuoden kuluessa. Vuonna 2000 tavoite toteutui, sillä liikekulut jäivät 87 prosenttiin käytettävissä olleesta hoitokustannusosasta ja ylijäämää syntyi 15 miljoonaa markkaa. Tähän vaikuttivat sekä toiminnan tehostuminen että vakuutusten palkkasumman kasvu. Lisäksi liikekuluja pienensi tilapäisesti liikekulukirjauksen periaatemuutos. Uusien useita vuosia kestävien atk-hankkeiden suunnittelukulut aktivoidaan taseeseen, josta ne kirjataan liikekuluihin poistoina hankkeen käyttöönoton jälkeen.

Henkilöstökuluja puolestaan kasvattavat paineet palvelun laadun varmistamiseen tilanteessa, jossa eläkejärjestelmä monimutkaistuu ja henkilöstö samaan aikaan ikääntyy. Muun muassa näistä syistä Eläke-Fennia tulee myös jatkossa osallistumaan hoitokustannusosan rakenteen kehittämiseen sellaiseksi, että se vastaisi entistä paremmin vakuutusten ja eläkkeiden hoidosta syntyviä kustannuksia. Eläke-Fennia pyrkii myös muilta osin osallistumaan aktiivisesti eläkejärjestelmän kehittämiseen henkilöstöressurssiensa sallimissa rajoissa.

Toiminnan kehittäminen

Vuonna 2000 Eläke-Fennia on sekä kehittänyt palveluitaan asiakkaille

että parantanut työtapoja ja viihtyvyyttä talon sisällä.

Sähköistä asiointia kehitetään yhtiön ja koko Fennia-ryhmän omina hankkeina sekä kaikkien työeläkelaitosten yhteishankkeina. Eläke-Fennia muun muassa antoi ensimmäisenä työeläkeyhtiönä asiakkailleen mahdollisuuden hakea työeläkevakuutusta ja hoitaa TEL-vakuutuksen ilmoitusliikennettä sähköisen HST-tunnistautumisen kautta. HST-kortin käyttö on alkuvaiheessa koko maassa, mutta kokeilu antaa osaltaan arvokasta kokemusta sähköisen asioinnin kehittämiseksi.

Yhtiön toiminnan suunnittelu ja tavoitteiden asettaminen sekä toteutumisen seuranta on saatu lähemmäksi jokaisen eläkefennialaisen omaa työtä ottamalla käyttöön kannustepalkkiojärjestelmä. Kulunut vuosi oli sovittu kokeiluvuodeksi, ja saatujen kokemusten perusteella kannustepalkkiojärjestelmä tulitaneen ottamaan osaksi yhtiön toimintaa. Kannustepalkkioita tarvitaan myös varmistamaan se, että Eläke-Fennia pystyy jatkossakin saamaan palvelukseensa sitoutuneita työntekijöitä.

Kerätyt asiakas- ja henkilöstöpalautteet antavat hyvän lähtökohdan yhtiön toiminnan edelleen kehittämiseen. Asiakastytyväisyystutkimuksissa Eläke-Fennia on saanut kiitosta muun muassa lupausten pitämisestä ja ongelmien ratkaisukyvyystään sekä palvelunsa laadukkuudesta. Asiakkaiden antamat kehittämistoiveet pyritään ottamaan huomioon korjaamalla välittömästi toiminnassa todetut puutteet. Toimenpiteitä vaatii myös Eläke-Fennian tunnettuus, joka tutkimusten mukaan on erityisen matala yhteiskunnallisten vaikuttajien parissa.

Henkilöstö pääsee vaikuttamaan yhtiön ja oman työnsä kehittämiseen tutkimuspalautteiden lisäksi muun

muassa osallistumalla erilaisiin yhteistyöryhmiin ja talon omaan tykytoimintaan. Olosuhteita ja viihtymistä ovat parantaneet myös omien toimitilojen ja henkilöstöravintolan käyttöönotto.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Vuonna 2000 Eläke-Fenniassa valmistauduttiin kuluvan vuoden alusta voimaan astuviin vakuutusyhtiölain muutoksiin. Niiden mukaan vakuutusyhtiön hallituksen tulee huolehtia siitä, että yhtiöllä on toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

Kesällä 2000 käynnistyneeseen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehitysprojektiin osallistui koko Eläke-Fennian henkilökunta. Ensimmäisessä vaiheessa tunnistettiin ja arvioitiin yksiköiden toimintaan liittyvät riskit. Toisessa vaiheessa määriteltiin hallintakeinot keskeisille riskeille. Projektin tuloksena syntynyt Eläke-Fennian riskienhallintasuunnitelma käsitellään hallituksessa kuluvan kevään aikana. Riskienhallinta muodostaa jatkossa osan Eläke-Fennian jokapäiväistä toimintaa ja vuotuista toiminnasuunnitteluprosessia.

Vakuutuskanta ja vakuutusmaksutulo

Vuoden 2000 lopussa Eläke-Fenniassa oli vakuutettuna 126 350 henkilöä. TEL-perusvakuutuksia oli 14 730 kappaletta ja niissä oli vakuutettuna 107 600 henkilöä. TEL-lisäeläkevakuutuksia oli 140 kappaletta ja niissä oli vakuutettuna 2 600 henkilöä. YEL-vakuutettuja oli vuoden lopussa 18 750 henkilöä.

Vakuutusmaksutulo vuonna 2000 oli 3 209 miljoonaa markkaa. Tästä TEL-vakuutusten osuus oli 2 879 miljoonaa markkaa ja YEL-vakuutusten 330 miljoonaa markkaa.

Luottotappiot vakuutusmaksusäämisistä olivat 33 miljoonaa markkaa. Keskimääräinen TEL-vakuutusmaksuprosentti oli 21,5 prosenttia palloista, josta työntekijöiden osuus oli 4,7 prosenttia. YEL-maksuprosentti oli 21,0 prosenttia työtuloista.

Eläkkeet ja työkyvyn hallinta

Vuoden 2000 aikana käsiteltiin 10 211 eläkehakemusta. Tähän määrään sisältyvät 5 901 uuden eläkehakemuksen lisäksi muun muassa määräaikaisen eläkeoikeuden jatko-hakemukset, työkyvyttömyysasteen muutoshakemukset, uudet yhteensovitukset ja edunsaajamuutokset.

Uusien eläkehakemusten kappalemäärissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Työkyvyttömyyseläkehakemusten määrässä on havaittavissa pientä kasvua. Yksilölliset varhaiseläkkeet ovat ikärajan korotuksen vuoksi entisestään vähentyneet. Samoin työttömyyseläkehakemusten määrä on viimeisellä vuosineljänneksellä pienentynyt muun muassa parantuneen taloudellisen tilanteen myötä.

Osa-aikaeläkehakemusten määrä on kasvanut tasaisesti viime vuosien aikana. Vuoden 2000 loppupuoliskolla hakemusmäärät lähes kaksinkertaisuivat. Osasyynä tähän oli samanlaisesti julkisuudessa käyty keskustelu osa-aikaeläkkeen saamisen ehtojen mahdollisista muutoksista.

Eläkkeensaajia oli vuoden 2000 lopussa 66 620 henkilöä. Vuoden 2000 aikana eläkkeitä maksettiin kaikkiaan 2 666 miljoonaa markkaa. Vuoden päättyessä eläkkeitä maksettiin noin 223 miljoonaa markkaa kuukaudessa. Eläkkeitä maksetaan 32 eri maahan.

Työkyvyn ja sen hallinnan arvostus ovat lisääntyneet työpaikoilla. Eläke-Fennia tarjoaa asiakkailleen palve-

luja työkyvyn hallinnan parantamiseksi. Asiantuntija-apu koostuu pääosin nykytilan arvioinnista ja mahdollisten kehittämisalueiden määrittelystä yhdessä asiakasyrityksen johdon kanssa.

Vuoden 2000 aikana Eläke-Fennia kehitti asiakkailleen Efekti-koulutusohjelman, jonka tavoitteena on jakaa tietoa työkyvyn vaikuttavista tekijöistä ja Eläke-Fennian työkyvyn hallintaa tukevista palveluista. Ohjelman tarkka sisältö määritellään asiakkoittain yhdessä asiakkaan kanssa.

Työkyvyn ylläpitoon ja hallintaan käytettävissä oleva raha, työkyvyttömyysriskin hallintaosa, oli vuonna 2000 noin 5 miljoonaa markkaa. Tämä määrä käytettiin kokonaisuudessaan koulutuksen ja muun varhaiskuntoutuksen järjestämiseen sekä kuntoutuskulujen ja kuntoutusrahojen maksamiseen.

Sijoitustoiminta

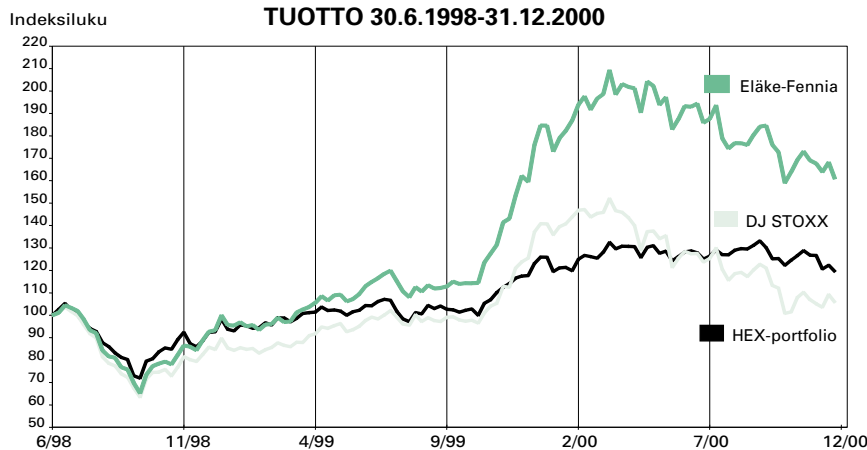
Koko omaisuuden merkittävin varojen siirtymä oli osakesijoitusten osuuden putoaminen 25 prosenttiin edellisvuoden 30 prosentista käyvin arvoin laskettuna. Syyinä olivat lähinnä osakkeiden negatiivinen arvonmuutos ja osakkeiden netto-myynti.

Vastaavasti joukkolainojen osuus korkorahastot mukaan lukien nousi 43 prosentista 52 prosenttiin. Muiden omaisuuslajien osalta muutokset olivat vähäisempiä. Arvopapereiden hajauttamista ulkomaille, erityisesti euroalueelle jatkettiin.

Sijoitustoiminnan **nettotuotot** ennen veroja olivat 1 669 miljoonaa markkaa yhtiöveron hyvitys mukaan lukien. Myyntivoittoja tehtiin niin osake-, korko- kuin kiinteistösijoituksissakin. Merkittävimmät myyntivoitot tehtiin osakkeissa, nettovoitot ilman johdannaisia olivat 1 092

Omaisuuslaji	Käyvin arvo 31.12.2000		Käyvin arvo 31.12.1999	
	Mmk	%	Mmk	%
Osakkeet ja osuudet	5 745	27,4	6 089	30,3
osakkeet	5 151	24,6	6 089	30,3
korkorahastot	594	2,8	-	-
Lainat	1 528	7,3	1 613	8,0
Rahoitusmarkkinavälineet	11 410	54,5	10 095	50,2
joukkolainat	10 339	49,4	8 683	43,1
muu	1 071	5,1	1 412	7,0
Kiinteistöt	2 249	10,7	2 333	11,5
Yhteensä	20 932	100,0	20 131	100,0

NOTEERATUT OSAKESIJOITUKSET – TUOTTO 30.6.1998-31.12.2000

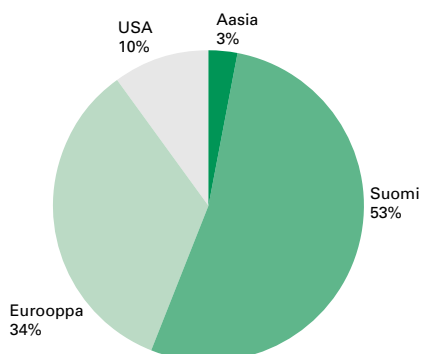
HEX-portfolio -indeksi kuvaa Helsingin Pörssissä päälistalla noteerattujen osakkeiden kehitystä. Yhden yhtiön paino on rajoitettu 10 prosenttiin.

DJ STOXX kuvaa Euroopan osakemarkkinoiden kehitystä.

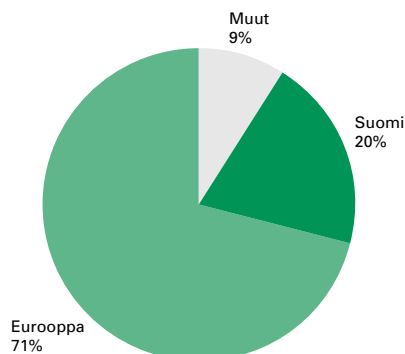
miljoonaa markkaa. Arvonlennuksia tehtiin osakkeissa 377 miljoonaa markkaa, joukkolainoissa 15 miljoonaa markkaa ja kiinteistöissä 2 miljoonaa markkaa. Palautuneita arvonlennuksia kirjattiin 17 miljoonaa markkaa. Tuotto vuoden alun ja lopun kirjanpito-arvojen keskiarvolle laskettuna oli 9,1 prosenttia, mitä voidaan pitää hyvänä.

Osakemarkkinoille vuosi oli vaikea. Esimerkiksi HEX-portfolio-indeksi laski noin 25 prosenttia ja Euroopan osakemarkkinoita kuvaava DJ Stoxx -osakeindeksi noin 5 prosenttia. Toisaalta kaksi edeltävää vuotta olivat erittäin myönteisiä osakkeiden kurssikehityksen kannalta. Edellisvuonna kurssinousuillaan loistaneet teknologiaosakkeet olivat vuonna 2000 voimakkaassa alamässä. Niin sanotut defensiiiset toimialat, kuten lääketieteellisyys, energia ja rahoitus eli pankit ja vakuutus, menestyivät parhaiten kuluneena vuotena. Tarkasteltaessa osaketuottoja Eläke-Fennian toiminnan ajalta 1.7.1998 – 31.12.2000 oli noteerattujen osakesijoitusten tuotto noin 60 prosenttia ja vuotuisena tuottona noin 21 prosenttia. Eläke-Fennian koko osakesalkun tuotto sitoutuneelle pääomalle vuonna 2000 johdannaiset ja korkorahastot mukaan lukien oli -12,2 prosenttia ja ilman korkorahastoja -13,1 prosenttia.

NOTEERATTUJEN OSAKESIJOITUSTEN MAANTIETEELLINEN JAKAUMA 31.12.2000

JOUKKOLAINOJEN MAANTIETEELLINEN JAKAUMA 31.12.2000

Osakesijoitusstrategian lähtökohtana on ollut osakesijoitusten hajauttaminen sekä maantieteellisesti että toimialoittain. Osakestrategia perustuu sijoitusten jakoon indeksinomaisiin sijoituksiin sekä sijoituksiin, jotka voivat merkittävästi poiketa pörssien kehitystä kuvaavista vertailuindekseistä.

Korkosijoituksille viime vuosi oli hyvä. Aivan alkuvuotta lukuun ottamatta korot laskivat ja korkokäyrä loiveni eli pitkät korot laskivat lyhyitä korkoja enemmän. Valtion lainojen tuotto arvonmuutos mukaan

lukien oli yrityslainojen vastaavaa tuottoa parempi, mutta viime mainittujen kehitys parani aivan loppuvuodesta yrityslainojen marginaalin kaventuessa suhteessa valtionlainoihin. Joukkolainojen hajautusta euroalueelle jatkettiin samoin kuin hajautusta hyvän luottokelpoisuusluokituksen lainoihin. Joukkolainasalkun keskimääräinen luottokelpoisuus on 2A. Valtioiden lainojen osuus joukkolainasalkusta oli 63 prosenttia. Joukkolainasijoitusten tuotto johdannaiset mukaan lukien sitoutuneelle pääomalle oli 6,9 prosenttia.

Kiinteistömarkkinat olivat sijoittajan kannalta myönteiset, sillä vuokratason ja käyttöasteen nousu sekä alhainen korkotaso merkitsivät hyvää kannattavuutta. Eläke-Fennia myi vuonna 2000 kiinteistösijoitustaan 346,3 miljoonan markan arvosta. Tästä osakkuus Pamilon vesivoimalaitoksessa oli 304 miljoonaa markkaa. Myyneistä kirjattiin myyntivoittoja 19,2 miljoonaa markkaa. Suurimmat uudet kiinteistösijoitukset olivat omistuksen lisääminen kauppakeskus Jumbossa sekä Leppävaaran liikekeskusprojektin käynnistäminen. Kiinteistösijoitusten tuotto sitoutuneelle pääomalle laskettuna oli 7,8 prosenttia, kun se edeltävänä vuonna oli 6,0 prosenttia. Tältä osin tulos on hyvä.

Asiakasrahoituksen pääpaino oli erityisesti pk-sektorin rahoitusratkaisujen kehittämisenä. Pääomarahastoihin annettiin sijoitussitoumuksia vuoden 2000 aikana noin 220 miljoonaa markkaa. Lainakannan supistuminen on edelleen jatkunut, tosin aikaisempaa hitaampana. Sijoitus- ja eläkelainoja oli vuoden lopussa 1 528 miljoonaa markkaa.

Kokonaisliikekulut

Kokonaisliikekulut vuodelta 2000 olivat 119 miljoonaa markkaa, josta sijoitustoiminnan osuus oli 20 miljoonaa markkaa. Kokonaisliikekuluihin sisältyi käyttöomaisuuden pois-

toja 4 miljoonaa markkaa, joista sijoitustoiminnan osuus oli 0,7 miljoonaa markkaa. Vakuutusmaksussa liikekuluja varten perittävää hoitokustannusosaa kertyi 113 miljoonaa markkaa. Tällä katettiin vakuutus-toiminnan kuluja 98 miljoonaa markkaa, joten hoitokustannusylijäämä oli 15 miljoonaa markkaa.

Vakuutusmaksun työkyvyttömyysoamalla kustannettiin työkyvyn ylläpitoon liittyviä liikekuluja 1,4 miljoonaa markkaa.

Yhtiön palveluksessa oli vuonna 2000 keskimäärin 203 henkilöä. Vuoden 2000 lopussa yhtiön palveluksessa oli vakinaisessa työsuhteessa 199 henkilöä. Yhtiö maksoi palkkoja ja palkkioita yhteensä 43 miljoonaa markkaa. Hallintoneuvostolle ja hallitukselle maksettujen palkkioiden sekä toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen maksettujen palkkojen osuus oli 3 miljoonaa markkaa ja muun henkilöstön osuus 40 miljoonaa markkaa.

VASTUUVELKA

Mmk	31.12.2000	31.12.1999	31.12.1998
Vakuutusmaksuvastuu			
Vastaiset eläkkeet	10 690	10 050	9 580
Ositettu lisävakuutusvastuu	202	206	141
Osittamaton lisävakuutusvastuu	2 371	1 581	952
	13 263	11 836	10 673
Korvausvastuu			
Alkaneet eläkkeet	5 394	4 799	4 609
Tasoisuusvastuu	1 213	1 096	881
	6 607	5 895	5 490
Yhteensä	19 870	17 731	16 163

VASTUUVELKAA KATTAVA OMAISUUS KÄYVIN ARVOIN 31.12.2000

	Mmk	Prosenttia katettavasta vastuuvelasta
1. Velkasitoumukset, joilla voidaan kattaa vastuuvelan koko määrä	10 266	51,7
2. Velkasitoumukset, joilla yhteensä voidaan kattaa enintään puolet vastuuvelan bruttomäärästä	2 813	14,2
3. Osakkeet, osuudet, sitoumukset ja velkasitoumukset, joilla yhteensä voidaan kattaa enintään puolet vastuuvelan bruttomäärästä	5 261	26,5
4. Kiinteistöt ym., joilla voidaan kattaa 40 % vastuuvelan bruttomäärästä	2 250	11,3
5. Kiinteistöt ym. ja velkasitoumukset, joissa vakuutena kiinteistöt ym., joilla yhteensä voidaan kattaa 70 % vastuuvelan bruttomäärästä	665	3,4
6. Muu omaisuus, jolla yhteensä voidaan kattaa enintään 25 % vastuuvelan bruttomäärästä	44	0,2
7. Lakisääteisen eläkevakuutuksen osalta ministeriön hyväksymät muut erät	257	1,3
8. Ministeriön määräajaksi hyväksymät muut erät	0	0
Vastuuvelkaa kattava omaisuus yhteensä	21 557	108,6

Vastuovelka ja sen kate

Eläke-Fennian vastuovelka oli vuoden 2000 lopussa 19 870 miljoonaa markkaa. Vastuovelkaan sisältyi työntekijöiden maksuosuudesta kertynyttä vastuuta 1 163 miljoonaa markkaa. Vastuuelan kate täyttää kateasetuksen ja vakuutusvalvontaviraston määräykset. Luetteloitua katetta oli 21 557 miljoonaa markkaa. Eläke-Fennian avoin valuuttapositio eli valuuttakurssin muutoksilta suojaamaton omaisuus oli 1 013 miljoonaa markkaa.

Vakavaraisuus ja sen vaikutus hyvityksiin

Työeläkelaitosten nykyisiä vakavaraisuussäännöksiä on sovellettu 31.12.1999 lähtien. Sijoitusympäristön nopea muuttuminen edellyttää sekä panostamista yhtiön omaan riskienhallintaan että asetettujen vaatimusten jatkuvaa seuranta.

Työeläkkeiden rahastointiasteen kasvattamiseen tähdännyttä laskuperustekorona uudistettua määräämismekanismia sovellettiin toista vuotta. Alan yhteinen laskuperustekoroko oli 1.1.2000 alkaen 5,25 prosenttia mutta nostettiin 1.7.2000 alkaen 5,5 prosenttiin ja edelleen 1.10.2000 alkaen 5,75 prosenttiin.

Hyvityssiirrolle laskuperusteissa asetetut ylä- ja alarajat määräytyvät toimintapääoman ja vakavaraisuusrajan suhteesta ja laskuperusteissa määrättyistä siirron suuruuteen vaikuttavista kertoimista. Näitä kertoimia pienennettiin mekanismimuutoksen myötä edellisvuodesta noin 40 prosentilla. Hyvitysten taso on tämän muutoksen vuoksi jonkin verran laskenut edellisestä vuodesta hyvästä vakavaraisuusasemasta huolimatta.

Toimintapääoman määrä vuoden lopussa oli 4 242 miljoonaa markkaa eli 24,6 prosenttia vastuuelasta. Arvostuserojen osuus toimintapääomasta oli 1 719 miljoonaa markkaa. Osittamattoman lisävakuutusvastuun

määrä vuoden lopussa oli 2 371 miljoonaa markkaa. Toimintapääoma oli tavoitevyöhykkeellä ja se oli 133,5 prosenttia tavoitevyöhykkeen alarajasta.

Tilikauden kokonaistulos ja voitto

Sijoitustoiminnan nettotuotot ylittivät vastuuelan tuottovaateen 820 miljoonalla markalla ja arvostuserojen muutos oli -1 452 miljoonaa markkaa. Sijoitustoiminnan tulokseksi muodostui näin -633 miljoonaa markkaa. Riskiliikkeen tulos oli 118 miljoonaa markkaa ja hoitokustannustulos 15 miljoonaa markkaa. Eläke-Fennian yhteenlaskettu kokonaistulos oli -500 miljoonaa markkaa.

Osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen siirrettiin 790 miljoonaa markkaa ja ositettuun lisävakuutusvastuuseen 74 miljoonaa markkaa palautettavaksi vakuutusmaksualueen TEL-vakuutuksenottajille. Luottotappiovarauksen lakisääteinen purku oli 38 miljoonaa markkaa.

Tuloslaskelma osoittaa 8 071 063,17 markan ylijäämää.

Eläke-Fennia ja sen konserni

Eläke-Fennia on keskinäinen vakuutusyhtiö, jonka yhtiökokouksissa käyttävät äänivaltaa vakuutuksenottajat, yrittäjät, vakuutetut ja takuupääoman haltija. Vakuutuksenottajat ja yrittäjät käyttävät äänivallasta noin 80 prosenttia ja vakuutetut noin 20 prosenttia.

Eläke-Fennian konserniin kuului vuoden 2000 lopussa tytär- ja osakkuusyhtiöinä 63 asunto- ja kiinteistöyhtiötä. Lisäksi Eläke-Fennian konserniin kuuluvat kiinteistöyhtiö Kiinteistö-Fennia Oy, joka on Eläke-Fennian tytäryhtiö, sekä osakkuusyhtiönä Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmää käyttäen. Tällöin muodostunut konserniaktiiva on kohdistettu kiinteistöihin. Konserniaktiivasta on tehty kiinteistöjen käyttöaikaa vastaava suunnitelman mukainen 5,8 miljoonaa markan suuruinen poisto. Vastaavasti syntynyt konsernireserviä on tuloutettu 1,4 miljoonaa markkaa. Konsernin tilikauden tappio oli 4 272 192,21 markkaa ja konsernin oma pääoma oli 112 070 407,44 markkaa. Konsernissa tehtiin poistoja ja arvonalennuksia yhteensä 450 miljoonaa markkaa.

Hallituksen ehdotus voiton käytöstä

Hallitus ehdottaa, että tilikauden ylijäämästä 8 071 063,17 markkaa maksetaan takuupääomalle korkoa vuoden 2000 laskuperustekorona mukaan 543 730,00 markkaa, yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen varataan 100 000,00 markkaa, käyttörahastoon siirretään 7 400 000,00 markkaa ja voitto- ja tappiotilille jätetään 27 333,17 markkaa. Eläke-Fennian konsernin voitonjakokelpoiset varat tilikaudelta 2000 ovat 40 232 743,05 markkaa.

Olennot tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Toimintavuoden 2001 aikana on Eläke-Fennian osakesalkku tuottanut osakekurssien laskusta johtuen noin -15 prosenttia. Samanaikaisesti, 31.12.2000 - 28.2.2001, on Hex-portfolioindeksi laskenut 18 prosenttia. Noteerattuja osakesijoituksia on tehty helmikuun loppuun mennessä varovaisen strategian mukaisesti 22 miljoonaa markkaa. Korot ovat laskeneet alkuvuoden aikana. Tämän vuoksi arvostuserot joukkolainasalkussa ovat kasvaneet, mikä puolestaan on kasvattanut yhtiön toimintapääomaa. Sekä joukkolainasalkussa on hajautettu jakson aikana.

Eläke-Fennian toimintapääoma 28.2.2001 oli 3 597 miljoonaa markkaa eli 20,5 prosenttia vastuuvälästä. Toimintapääoman suhde vakavaraisuusrajaan oli 2,46.

Eläke-Fennian hallitus teki kokouksessaan 27.3.2001 päätöksen, jonka mukaan Eläke-Fennia ostaa Yrittäjänvakuutus-Fennialta lainasalkun, jonka koko on noin 100 miljoonaa markkaa. Kauppa toteutetaan 30.4.2001. Myyjä antaa takausvakuutuksen kaupan kohteena oleville lainoille.

Tulevaisuuden näkymät

Vakuutusalaan ja sen myötä lakisäänteeseen eläkevakuutustoimintaan vaikuttavat monet merkittävät muutostekijät. Suurten ikäluokkien ikääntyessä kasvaa yhteiskunnallinen mielenkiinto niin eläkkeitä kuin eläkejärjestelmääkin kohtaan vuosi vuodelta. Tässä tilanteessa korostuu työeläkejärjestelmän perustehtävä, joka on eläketurvan moitteeton hoitaminen.

Koko vakuutusala elää murroskautta. Toimialarajat hämärtyvät ja uusia toimintatapoja ja liittoutumia syntyy ja etsitään. Eläke-Fennian kannalta on tärkeää turvata yhtiön toimintamahdollisuudet tässä yhä vaativammassa kilpailuympäristössä. Kilpailukykyisen ja asiakkaiden tarpeita vastaavan palvelukokonaisuuden varmistamiseksi yhtiö kehittää aktiivisesti nykyisiä yhteistyömallejaan ja hakee tarvittaessa uusia yhteistyökumppaneita.

Eläkelainsäädännön monimutkaisuus ja työsuhteiden lyhentymisen ovat synnyttäneet keskustelun työeläkelainsäädännön yksinkertaistamistarpeista. Mikäli tämä sinänsä aiheellinen keskustelu johtaa merkittäviin muutoksiin työeläketurvan laskentaperusteissa, se saattaa merkitä työeläkejärjestelmälle muutosvaiheessa satojen miljoonien markkojen lisäystä hoitokustannuksiin. Kun ky-

symys on koko työeläkejärjestelmän yhteisistä muutoksista, Eläke-Fennia pitää järkevänä syventää työeläkelaitosten tietojenkäsittelyn yhteistyötä erityisesti vakuutetuille tarjottavien palveluiden osalta. Yhteistyöhön on aihetta kaikissa perusjärjestelmissä, joilla ei ole välitöntä yhteyttä asiakashankintaan.

Kilpailun lisäämistä työeläkejärjestelmässä selvitellään laajapohjaisen työryhmän johdolla sosiaali- ja terveysministeriössä. Oleellista on löytää tasapaino toisaalta yhä kasvavien eläkelaitosten välistä kilpailua korostavien vaatimusten ja toisaalta eläketurvan hoidon sosiaalipoliittisten tehtävien välillä. Eläke-Fennia pyrkii vaikuttamaan omalta osaltaan siihen, että kilpailu lisääntyy työeläkejärjestelmässä. Samalla on luotava olosuhteet, joissa työeläketurvan hoidon monimuotoisuus voidaan säilyttää ja terve kilpailu auttaa vähentämään järjestelmän keskittymistä.

Eläketurvan rahoitus on keskeinen osa eläketurvan hoitoa. Eläke-Fennia osallistuu aktiivisesti eläkkeiden rahoitusta koskevaan kehitystyöhön. Tavoitteena tulee olla niin vakuutettujen kuin eri vakuutuksenottajaryhmien kannalta tasapuolinen ja kansantalouden näkökulmasta tehokas rahoitusjärjestelmä. Sijoitustoiminnan ammattimainen ja korkeatasoinen hoito on keskeisellä sijalla varmistettaessa eläkkeiden rahoitusta. Sijoitusmarkkinoiden nopea kansainvälistyminen sekä sijoitusinstrumenttien moninainen kirjo ja tekninen monimutkaisuus asettavat suuria vaatimuksia yhtiön sijoitustoimintaa, sisäistä valvontaa, aktuaaritoimintaa ja taloutta hoitaville toimintoille.

Kun Eläke-Fennia käynnistyi nyky muodossaan kesällä 1998, pidettiin tärkeänä, että eri toimintaympäristöistä yhtiöön palkatut henkilöt osallistuvat mahdollisimman laajapohjaisesti yhtiön eri toimintojen käyn-

nistämiseen. Näin haluttiin varmistaa se, että toimintojen väliset yhteydet muodostuivat heti alusta tarkoitukseenmukaisella tavalla ja että eri toiminnoista vastaavat avainhenkilöt nopeasti oppivat tuntemaan toistensa työskentelytavat ja näkemykset.

Näistä lähtökohdista päädyttiin nykyiseen johtamisjärjestelmään useine johtoryhmineen. Yhtiön toiminnan käynnistäminen on nyt takanapäin ja painopiste siirtynyt uuden kehittämiseen. Tämä yhdessä toimintaympäristömme nopean muuttumisen kanssa asettaa uusia vaatimuksia myös johtamisjärjestelmällemme. Siksi johtamisjärjestelmien kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota kuluvan vuoden aikana.

Kesäkuussa 2001 Eläke-Fennian toimitusjohtajana aloittaa varatoimitusjohtaja Lasse Heiniö, jonka hallitus nimitti tehtävään joulukuussa 2000. Hallitus haluaa kiittää yhtiön toimitusjohtajaa Risto Kaustoa hänen täyttäänsä eläkeiän ja jättäessään toimitusjohtajan tehtävät 1.6.2001. Hänen panoksensa oli merkittävä Eläke-Fennian synnyssä ja yhtiön toiminnan erittäin hyvin johdetussa käynnistämässä. Hallitus haluaa kiittää myös yhtiön koko henkilöstöä ja toimivaa johtoa hyvin suoritettua työstä tilivuonna 2000.

TULOSLASKELMA, ELÄKE-FENNIA

TULOSLASKELMA 1.1.2000-31.12.2000		Emoyhtiö		Konserni	
Mmk	2000	1999	2000	1999	
Vakuutustekninen laskelma					
Vakuutusmaksutulo	3 209,3	2 972,6	3 209,3	2 972,6	
Sijoitustoiminnan tuotot	2 466,2	1 487,6	2 457,3	1 470,1	
Yhteisvastuusaamisen suoritukset	-37,5	-30,9	-37,5	-30,9	
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	-2 605,3	-2 418,4	-2 605,3	-2 418,4	
Korvausvastuun muutos	-712,4	-404,7	-712,4	-404,7	
	-3 317,7	-2 823,1	-3 317,7	-2 823,1	
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-1 426,6	-1 163,1	-1 426,6	-1 163,1	
Vastuuvajauksen muutos					
Pakollinen vastuuvajaus	-34,7	-47,6	-34,7	-47,6	
Lakisääteiset maksut	-3,2	0,7	-3,2	0,7	
Liikekulut	-75,8	-80,4	-74,2	-80,4	
Sijoitustoiminnan kulut	-797,3	-341,3	-803,0	-340,3	
Vakuutustekninen tulos/kate	-17,3	-25,6	-30,3	-42,1	
Muu kuin vakuutustekninen laskelma					
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron muutos	-0,2	-0,6			
Vapaaehtoisten varausten muutos	38,4	38,4			
	38,2	37,8			
Tuloverot					
Tilikauden vero	-12,8	-7,7	-12,8	-7,7	
Laskennallinen vero			11,4	10,4	
	-12,8	-7,7	-1,5	2,7	
Osuus osakkuusyritysten voitosta			25,5	2,1	
Vähemmistöosuus tilikauden voitosta			-1,9	-2,2	
Tilikauden voitto/tappio	8,1	4,5	-4,3	-35,1	

TASE

Mmk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
VASTAAVAA				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	0,8	1,1	0,8	1,1
Muut pitkävaikutteiset menot	3,8		3,8	
	4,6	1,1	4,6	1,1
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	1 290,0	1 418,5	2 042,3	2 143,1
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	745,4	714,6		
Lainasaamiset konsernin kiinteistöyhtiöiltä				32,1
	2 035,3	2 133,1	2 042,3	2 175,2
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä				
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	99,4	60,0		
Osakkeet ja osuudet osakkuusyhteisöissä			126,7	62,1
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	4 322,4	3 091,7	4 325,9	3 095,5
Rahoitusmarkkinavälineet	11 204,8	9 935,7	11 204,8	9 935,7
Kiinnelainasaamiset	637,2	616,4	637,2	616,4
Muut lainasaamiset	891,1	996,9	891,1	996,9
Talletukset	20,0	72,6	20,0	72,6
	17 075,6	14 713,3	17 079,0	14 717,0
	19 210,2	16 906,4	19 248,0	16 954,3
Vastuuvajaus				
Pakollinen vastuuvajaus		34,7		34,7
Saamiset				
Ensivakuutustoiminnasta				
Vakuutuksenottajilta	191,6	215,3	191,6	215,3
Muut saamiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	0,2	1,7		
Saamiset osakkuusyhteisöiltä			0,2	1,7
Saamiset omilta kiinteistöyhtiöiltä	9,0	31,4		
Saamiset yhteistoimintayhteisöiltä	1,1		1,1	
Kannansiirtosaaminen	151,0	215,7	151,0	215,7
Muut saamiset	205,3	44,5	205,7	43,4
	558,2	508,5	549,6	476,0
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	13,1	13,2	13,8	13,4
Muut aineelliset hyödykkeet	2,0	1,8	2,0	1,8
	15,1	15,0	15,8	15,2
Rahat ja pankkisaamiset	25,5	9,5	26,3	10,3
	40,7	24,5	42,1	25,4
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat	334,6	377,8	334,6	377,8
Muut siirtosaamiset	180,5	216,0	183,4	220,7
	515,1	593,8	518,0	598,5
	20 328,8	18 069,0	20 362,3	18 090,1

Mmk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Pohjarahasto	20,0	20,0	20,0	20,0
Takuupääoma	10,0	10,0	10,0	10,0
Arvonkorotusrahasto			2,5	2,5
	30,0	30,0	32,5	32,5
Muut rahastot	79,7	75,8	79,7	75,8
Edellisten tilikausien voitto/tappio	0,2	0,2	4,2	44,7
Tilikauden voitto/tappio	8,1	4,5	-4,3	-35,1
	88,0	80,5	79,6	85,4
	118,0	110,5	112,1	117,9
Vähemmistöosuus			62,6	64,1
Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero	1,0	0,8		
Vapaaehtoiset varaukset	38,4	76,9		
	39,4	77,7		
Vakuutustekninen vastuovelka				
Vakuutusmaksuvastuu	13 263,0	11 836,3	13 263,0	11 836,3
Korvausvastuu	6 607,2	5 894,8	6 607,2	5 894,8
	19 870,2	17 731,1	19 870,2	17 731,1
Velat				
Ensivakuutustoiminnasta	8,2	8,2	8,2	8,2
Lainat rahoituslaitoksilta	0,1	0,2	0,1	0,2
Laskennallinen verovelka			16,1	26,5
Muut velat	224,0	74,6	222,3	73,2
	232,4	83,0	246,7	108,1
Siirtovelat	68,8	66,7	70,7	68,9
	20 328,8	18 069,0	20 362,3	18 090,1

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Vakuutusyhtiön kirjanpitoa ja tilinpäätöstä säätelevät laki työeläkevakuutusyhtiöistä, vakuutusyhtiölaki, kirjanpito- ja osakeyhtiölaki, sosiaali- ja terveysministeriön päätös vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä sekä sosiaali- ja terveysministeriön ja vakuutusvalvontaviraston määräykset ja ohjeet.

Konsernitilinpäätös

Eläke-Fennian konsernitilinpäätöksen on yhdistelty tytäryhtiöt, joissa konsernin osuus äänivallasta on yli puolet. Konsernitilinpäätökseen kuuluvat yhtiöt ja konsernirakenteen muutokset on esitelty liitetietona.

Konsernitilinpäätös on laadittu emoja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien ja taseiden yhdistelminä. Sisäiset tuotot ja kulut, voitonjako, saamiset ja velat sekä keskinäinen osakeomistus on eliminoitu. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty vuoden aikana hankitut tytäryhtiöt hankintahetkestä lähtien. Myydyt tytäryhtiöt on yhdistelty luovutushetkeen saakka. Vähemmistön osuus tuloksesta ja omasta pääomasta on erotettu omaksi eräkseen.

Konsernin sisäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmää käyttäen. Syntynyt konserniaktiiva on jaettu tytäryhtiöiden omaisuuserille niiden käypien arvojen sallimissa rajoissa. Konserniaktiiva poistetaan suunnitelman mukaan kuten vastaava omaisuuserä. Eräissä kohteissa on tehty tilikauden suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi arvonalennuspoistoja. Konserni-osakkeisiin aiemmin tehty arvonorotukset on konsernitaseessa merkitty tytäryhtiön omistaman kiinteistön arvonorotukseksi.

Osakkuusyhtiöt

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia on Eläke-Fennian 40-prosenttisesti omistama osakkuusyhtiö, joka on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Asunto- ja kiinteistöyhtiöitä ei ole

käsitelty konsernitilinpäätöksessä osakkuusyhtiöinä, koska niiden vaikutus konsernin tulokseen ja vapaaan omaan pääomaan on vähäinen. SisuAxels Oy -osakkuusyhtiötä, josta Eläke-Fennian omistusosuus on 26,2 prosenttia, ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska se ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta tai taloudellisesta asemasta.

Vakuutusmaksutulo

TEL-maksutulo määräytyy vakuutettujen TEL-kokonaispalkkasumman mukaan. Tilikauden aikana perittyä, palkkasumma-arvioon perustuvaa ennakkomaksua on oikaistu tilinpäätöksessä tarkistusmaksuarviolla. Tilikauden maksutuloon on kirjattu myös edellisen vuoden arvioidun ja toteutuneen tarkistusmaksun aiheuttamat erot.

YEL-vakuutusmaksutulo määräytyy yrittäjien työtulojen perusteella.

Korvauskulut

Korvauskulut muodostuvat eläkkeensaajille maksetuista eläkkeistä, kuntoutuskuluista, vastuunjako-korvauksista, korvaustoimintaan kohdistuvista liikekuluista sekä korvausvastuun muutoksesta.

Sijoitusten ja saamisten arvostus taseessa ja sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösijoitukset on kirjattu tehdyillä poistoilla vähennettyyn ja arvonorotuksilla lisättyyn hankintahintaan tai sitä alemmaan käypään arvoon. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvät arvot on määritelty kohteittain sosiaali- ja terveysministeriön edellyttämällä tavalla markkinahintaisiksi. Tilinpäätöksen 1999 yhteydessä kohteet arvioitiin ulkopuolisen auktorisoidun kiinteistöarvioitsijan toimesta, eikä arvoihin vuonna 2000 ole tehty merkittäviä muutoksia. Vuonna 2000 ostetut ja rakenteilla olevat kohteet on arvoitettu hankinta-arvoonsa. Arava-

kiinteistöjen, joiden aravalaina loppuu viimeistään vuonna 2002, käyvät arvot on johdettu markkinahinnoista sosiaali- ja terveysministeriön määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Vuoden 2002 jälkeen vapautuvien aravakiinteistöjen käypinä arvoina on käytetty asuntotuotantolain mukaista luovutuskorvaushintaa.

Kiinteistöihin tehdyt arvonalennukset on kirjattu tulosvaikutteisesti sijoitusten arvonalennuksiin. Kiinteistöihin on vuonna 2000 tehty arvonalennusten palautuksia.

Osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemmaan käypään arvoon. Osakkeisiin aiempina vuosina tehty arvonalennukset on palautettu osakkeiden arvoon siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon. Osakkeet on arvostettu keskihintamenetelmää käyttäen. Sijoituksiin kirjattujen käyttöomaisuusosakkeiden arvostus poikkeaa muista osakkeista. Käyttöomaisuusosakkeet on arvostettu taseessa hankintamenoon, koska tämän katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Noteerattujen osakkeiden ja osuuksien käypinä arvoina on käytetty tilivuoden viimeistä saatavilla olevaa kaupankäyntikurssia. Noteeraamattomien osakkeiden käypänä arvona on käytetty hankintahintaa tai todennäköistä luovutus hintaa.

Rahoitusmarkkinavälineisiin kuuluvat joukkovelkakirjalainat ja rahamarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineiden tasearvona on hankintameno, jota on oikaistu nimellisarvon ja hankintamenon jaksetetulla erotuksella. Nimellisarvon ja hankintamenon erotus jaksetetaan korkotuoton vähennykseksi tai lisäykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuajana. Hankintameno on sisällytetty vastaerien määrä on ilmoitettu taseen liitetiedoissa.

Ulkomaanrahanmääräiset saamiset on muutettu Suomen rahaksi Euroopan Keskuspankin 29.12. noteeraamaan keskikurssiin.

Ulkomaanrahanmääräiset muut sijoitukset on merkitty taseeseen hankinta-ajankohdan kurssia käyttäen. Laskettaessa käypiä arvoja on käytetty 29.12. noteerattuja kursseja. Mikäli tilinpäätöspäivän käypä arvo on alkuperäistä hankintamenoa alempi on sijoituksesta tehty arvonalennus. Tilikaudella syntyneet kohdistamattomat kurssierot on kirjattu sijoitustoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin ja kohdistettavat kurssierot on käsitelty kyseisten tulojen ja menojen oikaisuina.

Lainasaamiset, muut saamiset ja talletukset on arvostettu nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Vakuutusmaksusaamiset koostuvat tarkistusmaksuarviosta ja tilivuoden päättyessä maksamattomina olevista erääntyneistä vakuutusmaksuista. Erääntyneistä vakuutusmaksuista maksusteelliseksi todetut sekä sellaisten yhtiöiden, joiden konkurssi on alkanut, saamiset on kirjattu luotto-tappioksi.

Johdannaissopimuksia Eläke-Fennia on käyttänyt vain suojaustarkoituksessa. Suojauksen kohteena voi olla yksittäinen sijoituskohde, salkku tai tulevaisuudessa toteutuvaksi ennakoitu kassavirta. Sopimusten määrä on sijoitusten kokonaismäärään nähden vähäinen.

Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa, on arvostettu kokonaisuutena suojattavan erän kanssa. Jos suojattavasta taseerästä ei ole kirjattu arvomuutosta, ei myöskään suojaavasta sopimuksesta ole tehty tulosvaikutteista kirjasta tilinpäätökseen ellei sen negatiivinen arvomuutos ylitä suojattavan erän positiivista muutosta. Kun suojattavasta kohteesta on kirjattu arvonalennuksen palautusta, on käytetyn johdannaisen arvomuutos kirjattu kokonaisuudessaan kuluksi. Johdannaissopimuksesta syntyvät tuotot ja kulut on kirjattu pääsääntöisesti samaan tuloslaskelman erään kuin suojattavasta tase-erästä tai positiosta kirjattavat tuotot ja kulut on kirjattu.

Muiden johdannaissopimusten negatiivinen arvomuutos on kirjattu tulosvaikutteisesti. Tilikauden aikana sopimusten sulkemisesta tai raukeamisesta toteutuneet voitot ja tappiot on kirjattu tilikauden tuotoksi tai kuluksi.

Indeksisidonnaisten lainojen optiosuus on kirjattu muihin saamisiin ja arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen käypään arvoon. Nollakuponkilainaosuus on kirjattu hankinta-arvoon, jota on oikaistu nimellisarvon ja hankintarvon jaksotetulla erotuksella. Tilikauden osuus jaksotuksesta on kirjattu korkotuotoksi.

Varaukset ja verovelka

Sijoitusten arvostuseroista, jotka on esitetty liitetietona, ei ole esitetty laskennallista verovelkaa. Tuloutetut arvonorotukset ovat veronalaista tuloa. Konsernitilinpäätöksessä kertynyt poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen sekä laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan. Verokanta vuonna 2000 oli 29 prosenttia.

Poistot

Kuluvan omaisuuden hankintameno on aktivoitu. Hankintameno on kirjattu vaikutusaikanaan suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi. Hankintameno lisäksi poistoja on kirjattu myös kuluvan omaisuuden arvonorotuksista. Aineettomina oikeuksina on esitetty tietokoneohjelmien lisenssit ja muina pitkävaikutteisina menoina tietokoneohjelmien suunnittelu- ja ohjelmointimenot. Poistot on laskettu tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta käyttäen seuraavia taloudellisia käyttöaikoja:

Asuin-, toimisto- ja liikerakennukset, hotellit	50 v
Teollisuus- ja varastorakennukset	40 v
Rakennusten tekniset laitteet	10 v
Aineettomat oikeudet	5 v
Autot	5 v
Atk-laitteet	4 v
Kalusto	10 v
Konttorikoneet	7 v
Muut pitkävaikutteiset menot	5 v

Ennen vuotta 1981 hankituista rakennuksista on tehty elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaiset enimmäispoistot.

Liikekulut

Yhtiön liikekulut on jaettu toiminoille Vakuutusvalvontaviraston ohjeiden mukaisesti liitetiedoissa esitetyllä tavalla. Vuodesta 2000 lähtien uudet pitkävaikutteiset ESY:n tekemät tietokoneohjelmien suunnittelu-

ja ohjelmointimenot on kirjattu muihin pitkävaikutteisiin menoihin.

Välittömät verot ja tilikauden ylijäämä

Tilikauden tuloksen perusteella määräytyvä vero on kirjattu suoriteperusteisesti tilikauden veroina. Saatuihin ulkomaisiin osinkoihin liittyvä lähdeveron hyvitys on kirjattu sijoitustoiminnan tuottoihin. Ulkomaisten osakkeiden osingoista maksettu lähdevero on käytetty tuloveron vähennyksenä ennen yhtiöveron hyvitystä. Saatuihin kotimaisiin osinkoihin liittyvä yhtiöveron hyvitys on kirjattu sijoitustoiminnan tuottoihin. Ulkomaisista osingoista maksettuja lähdeveroja ja lähdeveron hyvityksiä ja kotimaisiin osinkoihin liittyviä yhtiöverohyvityksiä ei ole kirjattu verovuodelta määrättävän tuloveron määrää suurempana.

Eläke-Fennian tilikauden ylijäämä määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien Eläke-Fennian hakemien laskuperusteiden mukaisesti.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TEL-vakuutusin. Lisäeläketurva on järjestetty osalle henkilöstöä TEL-lisäeläkevakuutuksella. Toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajilla sekä hallituksen nimitämällä Eläke-Fenniaan työsuhteessa olevilla johtajilla on oikeus siirtyä vanhuuseläkkeelle 60 vuotta täytettyään. Eläkevakuutusmaksut on kirjattu suoriteperusteisesti.

Vakuutustekninen vastuuvelka

Vakuutussopimuksista aiheutuva vastuu on kirjattu vastuuvelaksi. Se koostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vastuuvelka laskeaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyy osittamaton lisävakuutusvastuu, joka luetaan mukaan toimintapääomaan.

Toimintapääoma

Vakuutusyhtiön toimintapääoma muodostuu käypään arvoon arvostettujen varojen ja velkojen erotuksesta. Vastuuvelkaan ei tällöin lueta osittamatonta lisävakuutusvastuuta. Toimintapääoman ja oman pääoman on täytettävä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa säädetyt vaatimukset.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT		Emoyhtiö		Konserni	
Mmk	2000	1999	2000	1999	
VAKUUTUSMAKSUTULO					
Ensivakuutus					
TEL:n mukainen perusvakuutus					
Työnantajan osuus	2 194,6	2 022,9	2 194,6	2 022,9	
Työntekijän osuus	621,5	575,1	621,5	575,1	
Vastuuvajauksen kuolettamiseksi peritty lisämaksu *)	53,9	49,9	53,9	49,9	
	2 870,0	2 647,9	2 870,0	2 647,9	
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus					
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	13,5	11,9	13,5	11,9	
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	329,8	316,2	329,8	316,2	
Valtion eläkerahastoon suoritettava siirtymämaksu	0,2	0,3	0,2	0,3	
	-4,2	-3,6	-4,2	-3,6	
Vakuutusmaksutulo	3 209,3	2 972,6	3 209,3	2 972,6	
Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät					
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista					
TEL	27,0	32,6	27,0	32,6	
YEL	6,0	13,5	6,0	13,5	
	33,0	46,1	33,0	46,1	
*) sisältää työnantajan ja työntekijän osuuden					
MAKSETUT KORVAUKSET					
Ensivakuutus					
Maksettu eläkkeensaajille					
TEL:n mukainen perusvakuutus	2 187,5	2 076,9	2 187,5	2 076,9	
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	94,2	95,8	94,2	95,8	
YEL:n ja MYEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	380,0	363,9	380,0	363,9	
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	3,6	3,4	3,6	3,4	
	2 665,3	2 539,9	2 665,3	2 539,9	
Maksettu/saatu vastuunjakokorvauksia					
TEL-eläkkeet	-8,0	-77,6	-8,0	-77,6	
YEL-eläkkeet	-54,3	-39,0	-54,3	-39,0	
	-62,3	-116,6	-62,3	-116,6	
Maksettu/saatu yhteisvastuukorvausta					
	-21,6	-28,5	-21,6	-28,5	
	2 581,4	2 394,8	2 581,4	2 394,8	
Korvaustoiminnon hoitokulut	22,4	22,5	22,4	22,5	
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	1,4	1,1	1,4	1,1	
Maksetut korvaukset yhteensä	2 605,3	2 418,4	2 605,3	2 418,4	
LISÄEDUT					
Ositettu lisävakuumvastuu 1.1.	205,9	140,6	205,9	140,6	
Tilivuonna maksetut asiakashyvitykset	-77,7	-39,8	-77,7	-39,8	
Siirto ositettuun lisävakuumvastuuseen	74,3	105,0	74,3	105,0	
Ositettu lisävakuumvastuu 31.12.	202,4	205,9	202,4	205,9	

Mmk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
SIOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY				
Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Korkotuotot				
Saman konsernin yritykset	35,3	37,5		
Muut	0,1	0,2	4,0	4,8
Muut tuotot	193,4	183,2	210,7	198,3
	228,7	221,0	214,7	203,1
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	148,4	74,2	148,4	74,2
Korkotuotot	669,6	625,1	674,8	628,6
Muut tuotot	31,4	5,1	31,4	5,1
	849,3	704,3	854,6	707,9
Yhteensä	1 078,1	925,3	1 069,3	911,0
Arvon alentumisten palautukset	16,7	34,8	16,7	34,8
Myyntivoitot	1 371,4	527,6	1 371,3	524,3
Yhteensä	2 466,2	1 487,6	2 457,3	1 470,1
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	-107,3	-101,3	-67,6	-55,7
Kulut muista sijoituksista	-58,5	-26,3	-26,2	-26,2
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut	-11,4	-9,0	-11,4	-9,0
	-177,2	-136,6	-105,2	-90,9
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-394,8	-78,3	-396,7	-80,7
Rakennusten suunnitelmapoistot	-2,9	-2,3	-45,4	-44,7
	-397,6	-80,7	-442,0	-125,4
Myyntitappiot	-222,5	-124,1	-255,7	-124,1
Yhteensä	-797,3	-341,3	-803,0	-340,3
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa				
	1 668,9	1 146,3	1 654,4	1 129,8

Mmk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
TULOSLASKELMAN ERÄ LIIKEKULUT				
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	2,9	3,0	2,9	3,0
Muut vakuutusten hankintamenot	22,7	22,9	22,7	22,9
	25,6	25,9	25,6	25,9
Vakuutusten hoitokulut	29,5	32,6	29,5	32,6
Hallintokulut	20,6	21,9	19,1	21,9
Yhteensä	75,8	80,4	74,2	80,4
KOKONAISLIIKEKULUT TOIMINNOITTAIN				
Maksetut korvaukset				
Korvaustoiminnon hoitokulut	22,4	22,5	22,4	22,5
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	1,4	1,1	1,4	1,1
	23,8	23,5	23,8	23,5
Liikekulut	75,8	80,4	74,2	80,4
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösjoituksista	5,2	3,9	12,0	7,0
Kulut muista sijoituksista	15,3	11,9	15,3	11,9
	20,5	15,9	27,3	18,9
Yhteensä	120,1	119,9	125,3	122,9
HENKILÖSTÖKULUT				
Palkat ja palkkiot	43,3	40,7	47,1	43,4
Eläkekulut	10,1	10,5	10,9	10,8
Muut henkilösivukulut	3,3	3,8	3,7	5,5
Yhteensä	56,7	54,9	61,8	59,6
JOHDON PALKAT JA PALKKIOT				
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	2,0	1,8	2,3	1,8
Hallintoneuvosto ja sen varajäsenet	0,3	0,3	0,3	0,3
Hallitus ja sen varajäsenet	0,6	0,6	0,6	0,6
	2,8	2,7	3,2	2,7
Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille ei ole annettu eläkesitoumuksia, lukuunottamatta toimitusjohtajaa, jolla on oikeus siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana. Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille ei ole annettu rahalainoja eikä vakuuksia.				
HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKU TILIKAUDEN AIKANA				
Konttorihenkilöstö	190		190	
Myyntihenkilöstö	10		10	
Kiinteistöhenkilöstö	3		22	

TASEEN LIITETIEDOT

SIJOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO

Emoyhtiö

Mmk	Jäljellä oleva han- kintameno 2000	Kirjanpito- arvo 2000	Käypä arvo 2000	Jäljellä oleva han- kintameno 1999	Kirjanpito- arvo 1999	Käypä arvo 1999
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	133,4	142,7	151,1	425,5	434,8	439,5
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	601,3	732,9	914,3	606,7	737,7	900,8
Muut kiinteistöosakkeet	414,4	414,4	431,8	245,9	245,9	263,2
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	745,4	745,4	745,4	714,6	714,6	714,6
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	99,4	99,4	99,4	60,0	60,0	60,0
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	4 315,0	4 322,4	5 645,7	3 070,8	3 091,7	6 029,1
Rahoitusmarkkinavälineet	11 204,8	11 204,8	11 364,0	9 935,7	9 935,7	9 956,7
Kiinnelainasaamiset	637,2	637,2	637,2	616,4	616,4	616,4
Muut lainasaamiset	891,1	891,1	891,1	996,9	996,9	996,9
Talletukset	20,0	20,0	20,0	72,6	72,6	72,6
Indeksiin sidotun lainan optio-osuus	20,2	20,2	25,7	38,1	38,1	65,8
	19 082,2	19 230,5	20 925,7	16 783,2	16 944,4	20 115,7
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää						
korkotuotoksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	-72,9			-213,3		
indeksiin sidottujen lainojen tuottoa	11,5			6,1		
Kirjanpitoarvo sisältää tuloutettuja arvonkorotuksia	148,3			161,2		
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			1 695,2			3 171,3

TASEEN LIITETIEDOT

SIJOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO

Konserni

Mmk	Jäljellä oleva han- kintameno 2000	Kirjanpito- arvo 2000	Käypä arvo 2000	Jäljellä oleva han- kintameno 1999	Kirjanpito- arvo 1999	Käypä arvo 1999
Kiinteistösjoitukset						
Kiinteistöt	1 618,7	1 627,9	1 873,2	1 902,9	1 912,2	2 103,5
Muut kiinteistöosakkeet	414,4	414,4	431,8	262,2	262,2	279,4
Saamiset kiinteistöyhtiöiltä				0,9	0,9	0,9
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	126,7	126,7	126,7	62,1	62,1	62,1
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	4 318,5	4 325,9	5 649,2	3 074,5	3 095,5	6 032,8
Rahoitusmarkkinavälineet	11 204,8	11 204,8	11 364,0	9 935,7	9 935,7	9 956,7
Kiinnelainasaamiset	637,2	637,2	637,2	616,4	616,4	616,4
Muut lainasaamiset	891,1	891,1	891,1	996,9	996,9	996,9
Talletukset	20,0	20,0	20,0	72,6	72,6	72,6
Indeksiin sidotun lainan optio-osuus	20,2	20,2	25,7	38,1	38,1	65,8
	19 251,5	19 268,2	21 018,9	16 962,2	16 992,4	20 187,2
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää						
korkotuotoksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta						-213,3
indeksiin sidottujen lainojen tuottoa						6,1
Kirjanpitoarvo sisältää tuloutettuja arvonkorotuksia						30,2
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			1 750,7			3 194,8

KIINTEISTÖSIJOITUSTEN MUUTOKSET

Mmk	Emoyhtiö		Konserni	
	Kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet 2000	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä 2000	Kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet 2000	Lainasaamiset kiinteistö-yhtiöiltä 2000
Hankintameno 1.1.	1 625,3	715,4	2 450,4	0,9
Lisäykset	191,3	152,3	297,7	
Vähennykset	-378,6	-145,0	-420,0	-0,9
Siirrot erien välillä	-0,0	22,7	103,5	
Hankintameno 31.12.	1 437,9	745,4	2 431,6	
Kertyneet poistot 1.1.	-7,4		-206,9	0,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			2,7	
Tilikauden poistot	-2,9		-47,4	
Kertyneet poistot 31.12.	-10,3		-251,6	
Arvon alentumiset 1.1.	-340,3		-78,4	
Vähennysten ja siirtojen arvon alentumiset	59,9		-202,0	
Tilikauden arvon alentumiset	-1,7		-1,7	
Arvon alentumisten palautukset	3,5		3,5	
Arvon alentumiset 31.12.	-278,5		-278,5	
Arvonkorotukset 1.1.	140,8		9,3	
Lisäykset				
Vähennykset				
Siirrot erien välillä			131,6	
Arvonkorotukset 31.12.	140,8		140,8	
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 290,0	745,4	2 042,3	0,0
	2000	1999	2000	1999

OMASSA KÄYTTÖSSÄ OLEVAT KIINTEISTÖT JA KIINTEISTÖOSAKKEET

Jäljellä oleva hankintameno	110,6	110,1	110,6	110,1
Kirjanpitoarvo	110,6	110,1	110,6	110,1
Käypä arvo	114,5	111,5	114,5	111,5

KONSERNIYHTIÖT

Yhtiöiden lukumäärä	63 kpl	65 kpl	63 kpl	65 kpl
Tilikauden voitto (tappio) yhteensä	-12,6	-14,0	-12,6	-14,0
Yhtiöiden oma pääoma yhteensä	626,1	637,0	626,1	637,0

Mmk	Emoyhtiö			
	2000		1999	
OSAKKEET JA OSUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ				
Osakkeet ja osuudet				
Alkuperäinen hankintameno 1.1.			60,0	60,0
Lisäykset			39,0	
Siirrot			0,4	
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.			99,4	60,0
Osakkeet ja osuudet	Osuus kaikista osakkeista	äänistä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistö-Fennia Oy	70,0%	70,0%	0,4	0,4
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	40,0%	40,0%	99,0	99,0

MUUT SIIJOITUKSET

Mmk	Osuus kaikista		Emoyhtiö	
	osakkeista	äänistä	Kirjanpitoarvo 31.12.2000	Käypä arvo 31.12.2000
Kotimaiset osakkeet ja osuudet				
Aldata Solution Oyj	0,6%	0,6%	14,5	14,5
Alma Media Oyj	0,5%	1,0%	8,8	8,8
Amer-Yhtymä Oyj	0,4%	0,4%	13,8	17,4
Aspocomp Group Oyj	0,4%	0,4%	4,1	7,5
Basware Oyj	0,6%	0,6%	1,4	1,4
Comptel Oyj	0,4%	0,4%	13,2	35,6
Eimo Oyj	4,1%	1,0%	10,0	15,4
Elcoteq Network Oyj	0,2%	0,0%	9,0	9,0
Elisa Communications Oyj	0,5%	0,5%	83,0	90,1
Etteplan Oyj	1,6%	1,6%	2,2	2,2
Finnair Oyj	0,3%	0,3%	7,1	7,1
Finnlines Oyj	0,5%	0,5%	9,7	9,7
Fiskars Oyj Abp	0,5%	0,1%	5,8	11,8
Fortum Oyj	0,3%	0,3%	66,2	68,8
F-Secure Oyj	0,3%	0,3%	8,1	14,1
Hartwall Oyj Abp	0,3%	0,1%	11,9	27,3
Huhtamäki Van Leer Oyj	0,5%	0,5%	28,1	28,1
Instrumentarium Oyj	0,4%	0,4%	11,7	11,7
Iocore Oyj	0,4%	0,4%	0,7	0,7
Jaakko Pöyry Oyj	0,8%	0,8%	12,0	12,0
Jippii Group Oyj	0,7%	0,7%	9,9	9,9
Jot Automation Group Oyj	0,6%	0,6%	15,0	15,0
KCI Konecranes International Oyj	0,4%	0,4%	7,9	10,4
Kemira Oyj	0,4%	0,4%	17,4	17,4
Kesko Oyj	0,4%	0,1%	20,5	20,5
Kone Oyj	0,3%	0,1%	11,7	28,8
Kyro Oyj	0,4%	0,4%	7,8	7,8
Lassila & Tikanoja Oyj	0,9%	0,9%	15,1	15,5
Liiros Oyj Abp	0,7%	0,7%	0,9	0,9
Lännen Tehtaat Oyj	0,6%	0,6%	3,1	3,1
Menire Oyj	0,6%	0,6%	0,6	0,6
Metso Oyj	0,3%	0,3%	32,1	32,1
Metsä-Serla Oyj	0,2%	0,0%	12,4	12,4
Metsä-Tissue Oyj	0,3%	0,3%	6,3	7,8
Nokia Oyj	0,1%	0,1%	82,8	785,2
Nokian Renkaat Oyj	0,4%	0,4%	4,6	4,7
Novo Group Oyj	2,5%	2,5%	15,1	15,1
Okmetic Oyj	0,8%	0,8%	4,0	4,0
Osuuspankkien Keskusosakepankki Oyj	0,3%	0,2%	11,8	12,4
Orion-Yhtymä Oyj	0,4%	0,4%	26,8	34,7
Outokumpu Oyj	0,3%	0,3%	19,5	19,5
Partek Oyj	0,4%	0,4%	11,6	15,5
Perlos Oyj	0,4%	0,4%	16,1	26,2
PKC Group Oyj	0,5%	0,5%	1,5	1,5
PMJ Automec Oyj	0,4%	0,4%	3,1	3,1
Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj	0,3%	0,1%	29,0	29,0
Proha Oyj	0,6%	0,6%	5,3	5,3
Raisio Yhtymä Oyj	0,3%	0,1%	6,6	6,6
Rakentajain Konevuokraamo Oyj	2,6%	0,8%	7,7	8,3
Rapala Normark Oyj	0,8%	0,8%	6,9	6,9
Rautaruukki Oyj	0,3%	0,3%	8,3	8,3
Rocla Oyj	0,2%	0,2%	0,3	0,3
Sanitec Oyj	0,4%	0,4%	12,6	12,6
Sanoma-WSOY Oyj	0,3%	0,1%	24,2	38,8

MUUT SIIJOITUKSET

Mmk			Emoyhtiö	
	Osuus kaikista osakkeista	äänistä	Kirjanpitoarvo 31.12.2000	Käypä arvo 31.12.2000
Sonera-Yhtymä Oyj	0,2%	0,2%	175,6	176,1
Sponda Oyj	0,3%	0,3%	5,2	5,2
SSH Communications Security Oyj	0,6%	0,6%	7,4	15,3
Stockmann Oyj Abp	0,3%	0,1%	10,8	10,8
Stonesoft Oyj	0,3%	0,3%	15,3	15,3
Stora Enso Oyj	0,0%	0,2%	139,6	165,2
Sysopen Oyj	0,6%	0,6%	2,1	2,1
Talentum Oyj	0,5%	0,5%	4,0	4,0
Tamfelt Oyj	0,4%	0,1%	1,4	4,2
Tampereen Puhelin Oyj	0,4%	0,4%	4,4	4,4
Tamro-Yhtymä Oyj	0,5%	0,5%	5,4	5,4
Technopolis Oulu Oyj	0,6%	0,6%	1,0	1,0
Tecnomen Oyj	0,1%	0,1%	1,5	1,5
Tekla Oyj	0,9%	0,9%	5,3	5,5
Teleste Oyj	0,5%	0,5%	7,8	11,9
Tietoerator Oyj	0,4%	0,4%	39,9	54,3
TJ Group Oyj	0,3%	0,3%	1,4	1,4
Tulikivi Oyj	1,0%	0,4%	1,1	2,5
UPM-Kymmene Oyj	0,3%	0,3%	110,1	166,8
Uponor Oyj	1,2%	1,2%	38,9	50,0
Vaaho Group Oyj	3,8%	3,8%	2,2	2,2
Vacon Oyj	0,8%	0,8%	5,3	6,3
Vaisala Oyj	0,5%	0,1%	9,1	14,8
Sampo-Leonia Oyj	0,2%	0,2%	42,3	75,0
Wecan Electronics Oyj	0,6%	0,6%	3,3	3,4
Vestcap Oyj	2,4%	0,5%	6,4	6,4
Wärtsilä Oyj	0,4%	0,1%	22,7	23,7
Fibrogen Europe	1,8%	0,0%	5,0	5,0
ICL Invia Oyj	1,1%	1,1%	34,0	34,0
Imatran Seudun Kehitysyhtiö	0,5%	0,0%	0,1	0,1
Metorex International Oy	1,7%	1,7%	0,4	0,4
Midinvest Oy	10,9%	10,9%	3,0	3,0
Ojala-Yhtymä Oy	1,8%	1,8%	15,0	15,0
Sisu Axels Oy	26,2%	26,2%	5,0	5,0
Nethawk Oy	0,0%	0,0%	20,3	20,3
Esy Oy	19,0%	19,0%	1,7	1,7
Octel Oy	9,1%	9,1%	2,0	2,0
Vakuutusosakeyhtiö Garantia	3,7%	3,7%	9,0	9,0

MUUT SIJOITUKSET		Emoyhtiö
Mmk	Kirjanpitoarvo 31.12.2000	Käypä arvo 31.12.2000

Euro-osakkeet

Aegon NV, Alankomaat	6,8	7,9
Alcatel, Ranska	19,9	23,4
Allianz Ag, Saksa	17,3	23,0
Assicurazioni Generali Spa, Italia	16,4	18,7
Axa Sa, Ranska	17,7	25,3
Banco Bilbao Vizcaya, Espanja	12,3	12,3
Banco de Santander, Espanja	17,8	18,3
BNP Paribas, Ranska	15,8	16,1
Carrefour Supermarche Sa, Ranska	14,6	14,7
Daimlerchrysler AG, Saksa	8,0	8,0
Deutsche Telekom Ag NPV, Saksa	8,4	8,4
Deutsche Bank Ag, Saksa	12,4	16,5
E. ON Ag, Saksa	5,4	5,8
Eni Itl 1000(regd), Italia	5,0	5,1
France Telecom, Ranska	7,7	7,7
Ing Group, Alankomaat	16,5	26,3
L'Oreal, Ranska	5,1	5,4
Munchener Ruckvers NPV, Saksa	12,1	15,2
Koninklijke Philips, Alankomaat	16,0	16,0
Royal Dutch Petroleum, Alankomaat	50,8	62,3
Siemens AG, Saksa	20,6	23,2
Telefonica SA, Espanja	22,7	22,7
T.I.M Spa, Italia	8,8	8,8
Total Fina SA, Ranska	27,0	31,1
Vivendi Universal, Ranska	15,4	15,4

Ulkomaiset osakkeet

Astrazeneca, Iso-Britannia	15,3	16,1
BP Amoco, Iso-Britannia	55,1	56,4
Barclays Ord GBP1, Iso-Britannia	11,6	13,8
HSBC Holdings GBP, Iso-Britannia	35,4	45,0
British Telecommunications Plc, Iso-Britannia	18,7	19,4
Credit Suisse Group, Sveitsi	10,7	14,4
Diageo Ord, Iso-Britannia	9,8	12,5
Ericsson Tel Ab, Ruotsi	16,5	29,5
Nestle Sa Regd, Sveitsi	26,5	35,4
Novartis Ag Regd, Sveitsi	36,6	43,1
Glaxosmithkline Ord, Iso-Britannia	58,0	61,2
Lloyds Tsb Plc, Iso-Britannia	15,0	16,2
Marconi Ord, Iso-Britannia	5,1	5,1
NTT Docomo Inc, Japani	8,2	8,2
Vodafone Group Plc, Iso-Britannia	75,6	91,8
Roche Hldgs Ag Genusscheine Npv, Sveitsi	18,9	25,8
Royal BK Scot, Iso-Britannia	16,1	18,1
Skandia Försäkrings Ab, Ruotsi	5,2	5,2
UBS Ag, Sveitsi	23,9	27,9
Zurich Fin, Sveitsi	16,9	17,2
Nordea Fdr, Ruotsi	48,8	86,5

Ulkomaiset sijoitusrahastot

Acces Capital LP, Iso-Britannia	15,0	15,0
European Fund Investments Uk, Iso-Britannia	7,9	7,9
Nordic Capital IV Limited	2,4	2,4

MUUT SIJOITUKSET		Emoyhtiö
Mmk	Kirjanpitoarvo 31.12.2000	Käypä arvo 31.12.2000

Pääomarahastot

Aboa Venture II Ky	1,4	1,4
Bio Fund Ventures I Ky	10,0	10,0
Bio Fund Ventures II Ky	16,0	16,0
Finnmezzanine Rahasto I Ky	5,7	5,7
Finnmezzanine Rahasto II Ky	9,2	9,2
Finnmezzanine Rahasto III Ky	4,3	4,3
Finnventure Rahasto III Ky	5,9	5,9
Finnventure Rahasto V	25,0	25,0
Forenvia Venture Rahasto I Ky	3,0	3,0
Garantia Pk-Lainarahasto Ky I	1,1	1,1
Garantia Pk-Lainarahasto Ky II	9,0	9,0
Helmet Sme Ventures Ky	2,9	2,9
Industri Kapital 2000 Limited	31,7	31,7
Kareliaventure Rahasto Ky	0,3	0,3
Nordic Mezzanine Fund I Ky	10,8	10,8
Profita Fund I Ky	5,4	5,4
Profita Fund II Ky	1,7	1,7
Promotion Capital I Ky	2,3	2,3
Savon Kasvurahasto I Ky	1,5	1,5
SKF 99-Rahasto Ky	16,0	16,0
Telecomia Venture I	2,2	2,2

Korkorahastot

ABN Amro Euro Kredit	118,9	124,0
JPM Global Exchange Fixed Income	297,3	309,4
Hiisi Yrityskorko	35,7	36,7
Mandatum Neutral	118,9	123,7

Osakerahastot

Carnegie Medical	129,5	167,4
Denmark BGI	1,6	1,9
Emu Equity Index Fund	107,1	107,1
FIM Mondo Kasvurahasto	22,4	22,4
Fondita Nordic Small Cap	19,4	25,2
Hiisi Euro 50	114,4	114,4
Hiisi Kasvu	17,0	17,0
Japan Momentum	27,1	27,1
Leonia Euro Kasvuosake	12,9	12,9
Mandatum Biotech	25,7	25,7
Mandatum Global	137,6	179,6
Mosais Asianrenaissance Capit	75,4	82,4
Norway BGI	0,7	0,9
Opstock Euro Index	11,9	15,8
Opstock Global Equity	25,0	36,3
PTF Small Cap Europe	49,9	49,9
S&P 500 Equity Index Fund	161,5	168,1
Sweden BGI	4,5	4,9
Switzerland BGI	11,8	14,0
Tactical Allocation Fund	30,0	32,6
UIMF European Equity	67,5	67,5
UK BGI	35,7	39,2

Takuuosuus

Keskinäinen Yhtiö		
Yrittäjänvakuutus-Fennia	20,0	20,0
	4 322,4	5 645,7

AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

Mmk	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Koneet ja kalusto	Emoyhtiö Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	1,5		18,7	1,8
Lisäykset	0,1	4,2	4,1	0,3
Vähennykset			-0,6	
Hankintameno 31.12.	1,5	4,2	22,2	2,0
Kertyneet poistot 1.1.	-0,4		-5,5	
Vähennysten kertyneet poistot			0,2	
Tilikauden poistot	-0,3	-0,4	-3,7	
Kertyneet poistot 31.12.	-0,7	-0,4	-9,1	
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,8	3,8	13,1	2,0

AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

Mmk	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Koneet ja kalusto	Konserni Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	1,5		18,8	1,8
Lisäykset	0,1	4,2	4,9	0,3
Vähennykset			-0,7	
Hankintameno 31.12.	1,5	4,2	23,0	2,0
Kertyneet poistot 1.1.	-0,4		-5,5	
Vähennysten kertyneet poistot			0,2	
Tilikauden poistot	-0,3	-0,4	-3,9	
Kertyneet poistot 31.12.	-0,7	-0,4	-9,2	
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,8	3,8	13,8	2,0

Mmk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999

MUUT LAINASAAMISET VAKUUDEN MUKAAN ERITELTYNÄ

Pankkitakaus	428,2	497,4	428,2	497,4
Takausvakuutus	316,0	366,6	316,0	366,6
Nimivakuus	26,4		26,4	
Vakuutuskirja	4,6	5,8	4,6	5,8
Kiinteistöosake	42,7		42,7	
Asunto-osake	26,6		26,6	
Pörssiosake	24,7		24,7	
Kaupungin/kunnan takaus	14,8		14,8	
Noteeraamaton osake	6,6		6,6	
Muu vakuus	0,4	127,1	0,4	127,1
Jäljellä oleva hankintameno	891,1	996,9	891,1	996,9

ELÄKELAINASAAMISTEN YHTEISMÄÄRÄ

Muut kiinnelainasaamiset	189,0	216,9	189,0	216,9
Muut lainasaamiset	591,2	721,6	591,2	721,6
Jäljellä oleva hankintameno	780,3	938,4	780,3	938,4

Mmk			Emoyhtiö 2000			Konserni 2000
OMA PÄÄOMA						
Takuupääoma			10,0			10,0
Pohjarahasto			20,0			20,0
Arvonkorotusrahasto 1.1.2000				30,0		2,5
						32,5
Vapaat rahastot 1.1.2000	75,8				75,8	
Siirto vuoden 1999 voitosta	3,9	79,7			3,9	79,7
Edellisten tilikausien voitto/tappio 1.1.	4,7				8,6	
Käytetty tilikauden aikana	-4,5				-4,5	
Tilikauden voitto	8,1	8,3	88,0		-4,3	-0,1
						79,6
Oma pääoma yhteensä			118,0			112,1
TAKUUPÄÄOMA						
		Lukumäärä	Kirjanpito- arvo		Lukumäärä	Kirjanpito- arvo
Keskinäinen yhtiö						
Yrittäjävakuutus-Fennia		10	10,0		10	10,0
OMAN PÄÄOMAN JAKAUTUMINEN EHDOTETUN VOITONJAON JÄLKEEN						
Takuuosuuden omistajien osuus:						
Takuupääoma			10,0			10,0
Ehdotettu voitonjako takuupääoman omistajille			0,5			0,5
Vakuutusnottajien osuus ehdotetun voitonjaon jälkeen			107,5			101,5
VOITONJAKOKELPOISET VARAT						
Tilikauden voitto/tappio			8,1			-4,3
Muu vapaa oma pääoma						
Vapaat rahastot			79,7			79,7
Kertyneet voittovarot			0,2			4,2
Tilinpäätössiirtojen kertymän oman pääoman osuus						-39,4
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä			88,0			40,2

Mmk			Emoyhtiö 2000	1999
-----	--	--	------------------	------

VASTUUT**AVOIMET JOHDANNAISSOPIMUKSET****I KORKOJHDANNAISET****Termiini- ja futuurisopimukset**

Kohde-etuuksien nimellisarvo	237,8
Sopimusten käypä arvo	-1,1

Koronvaihtosopimukset

Sopimusten nimellisarvo	127,8
Sopimusten käypä arvo	8,3

Markkina-arvo ei sisällä tilikauden siirtyvää korkoa.

II VALUUTTAJHDANNAISET**Termiini- ja futuurisopimukset**

Kohde-etuuksien nimellisarvo	466,5	110,1
Sopimusten käypä arvo	15,1	-0,5

Mmk	Emoyhtiö	
	2000	1999
III OSAKEJOHDANNAISET		
Optiosopimukset		
Ostetut optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	126,8	161,5
Sopimusten käypä arvo	27,9	67,5
Asetetut optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	33,0	33,5
Sopimusten käypä arvo	-2,2	-1,7
Sopimukset, joiden osalta positio on suljettu, eivät sisälly yllä oleviin lukuihin.		
SIIJOITUSITOUKSET		
Sitouduttu merkitsemään pääomarahastojen osuuksia	386,9	
MUUT VASTUUSITOUKSET		
Arvonlisäverolain 188§ mukainen vastuu verovelvollisuusryhmän alv-velasta	21,8	

Mmk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
RAHOITUSLASKELMA				
Liiketoiminnan rahavirta				
Tappio varsinaisesta toiminnasta ennen satunnaisia eriä	-17,3	-25,6	-30,3	-42,1
Oikaisut				
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	2 139,1	1 567,9	2 139,1	1 567,9
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonkorotukset	380,9	45,9	426,3	90,6
Pakollisen vastuuvajauksen muutos	34,7	47,6	34,7	47,6
Suunnitelman mukaiset poistot	4,6	4,4	4,9	4,5
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	2 542,0	1 640,2	2 574,6	1 668,5
Käyttöpääoman muutos				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten muutos	29,1	150,9	7,0	155,2
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	151,4	-148,5	150,8	-150,0
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	2 722,5	1 642,6	2 732,4	1 673,8
Maksetut välittömät verot	-12,8	-7,7	-12,8	-7,7
Liiketoiminnan rahavirta	2 709,7	1 634,9	2 719,6	1 666,1
Investointien rahavirta				
Investoinnit sijoituksiin	-2 684,8	-1 634,0	-2 694,0	-1 664,7
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot	-8,3	-9,7	-9,0	-9,9
Investointien rahavirta	-2 693,1	-1 643,7	-2 703,0	-1 674,6
Rahoituksen rahavirta				
Maksetut takuupääoman korot	-0,5	-0,6	-0,5	-0,6
Muu voitonjako	-0,1		-0,1	
Rahoituksen rahavirta	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Rahavarojen muutos	16,0	-9,3	16,0	-9,1
Rahavarat tilikauden alussa	9,5	18,8	10,3	19,4
Rahavarat tilikauden lopussa	25,5	9,5	26,3	10,3

KONSERNITILINPÄÄTÖS**Eläke-Fennian konsernirakenne 31.12.2000****Konserniin kuuluvat uusina yhtiöinä:**

Kiinteistö Oy Joensuun Torikatu 29
 Kiinteistö Oy Malmin Kauppatie 12

Konserniin kuuluvat lisäksi seuraavat yhtiöt:

Asunto Oy Bulevardi 32
 Asunto Oy Espoon Aallonrivi
 Asunto Oy Espoon Kalaonnentie 3
 Asunto Oy Espoon Lansantie 3

 Asunto Oy Espoon Perkaankuja 3
 Asunto Oy Espoon Puistopiha
 Asunto Oy Helsingin Kokkokalliontie 1
 Asunto Oy Helsingin Rakentajantie 10
 Asunto Oy Järvenpään Alhonrinne
 Asunto Oy Järvenpään Sahankaari 13
 Asunto Oy Kaarenkunnas
 Asunto Oy Kilonkallionkuja 5
 Asunto Oy Konalantie 14
 Asunto Oy Nupukivenkallio
 Asunto Oy Nurmijärven Muovipyörä
 Asunto Oy Pitäjänmäentie 35
 Asunto Oy Slottsveden
 Asunto Oy Tykkikuja 7
 Asunto Oy Vantaan Pakkalanportti
 Asunto Oy Viikinkisankari
 Asunto Oy Väinämöisenkatu 3
 Kiinteistö Oy Espoon Kurjenkellontie 5
 Kiinteistö Oy Haapaniemenkatu 5
 Kiinteistö Oy Henrikintie 5
 Kiinteistö Oy Hyvinkään Torikatu 3-5
 Kiinteistö Oy Isoistentie 7
 Kiinteistö Oy Kerkkolankatu
 Kiinteistö Oy Konalaterna
 Kiinteistö Oy Kotkankallionkatu 27
 Kiinteistö Oy Kuopion Valtakulma

Kiinteistö Oy Kärämäentie 2 b
 Kiinteistö Oy Latokartanontie 4
 Kiinteistö Oy Linnanrakentajantie 4
 Kiinteistö Oy Muurametsä
 Kiinteistö Oy Nahkatontti
 Kiinteistö Oy Niinistökatu 1

Kiinteistö Oy Niinistökatu 3
 Kiinteistö Oy Nurmikulma
 Kiinteistö Oy Pakkalan Kartanonkoski 9
 Kiinteistö Oy Palopellonkatu 7
 Kiinteistö Oy Pihatörmä
 Kiinteistö Oy Pitkänsillanranta 3
 Kiinteistö Oy Por-Can
 Kiinteistö Oy Päivöläntie 72
 Kiinteistö Oy Salon Örninkatu 10
 Kiinteistö Oy Takalankatu 2
 Kiinteistö Oy Tampereen Harjuntausta 12
 Kiinteistö Oy Tanelinkuja
 Kiinteistö Oy Tullintorni
 Kiinteistö Oy Turun Varusmestarintie 26
 Kiinteistö Oy Valuraudankuja 1
 Kiinteistö Oy Vanha Yhdystie 10
 Kiinteistö Oy Vantaan Mestarin-Varma
 Kiinteistö Oy Vantaan Tiilitie 11
 Kiinteistö Oy Vantaan Tuupakankuja 1
 Kiinteistö Oy Vapaalantie 8
 Kiinteistö Oy Vihdin Peräsimentie 5
 Kiinteistö Oy Yliopistonkatu 34
 Kiinteistö-Fennia Oy
 Ristimäen teollisuustalo Oy
 Oy Tammer Ab

Konsernista poistuvat seuraavat yhtiöt:

Kiinteistö Oy Käsityökatu 22
 Kiinteistö Oy Pakkalan Kartanonkoski 10
 Kiinteistö Oy Palopellonkatu 11
 Kiinteistö Oy Takkatie 1
 Kiinteistö Oy Yrittäjänkatu 2-4

Helsingissä maaliskuun 27. päivänä 2001

HALLITUS

Eero Lehti

Jalo Paananen

Risto Kausto
toimitusjohtaja

Pertti Parmanne

Lars-Erik Gästgivers

Ilkka Joenpalo

Heikki Kauppi

Olavi Nieminen

Heikki Ropponen

Pekka Sairanen

Lasse Heiniö, SHV
 Vakuutusyhtiölain 18 luvun 8 §:n
 mukainen vakuutusmatemaatikko

VIRALLINEN TILINPÄÄTÖS

Yhtiön virallinen tilinpäätös sekä konsernin tilinpäätös ovat nähtävissä
 Eläke-Fennian pääkonttorissa, Kansakoulukuja 1, Helsinki.

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Keskinäisen vakuutusyhtiön Eläke-Fennian omistajille

Olemme tarkastaneet Keskinäisen vakuutusyhtiön Eläke-Fennian kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2000. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelmat, taseet ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Allekirjoittaneen Risto Järvisen, KHT, johdolla on tilivuoden aikana ja sen päätyttyä suoritettu kirjanpidon ja hallinnon jatkuvaa tarkastusta, josta on annettu erillinen valvontatarkastuskertomus.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riit-

tävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että tilinpäätös on oleellisilta osin oikein laadittu. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta työeläkevakuutusyhtiölain, vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamamme tilikaudelta. Hallituksen esitys ylijäämän käsittelystä on vakuutusyhtiölain mukainen.

Helsingissä huhtikuun 2. päivänä 2001

Risto Järvinen, KHT

Kristian Hallbäck, KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Keskinäisen vakuutusyhtiön Eläke-Fennian hallintoneuvosto on käsitellyt yhtiön vuoden 2000 tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen sekä tilintarkastuskertomuksen. Hallintoneuvostolla ei ole niiden johdosta huomauttamista.

Hallintoneuvosto esittää yhtiökokoukselle, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös vahvistettaisiin ja hallituksen ehdotus tilikauden ylijäämän käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Helsingissä 26. päivänä huhtikuuta 2001

Hallintoneuvoston puolesta

Markku Koskenniemi
hallintoneuvoston puheenjohtaja

Keskeisimmät yhtiön tilaa kuvaavat tunnusluvut ovat sijoitustoiminnan tulos, hoitokustannustulos ja yhtiön toimintapääoman määrä suhteessa vakavaraisuusvaatimuksiin. Eläkeyhtiöt ovat sopineet keskuudessaan yhtenäistä tunnusluvuista, joihin kuuluvat edellisten lisäksi asiakashyvityksiä ja volyymeja kuvaavat tunnusluvut. Sijoitustoiminnan tunnuslukuja on lisätty kuluneen vuoden aikana, ja tuottolaskentaa on kehitetty vastaamaan paremmin sijoitusten sisäistä korkokantaa.

Vuoden 1998 osalta esitetään vertailutietona pro forma -laskelmat, jotka kuvaavat Eläke-Fenniaa yhtiönä, jollainen se olisi ollut, jos se olisi toiminut nykyisessä laajuudessaan koko vuoden. Vuodesta 1999 lähtien kukin luvuista on erikseen viitospöyristetty ja näin ollen luvut eivät välttämättä summaudu esitettyyn lopputulokseen.

Oheiseen taulukkoon on koottu Eläke-Fennian toiminnan laajuutta kuvaavat keskeiset tunnusluvut.

Sijoitustoiminta

Eläkkeitä varten kerätyille varoille on saatava vuosittain sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden pohjalta määräytyvä vähimmäistuotto. Vuosina 1997 – 1999 eläkeyhtiöt käyttivät tästä tuotosta 3 prosentin ylitävän osan toimintapääoman tukemiseen. Vuodesta 2000 lähtien kyseisellä tuoton osalla on tuettu rahastointia korottamalla vanhuuseläkkeiden rahastoituja osia kaikissa laitoksissa samalla prosenttimäärällä siten, että vastuuelan lisäys vastaa kyseistä rahamäärää järjestelmätasolla.

Sijoitustoiminnan tulos -käsitettä on muutettu tilivuonna siten, että siihen luetaan mukaan myös omaisuuden arvostuserojen muutos. Sijoitustoiminnan tulosta kuvaavasta taulukosta selviää, miten Eläke-Fennian sijoitustoiminnan nettotuotot riittivät vähimmäistuottovaatimukseen eli vastuuelalle hyväntettävään ja aiempina vuosina lisäksi toimintapääoman tukemiseen siirrettävään korkoon nähden.

ELÄKE-FENNIAN VOLYYMITUNNUSLUVUT	2000	1999	1998 Pro forma
Maksutulo, Mmk			
TEL	2 879	2 656	2 393
YEL	330	316	301
TEL-palkkasumma, Mmk	13 569	12 342	11 220
Vakuutettuja			
TEL	107 600	101 000	92 900
YEL	18 750	18 690	18 560
Maksetut eläkkeet, Mmk			
TEL	2 282	2 173	2 076
YEL	384	367	350
Eläkkeensaajia			
TEL	55 224	54 129	52 947
YEL	11 396	11 091	10 690
Liikevaihto, Mmk	5 709	4 506	4 019
Sijoitustoiminnan nettotuotot, Mmk	1 656	1 139	986
Arvostuserojen muutos	-1 452	1 431	607
Tuotto prosentti	1,0	14,6	10,1 ¹⁾
Kokonaisliikekulut, Mmk	119	119	117
Vastuuelva, Mmk	19 870	17 731	16 163
Taseen loppusumma, Mmk	20 329	18 069	16 684
Taseen vastaavaa käyvin arvoin, Mmk	22 048	21 240	18 423
Toimintapääoma, Mmk	4 242	4 938	2 913
prosenttia vastuuelasta	24,6	31,2	19,7
suhde vakavaraisuusrajaan	2,7	2,9	2,9
Henkilöstö 31.12.	199	200	196

1) Vuoden 1998 tuotto prosentti on laskettu vuoden alun ja lopun käyvien arvojen keskiarvolle eikä pääomassa ole huomioitu kertyviä korkoja.

SIOJITUSTOIMINNAN TULOS, MMK	2000	1999	1998 Pro forma
Suorat tuotot ¹⁾	907	771	793
Arvonmuutokset tuloslaskelmalla			
Myyntivoitot / tappiot			
Osakkeet	1 109	306	255
Joukkovelkakirjalainat	2	96	100
Kiinteistöt	19	11	0
Yhteensä	1 131	413	355
Palautuneet arvonalennukset			
Osakkeet	11	35	-
Joukkovelkakirjalainat	1	0	-
Kiinteistöt	4	0	-
Yhteensä	17	35	3
Arvonlennukset, lisäpoistot ja arvonorotusten oikaisu			
Osakkeet	- 377	- 67	- 105
Joukkovelkakirjalainat	- 15	- 1	0
Kiinteistöt	- 2	- 10	- 59
Yhteensä	- 395	- 78	- 164
Kiinteistöjen vuosipoistot	- 3	- 2	- 1
Tuloslaskelman sijoitustuotot yhteensä	1 656	1 139	986
Muut korkoerät ²⁾	18	43	26
Vastuuelan tuottovaatimus	- 855	- 763	- 777
Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos	820	419	235
Arvostuserojen muutos			
Osakkeet	- 1 625	2 220	259
Joukkovelkakirjalainat	151	- 805	391
Kiinteistöt	22	16	- 43
Yhteensä	- 1 452	1 431	607
Sijoitustoiminnan tulos	- 633	1 850	842

1) Sisältää eri sijoituslajeista saadut korot, osingot ja vuokrat välittömällä kuluilla, sijoitustoiminnan hoitokuluilla, veroilla ja sijoituslajeille kohdistamattomilla kuluilla vähennettyinä (sisältää yhtiöveron hyvitystä 13 Mmk).

2) Sisältää sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin.

Sijoitustoiminnan nettotuotto verojen jälkeen muut korkoerät sisältäen oli 1 674 miljoonaa markkaa ja vastuuvelan tuottovaateen jälkeen siitä jäi ylijäämää 820 miljoonaa markkaa. Arvostuserot pienenevät tilivuoden aikana osakekurssien laskun myötä 1 452 miljoonaa markkaa. Arvonkorotuksia ei ole tehty vuosien 1998 - 2000 aikana.

Tunnuslukuihin on lisätty sijoitusomaisuuden jakautumista sitoutuneen pääoman kulmasta tarkasteleva **sijoitusallokaatio**. Pääomaan luetaan tällöin myös kertyneet korot. Toistaiseksi luokittelu perustuu taseen mukaisiin luokituksiin, mutta jatkossa tavoitteena on saada luokittelu tehdyksi sijoitusten todellisen luonteen mukaisesti.

Sijoitustoiminnan tuottojen tarkastelua on myös uudistettu. **Tuotto-prosentit** lasketaan sijoitusallokaation mukaisesti kullekin omaisuus-erälle sitoutunutta pääomaa sitoutumiskuukausilla painottamalla. Sijoitustuotot muodostuvat sijoituskauden tuloslaskelman mukaisista nettotuotoista lisätyn arvostuserojen muutoksella.

	31.12.2000		31.12.1999		31.12.1998	
	Mmk	%	Mmk	%	Mmk	%
SIJOITUSALLOKAATIO						
Lainasaamiset	1 555	7,3	1 643	8,0	1 831	10,4
Joukkovelkakirjalainat	10 634	49,9	9 005	43,9	9 596	54,7
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset 1)	1 104	5,2	1 430	7,0	1 361	7,8
Osakkeet ja osuudet	5 756 2)	27,0	6 089	29,7	2 523	14,4
Kiinteistösijoitukset	2 249	10,6	2 333	11,4	2 229	12,7
Sijoitukset yhteensä	21 297	100,0	20 501	100,0	17 539	100,0

1) Sisältää rahat ja pankkisaamiset.

2) Sisälsi v. 2000 korkorahastoja 594 Mmk.

SIJOITUSTOIMINNAN TUOTTO	Sijoitustuotot yhteensä v. 2000		Sitoutunut pääoma v. 2000	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle v. 2000	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle v. 1999	Tuotto-% käyvin arvoin keskikannalle v. 1998 ³⁾
	Mmk	Mmk	Mmk			
Lainasaamiset	77	1 532	1 532	5,0	5,0	5,5
Joukkovelkakirjalainat	1) 645	9 413	9 413	6,9	- 2,2	12,1
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	77	1 738	1 738	4,4	3,0	2,5
Osakkeet ja osuudet	1) - 751	6 143	6 143	- 12,2	93,0	20,9
Kiinteistösijoitukset	2) 165	2 118	2 118	7,8	6,0	0,2
Muut sijoitukset	-	-	-	-	-	-
Sijoitukset yhteensä	213	20 944	20 944	1,0	14,6	10,1
Sijoitustoiminnan kohdistamattomat kulut ja liikekulut	4					
Sijoitustuotot yhteensä	217			1,0		

1) Vuonna 2000 joukkovelkakirjalainojen tuotto korkorahastot mukaan lukien oli 6,9 prosenttia ja osakkeiden tuotto ilman korkorahastoja - 13,1 prosenttia.

2) Kiinteistöjen tuotto = Emon tuotto sekä käyttö- että sijoitusomaisuudessa; sisälsi v. 2000 valtion korkotukea (3,6 Mmk).

3) Vuoden 1998 tuotto-% on laskettu vuoden alun ja lopun käypien arvojen keskiarvolle eikä pääomassa ole huomioitu kertyneitä korkoja.

Oheisessa taulukossa on esitetty valmiiden kiinteistösijoitusten jakautuminen eri tilityyppeihin ja niiden nettotuotto Eläke-Fennian konsernin kannalta tarkasteltuna.

VALMIIT KIINTEISTÖSJOITUKSET	2000			1999		
	Käypä arvo Mmk	Jakauma %	Tuotto -% käyvälle arvolle ilman valtion korkotukea 31.12.	Käypä arvo Mmk	Jakauma %	Tuotto-% käyvälle arvolle ilman valtion korkotukea 31.12.
Asunnot ¹⁾	663	39,1	5,9	617	32,5	5,9
Toimistot	469	27,7	7,6	418	22,0	6,1
Liiketilat	262	15,5	9,4	239	12,6	9,2
Teollisuus ja varastot	223	13,1	9,3	250	13,1	8,6
Muut	78	4,6	10,4	375	19,8	8,8
Yhteensä	1 695	100,0	7,6	1 899	100	7,3

1) Luvut eivät sisällä aravakiinteistöjä.

Maksun hoitokustannusosan riittävyys ja sijoitustoiminnan hoitokulusuhde

Eläketurvan hoitamiseen tarvittavat varat kerätään vakuutusmaksuun sisältyvässä hoitokustannusosassa. Maksun perusteet ovat samat kaikilla yhtiöillä, mutta itse hoitokustannusosan suuruus riippuu vakuutusten palkkasummasta. Tällä hoitokustannusosalla kustannetaan korvaustoiminnan hoitokulut, vakuutusten hankinnasta, hoidosta ja yleisestä hallinnosta aiheutuvat kulut poistoi-
neen.

Yhtiön vakavaraisuus ja asiakashyvitysten kehitys

Työeläkeyhtiön vakavaraisuutta mitataan toimintapääomalla ja sen suhteella vakavaraisuusrajaan. Toimintapääoma muodostuu yhtiön omasta pääomasta, omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen erotuksesta, osittamattomasta lisävakuutusvastuusta, poistoeroista ja luotto-tappiovarauksesta, joka yhtiöiden tulee kuitenkin purkaa vuoden 2001 loppuun mennessä.

Vakavaraisuusvaateeseen vaikuttaa yhtiön sijoitusomaisuuden riskipitoisuus. Eläke-Fennian tavoitteena on, että toimintapääoma on kuviassa näkyvällä tavoitevyöhykkeellä. Tavoitevyöhykkeellä yhtiöllä on perusteiden puitteissa toimintavapaus. Rajoitetun voitonjaon vyöhykkeellä yhtiöllä on velvollisuus ensisijaisesti kartuttaa vakavaraisuutta rajoittamalla ylijäämän jakoa asiakkaille.

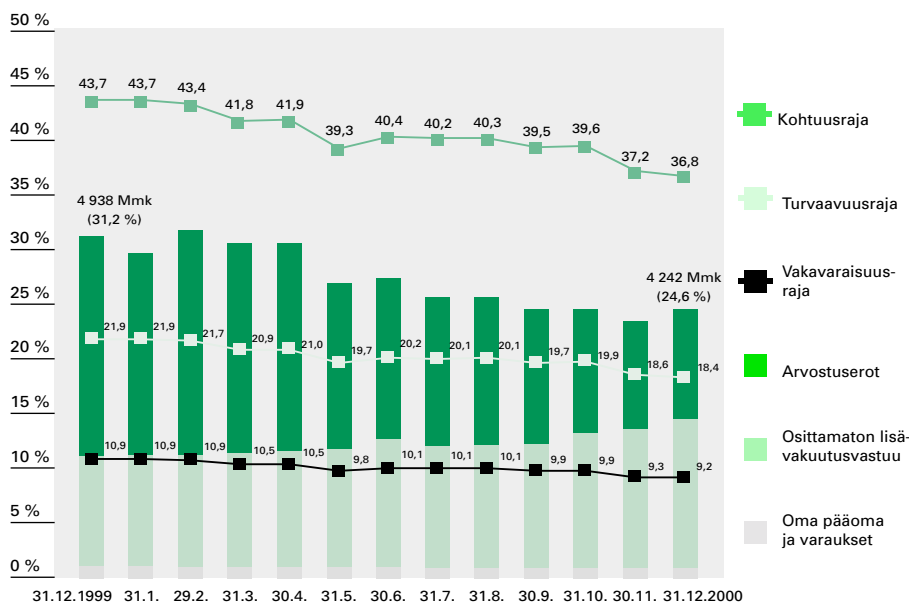
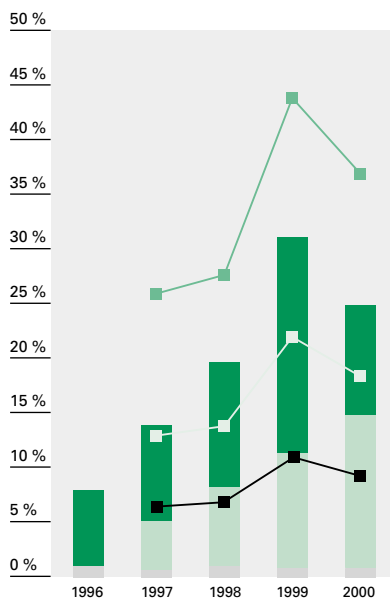
Oheisiin taulukoihin on koottu yhtiön vakavaraisuuden kehitystä kuvaavat aikasarjat vuosilta 1998 – 2000 ja vakavaraisuudessa tapahtuneet vaihtelut tilivuoden aikana.

HOITOKUSTANNUSTULOS, MMK	2000	Kasvu- %	1999	1998 Pro forma
Maksun hoitokustannusosat	110	4,8	105	94
Muut tuotot ¹⁾	3	50,0	2	2
Toimintokohtaiset liikemenot				
Korvaustoiminta	- 22	0	- 22	- 24
Vakuutusten hankinta	- 26	0	- 26	- 25
Vakuutusten hoito	- 30	- 9,1	- 33	- 31
Hallinto	- 21	- 4,5	- 22	- 21
Muut				
Välittömät verot ²⁾	0		0	0
Hoitokustannustulos	15	275,0	4	-5
Liikekulut/tuotot, %	86,8		96,2	105,4
Maksun hoitokustannusosien ja muiden tuottojen ylijäämä, %	13,2		3,8	- 5,4
Sijoitustoiminnan kulut % sitoutuneesta pääomasta	- 20	25,0	- 16	- 16
	0,10		0,09	0,10

1) Sisältää TEL 15 ja 17§ mukaiset maksun korotukset.

2) Ei sisällä sijoitustoimintaan kohdistuvia veroja.

VAKAVARAISUUS, MMK	2000	1999	1998
Vakavaraisuus			
Toimintapääoma			
Varaukset	39	78	115
Osittamaton lisävakuutusvastuu	2 371	1 581	953
Oma pääoma vähennettynä aineettomilla oikeuksilla	113	109	106
Arvostuserot	1 719	3 171	1 740
Toimintapääoma yhteensä	4 242	4 938	2 913
% vastuuvälästä	24,6	31,2	19,7
% tavoitevyöhykkeen alarajasta	133,5	142,8	143,1
suhde vakavaraisuusrajaan	2,7	2,9	2,9
Tasoisuusvastuu	1 213	1 096	882
Osittamaton lisävakuutusvastuu			
Osittamaton lisävakuutusvastuu 1.1.	1 581	953	2 057
Korkosiirto	0	277	681
Siirto ylijäämästä	790	351	4 724
Kannanluovutus Varma-Sampoon	-	-	- 6 509
Osittamaton lisävakuutusvastuu 31.12.	2 371	1 581	953

**TOIMINTAPÄÄOMA JA VAKAVARAISUUSKERTOIMET
31.12.1999-31.12.2000 (% VASTUUVELASTA)**

**TOIMINTAPÄÄOMA
JA SEN RAJAT**

Asiakashyvitykset

Oheiseen taulukkoon on koottu vuosittain tilinpäätöksissä asiakkaiden hyväksi siirretyt määrät ja toisaalta asiakkaille kunakin vuonna maksetut hyvitykset. Asiakashyvitysten keskimääräisestä tasosta saa käsityksen suhteuttamalla vuotuinen siirto vakuutettujen työsuhteiden lukumäärään tai vaihtoehtoisesti palkkasummaan.

Asiakashyvityssiirrolle on asetettu perusteissa ala- ja ylärajat, jotka ovat riippuvaisia yhtiön toimintapääoman ja vakavaraisuusrajan välisestä suhteesta. Mekanismimuutoksen myötä asiakashyvityssiirron tasoa alennettiin vuonna 2000 noin 40 prosentilla laskuperusteissa määritellyjä hyvityssiirron laskennassa käytettyjä kertomia pienentämällä. Toisena siirtoa pienentävänä tekijänä on ollut vakavaraisuusaseman heikkeneminen vuodesta 1999 voimakkaan osakekurssilaskun myötä.

**OSITETTU LISÄVAKUUTUSVASTUU
JA ASIAKASHYVITYKSET, MMK**

	2000	1999	1998 Pro forma
Ositettu lisävakuutusvastuu			
Ositettu lisävakuutusvastuu 1.1.	206	141	69
Tilivuonna maksetut hyvitykset	- 78	- 40	- 22
Siirto asiakashyvityksiin	74	105	94
Ositettu lisävakuutusvastuu 31.12.	202	206	141

SIIRTO ASIAKASHYVITYKSIIN

% TEL-palkkasummasta	0,55	0,85	0,83
----------------------	------	------	------

TILIVUONNA MAKSETUT HYVITYKSET

% TEL-palkkasummasta	0,57	0,36	0,21
----------------------	------	------	------

Tilikauden tulosanalyysi

Tulosanalyysiin on koottu yhteen ylijäämän lähteet eli sijoitustoiminnan tulos sisältäen arvostuserojen muutoksen, hoitokustannustulos, riskiliikkeen tulos sekä ylijäämän käyttökohteet.

Riskiliikkeen tulokseen vaikuttaa suoraan vakuutuskannan rakenne, ja tulos kertoo, kuinka hyvin vakuutusmaksut ovat riittäneet eläketapah- tumista aiheutuneisiin kustannuksiin. Riskiliikkeen tulos oli Eläke-Fennian osalta 118 miljoonaa markkaa.

Yhtiön vakavaraisuutta kartutettiin siirtämällä osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen 790 miljoonaa markkaa ja asiakashyvytyksiin eli ositettuun lisävakuutusvastuuseen 74 miljoonaa markkaa.

TILIKAUDEN TULOSANALYYSI, MMK	2000	1999	1998
			Pro forma
Tuloksen synty			
Riskiliikkeen tulos	118	214	177
Sijoitustoiminnan tulos	- 633	1 850	842
Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos	820	419	235
Arvostuserojen muutos	- 1 452	1 431	607
Hoitokustannustulos	15	4	- 5
Tulos yhteensä	- 500	2 068	1 014
Tuloksen käyttö ja varausten muutos			
Vakavaraisuuden muutos (lis+/väh-)			
Tasointuvastuu	118	214	177
Toimintapääoma			
Osittamaton lisävakuutusvastuu	790	351	169
Oma pääoma	7	4	3
Poistoero	0	1	0
Arvostuserot	- 1 452	1 431	607
Luottotappiovarauksen purku	- 38	- 38	- 37
Siirto asiakashyvytyksiin	74	105	94
Ehdotettu voitonjako	1	1	1
Yhteensä	- 500	2 068	1 014

Arvostusero

Omaisuu den käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus.

Asiakashyvytys

Yhtiön toimintapääoman ja vakavaraisuusrajan keskinäisestä suhteesta määräytyvä hyvytys, joka annetaan TEL-vakuutuksenottajille vakuutusmaksun alennuksena.

Hoitokustannustulos

Hoitokustannustulos lasketaan siten, että liikekulujen kattamista varten peritystä vakuutusmaksun hoitokustannusosasta vähennetään yhtiön liikekulut sijoitustoiminnan liikekuluja lukuun ottamatta.

Katettava vastuuelka

Katettavaan vastuuelkaan luetaan tilinpäätöksen vastuuelan lisäksi velka vastuunjakoon ja velat vakuutuksenottajille. Yrittäjien eläkelain mukaisessa perusvakuutuksessa ei tällä hetkellä ole katettavaa vastuuta.

Lakisääteiset maksut

Eläke-Fennian osuus eläkelaitosten keskuslaitoksena toimivan Eläketurvakeskuksen kuluista.

Liikevaihto

Liikevaihto on vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta + sijoitustoiminnan tuotot + muut tuotot + myynnin yhteydessä realisoituneet tuloutetut arvonorotukset.

Ositettu lisävakuutusvastuu

Ositettuun lisävakuutusvastuuseen siirretään varoja käytettäväksi vakuutuksenottajille annettaviin asiakashyvytyksiin.

Osittamaton lisävakuutusvastuu

Osittamaton lisävakuutusvastuu on osa yhtiön toimintapääomaa ja se toimii puskurina sijoitustoiminnan tuottoihin liittyville heilahteluille.

Pääoma-arvo

Pääoma-arvo on tulevaisuudessa maksettavaksi erääntyvien eläkerien summa. Pääoma-arvoa laskettaessa otetaan huomioon ihmisten jäljellä oleva elinaika, kuolevuus ja sairastavuus ja kertyneelle jäljellä

olevalle pääomalle hyvitetään 3 prosentin korko.

Riskiliikkeen tulos

Riskiliikkeen tulos kertoo yhtiön vastuulla olevan vakuutusliikkeen tuloksen. Se lasketaan vähentämällä riskin kattamista varten perityistä vakuutusmaksuista maksetut korvaukset.

Sijoitusallokaatio

Sijoitusomaisuus käyvin arvo in sisältäen kertyneet korot, rahat ja pankkisaamiset. Sijoitusten luokittelu eri ryhmiin vastaa virallista kirjanpitoa.

Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos

Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos lasketaan lisäämällä sijoitustoiminnan nettotuottoihin korkoerät, jotka tuloslaskelmassa sisältyvät muihin eriin ja vähentämällä vastuuelan korkovaatimus.

Sijoitustoiminnan tulos

Sijoitustoiminnan tulos lasketaan lisäämällä sijoitustoiminnan kirjanpidolliseen tulokseen omaisuuden arvostuserojen muutos.

Sijoitustoiminnan tuotto

Sijoitustoiminnan tuotto lasketaan sijoitusallokaatiota vastaaville sijoituslajeille aika- ja rahapainoitettua MWR-kaavaa käyttäen.

Sitoutunut pääoma

Markkina-arvo kauden alussa lisätynä kuukausipainoilla painotetuilla kassavirroilla.

Tasointuvastuu

Tasointuvastuu toimii puskurina vakuutusliikkeen heilahteluille. Vuosittain toteutuva positiivinen riskiliikkeen tulos viedään tasointuvastuuseen ja negatiivinen tulos katetaan tasointuvastuusta.

Toimintapääoma

Toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla yhtiön varat käypiin arvoihin arvostettuina ylittävät yhtiön velat. Velkoihin ei tällöin lueta osittamatonta lisävakuutusvastuuta.

Vakavaraisuus

Työeläkeyhtiön vakavaraisuuden riittävyyden seuranta perustuu riskiteoreettisen tarkasteluun. Tämän tarkastelun perussuurena on ns. vakavaraisuusraja. Sen avulla määritellään kolme eri vakavaraisuusvyöhykettä: tavoite-, rajoitetun voitonjaon ja kriisivyöhyke. Tavoitevyöhykkeen alaraja on vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä ja yläraja nelinkertainen määrä. Vakavaraisuusraja ja vyöhykkeet määritellään prosentteina yhtiön vastuuelasta. Mitä riskipitoisempi yhtiön sijoitusjakauma on, sitä korkeampi on vakavaraisuusraja.

Vakuutustekninen vastuuelka

Yhtiön vakuutus sopimuksista aiheutuva vastuu muodostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vakuutusmaksuvastuu on arvio tuleviin vakuutustapahtumiin perustuvien eläkesuoritusten pääomavastusta vähennettynä odotettavissa olevien tulojen pääomavastolla. Korvausvastuuseen varataan tilinpäätöksessä jo sattuneiden eläketapahtumien tulevaisuudessa maksettavat korvaukset. Ositettu ja osittamaton lisävakuutusvastuu luetaan vakuutusmaksuvastuuseen ja tasointuvastuu luetaan korvausvastuuseen.

Vastuuelan korkovaatimus

Vastuuelan korkovaatimus on vastuuelalle hyvitetävä vähimmäiskorko. Sen määrittää ns. laskuperustekorko, jonka sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on vahvistanut.

Vastuuelkaa kattava omaisuus

Yhtiön omaisuus on jaettu ryhmiin sijoitusten turvaavuuden perusteella. Kullekin ryhmälle on määritelty osuudet, jonka ne voivat enintään vastuuelasta kattaa. Vastuuelkaa kattava omaisuus arvostetaan pääsääntöisesti käypään arvoon.

HENKILÖSTÖ

Eläke-Fennian henkilöstövisiossa keskeisiä asioita ovat henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen sekä joustava henkilöstöpolitiikka, joka ottaa huomioon työntekijöiden henkilökohtaisen tilanteen ja elinkaaren.

Opistotason osaajia

Eläke-Fennian vakinaisessa palveluksessa 31.12.2000 oli 199 henkilöä. Vuoden aikana palveluksessa oli keskimäärin 203 henkilöä.

Vuonna 2000 Eläke-Fenniassa aloitti 11 uutta vakinaista toimihenkilöä ja palveluksesta erosi viisi henkilöä. Henkilöstön vaihtuvuus oli 3,1 prosenttia.

Eläkefennialaisista noin 30 prosenttia on suorittanut opistotasoisin tutkinnon ja 26 prosenttia korkeakoulututkinnon. Uusista toimihenkilöistä 45 prosentilla oli akateeminen koulutus ja 36 prosentilla opistotasoinen koulutus.

Tulijoiden keski-ikä oli 36 vuotta ja koko henkilöstön keski-ikä viime vuoden lopussa noin 44 vuotta. Miehiä henkilöstöstä on 28 prosenttia ja naisia 72 prosenttia.

Lähivuosien suurimpia haasteita on ammattitaitoisen henkilöstön saannin turvaaminen koko ajan kiristyvässä kilpailussa työvoimasta. Uusia osaajia tarvitaan, sillä jo viiden vuoden sisällä vakinaisesta henkilöstöstä siirtyy eläkkeelle 12 ja sen jälkeen tahti edelleen kiihtyy. Myös osa-aikaeläkkeiden määrä on kasvussa. Vuoden lopussa osa-aikaeläkkeellä oli seitsemän henkilöä.

Ammattitaitoa koulutuksella

Henkilöstön osaaminen on kartoitettu esimiesten kanssa käytävissä kehityskeskusteluissa. Lähes jokaiselle toimihenkilölle on määritelty ydinosaamisalueet ja osaamistasot. Näiden pohjalta on tehty kirjalliset

kehittämissuunnitelmat. Osaamisen kehittymistä seurataan jatkuvasti ja kehittämissuunnitelmat päivitetään vuosittain.

Osaamista tuetaan koulutuksella, johon käytettiin vuoden 2000 aikana yhteensä noin 1,7 miljoonaa markkaa eli noin 8 500 markkaa toimihenkilöä kohti.

Tukea työkyvylle

Henkilöstön työssä jaksamista lisäävät sekä hyvä fyysinen kunto että tietoisuus työkykyyn vaikuttavista osatekijöistä.

Kuluneena vuonna henkilöstölle tarjottiin monenlaisia vaihtoehtoja oman kuntonsa ja terveytensä edistämiseen. Eläke-Fennian kuntosalin ajanmukaisine laitteineen saatiin käyttöön maaliskuun alussa. Ennen varsinaista käyttöönottoa kuntosalissa järjestettiin asiantuntijoiden opastamia tutustumiskierroksia. Koko Fennia-ryhmälle järjestettiin kaksi viikon mittaista kuntoremontturssia, joihin Eläke-Fenniasta osallistui 10 henkilöä.

Kesäkuussa valmistui Vierumäelle paritalo henkilöstön virkistyskäyttöön. Majoitustilat ja Vierumäen tarjoamat lukuisat liikuntapalvelut ovat olleet henkilöstön ahkerassa käytössä.

Tietoa muun muassa ikääntymisestä, tunneälystä ja työssä jaksamisesta jaettiin erillisissä tietoisuuksissa. Kunkin aihekokonaisuuden tilaisuuksiin osallistui keskimäärin 70 henkilöä. Esimiesten jaksamista tuettiin työhönsä, jossa oli mukana seitsemän esimestä Eläke-Fenniasta.

Kannustavaan palkkaukseen

Vuonna 2000 aloitettiin kannustepalkkiokokeilu, jonka tavoitteena on toisaalta ohjata Eläke-Fennian toimintaa johdon asettamien tavoitteiden suuntaiseksi ja toisaalta kannus-

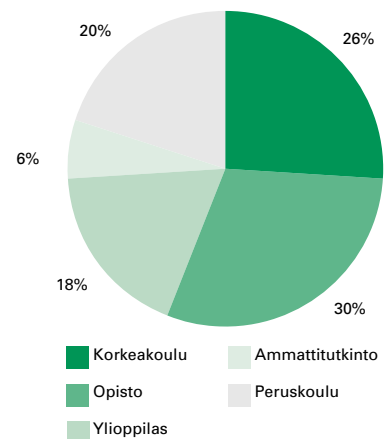
taa henkilöstöä tavoitteelliseen yhteistyöhön sekä palkita hyvin tehdystä työstä. Kannustepalkkiot määräytyvät sekä yhtiökohtaisen tuloksen että tiimi- tai henkilökohtaisten tulosten perusteella. Kannustepalkkioita varten tehtiin tilinpäätökseen noin puolentoista miljoonan markan varaus, josta noin 400 000 markkaa kohdistui sosiaalikuluihin.

Kannustepalkkiojärjestelmä hakee muotoaan ja esimerkiksi mittareita on päätetty kehittää edelleen viime vuonna saatujen kokemusten pohjalta. Kokemukset kannustepalkkioista ovat kuitenkin valtaosin myönteisiä ja kokeilu tultaneen ottamaan vakinaiseksi osaksi Eläke-Fennian toimintaa.

Kiinteistö-Fennian henkilöstö

Fennia-ryhmän kiinteistöpalvelut on keskitetty Kiinteistö-Fenniaan, jonka vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.2000 oli 20 henkilöä. Henkilöstön keski-ikä oli 42 vuotta. Kiinteistö-Fennia kuuluu samaan konserniin Eläke-Fennian kanssa ja ostaa henkilöstöhallinnon edellä kuvattuine palveluineen Eläke-Fenniasta.

ELÄKEFENNIALAISTEN PERUSKOULUTUSTASO

ELÄKE-FENNIA NEUVOTTELUKUNNAT

ELÄKEASIAIN NEUVOTTELUKUNTA

Jukka Vainio
johtaja
Eläke-Fennia
Helsinki
puheenjohtaja

Jukka Karhu
asiamies
Palvelutyönantajat ry
Helsinki

Pekka Kähkönen
johtaja
Tekniikan Akateemisten
Liitto TEK ry
Helsinki

Raimo Kärnä
työsuojelusihteeri
Metallityöväen Liitto ry
Helsinki

Pekka Piispanen
(31.12.2000 asti)
suunnittelupäällikkö
Teollisuuden ja Työnantajain
Keskusliitto
Helsinki

Hannu Saimanen
johtaja
Puu- ja erityisalojen
työttömässä
Helsinki

Markku Salomaa
(1.3.2001 alkaen)
lakimies
Toimihenkilökeskusjärjestö
STTK ry
Helsinki

Jorma Skippari
lakimies
Toimihenkilökeskusjärjestö
STTK ry
Helsinki

Markus Äimälä
(1.1.2001 alkaen)
varatuomari
Teollisuuden ja Työnantajain
Keskusliitto
Helsinki

Seppo Mattila
ylilääkäri
Eläke-Fennia
Helsinki
asiantuntijajäsen

VAKUUTETTUIJEN NEUVOTTELUKUNTA

Vuokko Toivola
tarkastaja
Pola Oy
Lappeenranta
puheenjohtaja

Jouko Malinen
pääsuunnittelija
Novo Group Oyj
Helsinki
varapuheenjohtaja

Pertti Asikanius
konttorinhoitaja
Keski-Uusimaa Oy
Sipoo

Taiju Eerikäinen
sairaanhoitaja
Hietalinnayhteisö
Helsinki

Sinikka Hyypää
varastotyöntekijä
Kokkolan Halpa-Halli Oy
Kokkola

Esa Ikkeli
(1.1.2001 alkaen)
projektipäällikkö
Are Oy
Jyväskylä

Helena Joenkoski
tuotekokooja
Kempfi Oy
Lahti

Toivo Juntunen
ostopäällikkö
Kempfi Oy
Lahti

Seppo Kurki
faktori
Uusimaa Oy
Porvoo

Eila Kurvinen
(31.12.2000 asti)
konttoristi
Länsi-Savo Oy
Mikkeli

Maija Levonpää
puutyöläinen
Metsäpuu Oy
Loimaa

Matti Lindgren
(31.12.2000 asti)
laadunohjaaja
Tunturi Oy
Turku

Tuija Linna
toimitusvalvoja
Schenker-BTL Oy
Helsinki

Mauri Nevalainen
tuotantotekniikan päällikkö
Kempfi Oy
Lahti

Heli Mäkinen
leipuri
Primulan Leipomot Oy
Helsinki

Seppo Mäkiran
(31.12.2000 asti)
myyntipäällikkö
Novo Group Oyj
Helsinki

Raimo Paavola
yhdistelmäajoneuvon kuljettaja
Suomen Kiitoautot Oy
Helsinki

Juhani Parmonen
kivityömies
Mittakivi Oy
Juuka

Johanna Rajala
(1.1.2001 alkaen)
myyjä
H&M Hennes&Mauritz Oy
Turku

Tom Roth
työnjohtaja
Suomen Turistiauto Oy
Helsinki

Kalevi Saarinen
(1.1.2001 alkaen)
valmistuspäällikkö
Mariodos Oy
Virkkala

Ritva Sorkamo
osastopäällikkö
Novo Group Oyj
Vaasa

Arvi Tuomarmäki
sähköasentaja
Hella Lighting Finland Oy
Salo

TYÖNANTAJIEN JA YRITTÄJIEN NEUVOTTELUKUNTA

Juhani Enkovaara
toimitusjohtaja
Ehon Leipomo Oy
Helsinki
puheenjohtaja

Seppo Suuriniemi
toimitusjohtaja
Vammalan Konepaja Oy
Vammala
varapuheenjohtaja

Rabbe Grönblom
hallituksen puheenjohtaja
Kotipizza Oyj
Vaasa

Jarmo Halonen
toimitusjohtaja
Elecster Oyj
Toijala

Björn Hartman
toimialajohtaja
Oy C. J. Hartman Ab
Vaasa

Timo Hietala
toimitusjohtaja
TH-Laite Oy
Rovaniemi

Reijo Jokela
toimitusjohtaja
Suomen Broiler Oy
Masku

Tuomo Järvinen
hallituksen puheenjohtaja
Esski Oy
Hollola

Kari Kaarnalahti
hallituksen puheenjohtaja
SKS-Tekniikka Oy
Vantaa

Jouko Karttunen
toimitusjohtaja
Tiliaktiiva Oy
Helsinki

Esko Kurvinen
(31.12.2000 asti)
kansanedustaja
Oulu

Matti Lepistö
(4.8.2000 asti)
toimitusjohtaja
Helsinki

Pasi Lohikko
(14.9.2000 alkaen)
toimitusjohtaja
Tunturi Oy Ltd.
Turku

Martti Paunu
toimitusjohtaja
Väinö Paunu Oy
Tampere

Arto Pohto
talousjohtaja
Lillbacka Oy
Kauhava

Pekka Pystynen
(14.9.2000 asti)
hallituksen jäsen
Tunturi Oy Ltd.
Turku

Heikki Rinta-Rahko
toimitusjohtaja
Kurikan Keskus-Optiikka Oy
Kurikka

Pertti J. Siikarla
toimitusjohtaja
Yrittäjien Oikeussuoja Oy
Helsinki

Kari Sinkko
(31.12.2000 asti)
toimitusjohtaja
Kuljetusliike E. Sinkko Oy
Lappeenranta

Kaj Ström
toimitusjohtaja
Oy Motoral Ab
Helsinki

Esko Torssonen
varatoimitusjohtaja
Suomen Kiitoautot Oy
Kuopio

Jaakko Valkamo
hallituksen puheenjohtaja
Oy Primula Ab
Helsinki

Lennart Varjo
toimitusjohtaja
Hella Lighting Finland Oy
Salo

Reijo Vauhkonen
teollisuusneuvos
Tulikivi-konserni
Juuka

Clas Wickholm
(31.12.2000 asti)
toimitusjohtaja
Accounting Services
Tilimatic Oy
Helsinki

Arvo Viinonen
hallituksen puheenjohtaja
Kojaltek Oy
Oulu

Olli Vilppunen
toimitusjohtaja
LSK Electrics Oy
Lahti

Pertti Vuorio
toimitusjohtaja
Salon Seudun Puhelin Oy
Salo

FENNIA-RYHMÄN NEUVOTTELUKUNNAT

Fennia-ryhmän alueelliset neuvottelukunnat ovat aktiivisia luottamuselimiä, jotka valvovat ja edistävät Fennia-ryhmän palvelujen saatavuutta alueellaan. Ne valvovat myös vakuutuksenottajien etuja ja osallistuvat tuotekehitystyöhön. Alueellisia neuvottelukuntia on 17.

SUURASIAKAS-YKSIKKÖ	ETELÄINEN ALUE	Marjo Veitonmäki talousjohtaja	Jarmo Hyttinen toimitusjohtaja	Risto Rantanen toimitusjohtaja
Lasse Savonen toimitusjohtaja, <i>puheenjohtaja</i>	Mikko Sillanpää toimitusjohtaja, <i>puheenjohtaja</i>	Rauno Vennola toimitusjohtaja	Petri Jyrkiäinen toimitusjohtaja	Juhani Saario toimitusjohtaja
Juhani Aho hallituksen puheenjohtaja	Asko Ahlbom toimitusjohtaja	Raimo Vilen toimitusjohtaja	Eero Kesti toimitusjohtaja	Pentti Seesvaara toimitusjohtaja
Jack Björklund talousjohtaja	Christian Degerman toimitusjohtaja	Marjatta Viljamaa toimitusjohtaja	Erkki Mäkinen toimitusjohtaja	Markku Sievänen toimitusjohtaja
Kari Blomberg toimitusjohtaja	Sandor Devenyi toimitusjohtaja	Jari Väyrynen toimitusjohtaja	Pertti Nordman toimitusjohtaja	Hannu Summanen toimitusjohtaja
Christer Boije apulaisjohtaja	Sonja Johansson toimitusjohtaja	Heikki Yläräkkö toimitusjohtaja	Outi Oras toimitusjohtaja	Markku Suutari toimitusjohtaja
Göran Cedercreutz toimitusjohtaja	Veijo Kallioinen toimitusjohtaja	VARSINAIS-SUOMI	Jouko Paukkunen toimitusjohtaja	Juha Taavila toimitusjohtaja
Stig Haglund kauppatieteiden tohtori	Hannu Kanninen autoilija	Reijo Jokela toimitusjohtaja, <i>puheenjohtaja</i>	Lauri Pörsti toimitusjohtaja	Erkki Talonpoika toimitusjohtaja
Harri Johannesdahl toimitusjohtaja	Torsti Koskinen toimitusjohtaja	Simo Andersson toimitusjohtaja	Juha Rauhanen toimitusjohtaja	Pertti Teppola toimitusjohtaja
Kari Kaarnalahti hallituksen puheenjohtaja	Ipo Kuusisalo talousjohtaja	Olavi Förbom toimitusjohtaja	Simo Raukola toimitusjohtaja	Raimo Timonen toimitusjohtaja
Aimo Kaarresalo toimitusjohtaja	Heikki Laakso toimitusjohtaja	Pertti Ketola toimitusjohtaja	Kari Sallinen toimitusjohtaja	Jouko Toivonen toimitusjohtaja
Jyrki Kaskinen toimitusjohtaja	Harri Laine toimitusjohtaja	Heikki Kiviluoto toimitusjohtaja	Paavo Sorvakko toimitusjohtaja	Olli Vilppunen toimitusjohtaja
Kimmo Koiso-Kanttila toimitusjohtaja	Tapio Manner toimitusjohtaja	Turkka Lehtinen toimitusjohtaja	KAARKOINEN ALUE	HÄME
Björn Kolster hallituksen puheenjohtaja	Matti Mertjärvi toimitusjohtaja	Veikko Lehtola talousjohtaja	Jukka Luukko toimitusjohtaja, <i>puheenjohtaja</i>	Pertti Liljeroos toimitusjohtaja, <i>puheenjohtaja</i>
Heikki Lamminaho toimitusjohtaja	Mika Mäkinen	Olli Noramaa toimitusjohtaja	Ari Kaijansinkko myyntijohtaja	Jorma Ahonen toimitusjohtaja
Ulla Matsi-Koistinen talousjohtaja	Veijo Ohtonen toimitusjohtaja	Risto Pyysalo toimitusjohtaja	Esa Konsti toimitusjohtaja	Antti Haavisto toimitusjohtaja
Markku E. Rentto toimitusjohtaja	Juha Ojala taluspäällikkö	Jaakko Rantanen toimitusjohtaja	Aapo Majuri toimitusjohtaja	Kari Horsmalahhti toimitusjohtaja
Kasper Saari toimitusjohtaja	Kari Paasikoski autoilija	Jouni Sopola toimitusjohtaja	Toivo Malinen hallituksen puheenjohtaja	Matti Janhunen toimitusjohtaja
Klaus Saarikallio toimitusjohtaja	Jaakko Pajula toimitusjohtaja	Karl-Magnus Spiik liikkeenjohdon konsultti	Pekka Marttunen toimitusjohtaja	Pekka Kiuru toimitusjohtaja
Lars Schröder toimitusjohtaja	Kari Peltonen toimitusjohtaja	Juhani Vainio liikenneneuvos	Seppo Mikkola toimitusjohtaja	Risto Koivisto toimitusjohtaja
Björn Sigberg varatoimitusjohtaja	Tapio Robertsson toimitusjohtaja	Henri Wibom toimitusjohtaja	Kalevi Pietilä toimitusjohtaja	Matti Koskenkorva toimitusjohtaja
Antti Tiitola toimitusjohtaja	Carl-Johan Sandström toimitusjohtaja	SATAKUNTA	Kari Puuperä toimitusjohtaja	Veli-Matti Lehikoinen toimitusjohtaja
Juhani Vainio toimitusjohtaja	Hans Sigberg toimitusjohtaja	Risto Ylitalo toimitusjohtaja, <i>puheenjohtaja</i>	Juhani Puuskari toimitusjohtaja	Pertti Lehto toimitusjohtaja
Arto Waroma varatoimitusjohtaja	Ilkka Tykkä toimitusjohtaja	Juhani Aalto toimitusjohtaja	Pentti Rantala toimitusjohtaja	Pekka Paldanius varatuomari
	Tapio Uimonen toimitusjohtaja			Erkki Peltonen toimitusjohtaja

Hannu Penttilä toimitusjohtaja	Pauli Kankaanpää toimitusjohtaja	Kimmo Kovala toimitusjohtaja	Veli-Matti Savolainen toimitusjohtaja	Vilho Pekkala toimitusjohtaja
Jalo Pirhonen toimitusjohtaja	Asko Karrola toimitusjohtaja	Pertti Lahtinen toimitusjohtaja	Seppo Turunen toimitusjohtaja	Pertti Pouri toimitusjohtaja
Jarmo Sirén toimitusjohtaja	Virpi Keskimäki toimitusjohtaja	Pekka Lehmuusaari toimitusjohtaja	KUOPIO	Eeva Salmi toimitusjohtaja
Jouni Suokas toimitusjohtaja	Eero Koivisto toimitusjohtaja	Anna-Liisa Lehtinen yrittäjä	Esko Torssonen varatoimitusjohtaja, <i>puheenjohtaja</i>	Ari Tuppurainen toimitusjohtaja
Seppo Suuriniemi toimitusjohtaja	Max Kronholm toimitusjohtaja	Raimo Leikas toimitusjohtaja	Matti Eestilä toimitusjohtaja	MERI-LAPPI
Arto Tonttila toimitusjohtaja	Börje Linden toimitusjohtaja	Seppo Leppänen toimitusjohtaja	Pekka Halonen toimitusjohtaja	Olavi Numminen toimitusjohtaja <i>puheenjohtaja</i>
Ismo Tuomi toimitusjohtaja	Pekka Luoma toimitusjohtaja	Tea Mäkeläinen toimitusjohtaja	Kalervo Huhtinen toimitusjohtaja	Anne Juopperi markkinointipäällikkö
Taisto Vainio toimitusjohtaja	Anne Niemi markkinointijohtaja	Martti Paananen toimitusjohtaja	Jouko Kauhanen toimitusjohtaja	Kyösti Kaihu toimitusjohtaja
Pekka Visuri toimitusjohtaja	Alf Norrgård toimitusjohtaja	Mikko Pekkanen toimitusjohtaja	Osmo Kaulamo toimitusjohtaja	Martti Kankaanranta toimitusjohtaja
Kalevi Vuorisalo toimitusjohtaja	Trygve Nystedt toimitusjohtaja	Aimo Pekkarinen toimitusjohtaja	Mikko Lyytinen toimitusjohtaja	Risto Kantola paikallisjohtaja
LÄNTINEN ALUE	Esa Ojala toimitusjohtaja	Ari Rautiainen toimitusjohtaja	Paavo Romunen toimitusjohtaja	Ossi Kosonen toimitusjohtaja
Heikki Rinta-Rahko toimitusjohtaja, <i>puheenjohtaja</i>	Pauli Ojala toimitusjohtaja	Ari Rikama toimitusjohtaja	Hannu Rytönen toimitusjohtaja	Matti Kurttio toimitusjohtaja
Alf Ahlbäck toimitusjohtaja	Björn Palm toimitusjohtaja	Martti Strömberg toimitusjohtaja	Reijo Räsänen toimitusjohtaja	Veli Lassila toimitusjohtaja
Kari Ala-Korpela varatoimitusjohtaja	Eija Plusisaari hallituksen puheenjohtaja	Kaija Taipale toimitusjohtaja	Jouko Seppänen toimitusjohtaja	Ossi Pantsar toimitusjohtaja
Leif Back toimitusjohtaja	Harri Pomoell toimitusjohtaja	JOENSUU	Pertti Taskinen toimitusjohtaja	Paavo Pitkänen toimitusjohtaja
Nils Back tekninen johtaja	Kari Risberg toimitusjohtaja	Jouni Mönkkönen toimitusjohtaja, <i>puheenjohtaja</i>	POHJOIS- POHJANMAA	Heikki Syväjärvi yrittäjä
Jan-Anders Bondén toimitusjohtaja	Kaj Rönnlund toimitusjohtaja	Arvo Havukainen toimitusjohtaja	Risto Korpi toimitusjohtaja, <i>puheenjohtaja</i>	Erkki Väisänen toimitusjohtaja
Bo Eklund toimitusjohtaja	Juha Saarnio toimitusjohtaja	Jari Huhtilainen toimitusjohtaja	Sakari Aine toimitusjohtaja	KAINUU
Leif Enberg hallituksen puheenjohtaja	Jarl Stenmark toimitusjohtaja	Erkki Hämäläinen toimitusjohtaja	Simo Kallio apteekkari	Jaakko Kyllönen konttoripäällikkö <i>puheenjohtaja</i>
Erkki Haapala toimitusjohtaja	Mauri Vähämaa toimitusjohtaja	Teuvo Kettunen toimitusjohtaja	Jorma Koramo toimitusjohtaja	Sakari Heikkinen johtaja
Pekka Haapanen toimitusjohtaja	Jens Österberg toimitusjohtaja	Asko Kinnunen toimitusjohtaja	Matti Korkiakoski yrittäjä	Timo Jaaranen toimitusjohtaja
Marco Hautakoski toimitusjohtaja	JYVÄSKYLÄ	Teuvo Kontturi toimitusjohtaja	Eero Koskelainen toimitusjohtaja	Raija Korhonen toimitusjohtaja
Matti Hissa toimitusjohtaja	Hannu Löytönen toimitusjohtaja, <i>puheenjohtaja</i>	Simo Kuittinen toimitusjohtaja	Lippo Mikola toimitusjohtaja	Kalevi Mäkiäho aluejohtaja
Mervi Jokela toimitusjohtaja	Erkki Jaatinen toimitusjohtaja	Risto Leppänen toimitusjohtaja		Martti Palviainen toimitusjohtaja
Erkki Jyllilä toimitusjohtaja		Paavo Sairanen toimitusjohtaja		Juhani Seppänen asianajaja

Jorma Sippo
toimitusjohtaja

Kari Sirviö
toimitusjohtaja

Viljo Tuhkanen
toimitusjohtaja

Martti Törrönen
toimitusjohtaja

LAPPI

Unto Penttinen
toimitusjohtaja
puheenjohtaja

Tomi Gröhn
liikennejohtaja

Mauri Haataja
toimitusjohtaja

Timo Hietala
toimitusjohtaja

Mika Junttari
toimitusjohtaja

Pentti Jussila
toimitusjohtaja

Mikko Kemppainen
toimitusjohtaja

Aarno Kostamo
toimitusjohtaja

Jouni Leppänoro
toimitusjohtaja

Seppo Litola
toimitusjohtaja

Esko Niemelä
liikennöitsijä

Antti Peuna
toimitusjohtaja

Olli Salo
toimitusjohtaja

Pekka Seppänen
kauppias

Seppo Tekoniemi
toimitusjohtaja

Tapio Tuomilaakso
toimitusjohtaja

Jussi Uofila
toimitusjohtaja

Reino Vierelä
toimitusjohtaja

FRANCHISE-
YHTIÖIDEN
NEUVOTTELU-
KUNNAT

**Etelä-Savon
Vakuutuspalvelu Oy**

Esa Paukkonen
toimitusjohtaja
puheenjohtaja

Tauno Hyötyläinen
toimitusjohtaja

Jorma Hälikkä
johtaja

Antti Puttonen
toimitusjohtaja

Ari Pöntinen
toimitusjohtaja

Jouko Rautio
hallintojohtaja

Risto Riipinen
hallituksen
puheenjohtaja

**Etelä-Hämeen
Vakuutuspalvelu Oy**

Reijo Talja
toimitusjohtaja
puheenjohtaja

Erkki Huopainen
toimitusjohtaja

Aulis Laaksonen
toimitusjohtaja

Juha Leppänen
toimitusjohtaja

Olli Puputti
liikkeenharjoittaja

Sakari Virtanen
toimitusjohtaja

Teuvo Zetterman
toimitusjohtaja

**Vakuutuspalvelu Oy,
Loviisa**

Krister Nyberg
toimitusjohtaja
puheenjohtaja

Tuomo Juntunen
toimitusjohtaja

Jorma Kero
toimitusjohtaja

Bjarne Mattsson
toimitusjohtaja

Pasi Ojanen
talouspäällikkö

Hans Staffans
toimitusjohtaja

Jan Vikström
toimitusjohtaja

FENNIA-RYHMÄN PALVELUKONTTORIT

63300 ALAVUS
Järvilomantie 6,
puh. 010 503 2800
faksi 010 503 2805

02100 ESPOO
Tapiontori,
puh. 010 503 3860
puh. 010 503 3861 *
faksi 010 503 3871

• **02600 ESPOO**
Timpurinkuja 3,
Leppävaaran
Vakuutuspalvelu Oy
puh. 010 503 4540
faksi 010 503 4543

• **02320 ESPOO**
Ulappakatu 1
Vakuutuspalvelu
Espoonlahti
puh. 010 503 3540
puh. 010 503 3541 *
faksi 010 503 3546

30100 FORSSA
Kartanonkatu 12,
puh. 010 503 2560
faksi 010 503 2566

85800 HAAPAJÄRVI
Hiljalankatu 7,
puh. 010 503 2700
faksi 010 503 2706

18100 HEINOLA
Kauppakatu 8,
puh. 010 503 2680
faksi 010 503 2685

00520 HELSINKI
Asemamiehenkatu 3,
puh. 010 503 3780
puh. 010 503 3781 *
faksi 010 503 5300

00100 HELSINKI
Fredrikinkatu 57
puh. 010 503 3820
puh. 010 503 3821 *
faksi 010 503 3830

• **00200 HELSINKI**
Gyldénintie 3 A 1
Lauttasaaren
Vakuutuspalvelu Oy
puh. 010 503 4500
puh. 010 503 4501 *
faksi 010 503 4503

00440 HELSINKI
Hopeatie 2,
puh. 010 503 5780
puh. 010 503 5781 *
faksi 010 503 5783

00930 HELSINKI
Itäkeskus
Turunlinnantie 10,
puh. 010 503 3750
puh. 010 503 3751 *
faksi 010 503 3763

• **00350 HELSINKI**
Raumantie 1,
Länsi-Helsingin
Vakuutuspalvelu Oy
puh. 010 503 3420
puh. 010 503 3421 *
faksi 010 503 3426

• **00530 HELSINKI**
Siltasaarenkatu 18-20,
Kanta-Helsingin
Vakuutuspalvelu Oy
puh. 010 503 4480
puh. 010 503 4481 *
faksi 010 503 4483

05800 HYVINKÄÄ
Hämeenkatu 22,
puh. 010 503 2220
puh. 010 503 2221 *
faksi 010 503 2229

13100 HÄMEENLINNA
Kasarmikatu 7,
puh. 010 503 2540
puh. 010 503 2541 *
faksi 010 503 2548

55100 IMATRA
Lappeentie 14,
puh. 010 503 2970
faksi 010 503 2975

80100 JOENSUU
Torikatu 29, A
puh. 010 503 2300
puh. 010 503 2301 *
faksi 010 503 2315

40100 JYVÄSKYLÄ
Yliopistonkatu 34,
puh. 010 503 4600
puh. 010 503 4601 *
faksi 010 503 4618

04400 JÄRVENPÄÄ
Sibeliuksenkatu 14,
puh. 010 503 2200
puh. 010 503 2201 *
faksi 010 503 2209

87100 KAJAANI
Lönnrotinkatu 8,
puh. 010 503 3280
puh. 010 503 3281 *
faksi 010 503 3289

10300 KARJAA
Kauppiaankatu 6,
puh. 010 503 3320
puh. 010 503 3321 *
faksi 010 503 3323

62200 KAUHAVA
Lauttamuksentie 6 a 2,
puh. 010 503 2770
faksi 010 503 2776

94100 KEMI
Keskuspuistikatu 11
puh. 010 503 3240
puh. 010 503 3241 *
faksi 010 503 3246

04200 KERAVA
Aleksis Kiven tie 14,
puh. 010 503 3380
puh. 010 503 3381 *
faksi 010 503 3385

42700 KEURUU
Keuruuntie 15,
puh. 010 503 4630
faksi 010 503 4634

• **02400 KIRKKONUMMI**
Kirkkotallintie 4,
Vakuutuspalvelu
Kirkkonummi
puh. 010 503 3400
puh. 010 503 3401 *
faksi 010 503 3405

67100 KOKKOLA
Torikatu 18,
puh. 010 503 3640
puh. 010 503 3641 *
faksi 010 503 3656
faksi 010 503 3655 *

48100 KOTKA
Kirkkokatu 18,
puh. 010 503 2950
faksi 010 503 2957

45100 KOUVOLA
Keskikatu 6,
puh. 010 503 2920
faksi 010 503 2932

70100 KUOPIO
Puijonkatu 30,
puh. 010 503 3700
puh. 010 503 3701 *
faksi 010 503 3703

61300 KURIKKA
Asematie 1,
puh. 010 503 2820
faksi 010 503 2827

15110 LAHTI
Aleksanterinkatu 12,
puh. 010 503 2840
faksi 010 503 2873
faksi 010 503 2872 *

53100 LAPPEENRANTA
Valtakatu 52,
puh. 010 503 3970
faksi 010 503 3979

81700 LIEKSA
Koulukatu 8,
puh. 010 503 3620
puh. 010 503 3621 *
faksi 010 503 3623

08100 LOHJA
Laurinkatu 4,
puh. 010 503 3920
puh. 010 503 3921 *
faksi 010 503 3923

07900 LOVIISA
Kuningattarenkatu 18,
puh. 010 503 3460
puh. 010 503 3461 *
faksi 010 503 3466

• **50100 MIKKELI**
Porrassalmenkatu 17 B,
Etelä-Savon
Vakuutuspalvelu Oy
puh. 010 503 3600
puh. 010 503 3601 *
faksi 010 503 3603

37100 NOKIA
Välikatu 17,
puh. 010 503 4580
faksi 010 503 4583

64200 NÄRPIÖ
Hagagård,
puh. 010 503 2640
faksi 010 503 2647

90100 OULU
Torikatu 22,
puh. 010 503 3200
puh. 010 503 3201 *
faksi 010 503 3215
faksi 010 503 3214 *

21600 PARAINEN
Rantatie 24,
puh. 010 503 3680
faksi 010 503 3685

95700 PELLO
Pellontie 23,
puh. 010 503 3520
puh. 010 503 3521 *
faksi 010 503 3523

76100 PIEKSÄMÄKI
Myllykatu 14,
puh. 010 503 4660
faksi 010 503 4665

68600 PIETARSAARI
Isokatu 13,
puh. 010 503 2660
faksi 010 503 2669

28100 PORI
Nortamonkatu 3,
puh. 010 503 2350
puh. 010 503 2351 *
faksi 010 503 2364

• **06100 PORVOO**
Mannerheiminkatu 16,
Vakuutuspalvelu
Porvoo
puh. 010 503 3360
puh. 010 503 3361 *
faksi 010 503 3367

92100 RAAHE
Kirkkokatu 45,
puh. 010 503 2580
puh. 010 503 2581 *
faksi 010 503 2584

26100 RAUMA
Kalliokatu 24,
puh. 010 503 2400
puh. 010 503 2401 *
faksi 010 503 2408

• **11100 RIIHIMÄKI**
Hämeenkatu 9 - 15,
Etelä-Hämeen
Vakuutuspalvelu Oy
puh. 010 503 3340
puh. 010 503 3341 *
faksi 010 503 3346

96200 ROVANIEMI
Pekankatu 4,
puh. 010 503 3300
puh. 010 503 3301 *
faksi 010 503 3311

24100 SALO
Horninkatu 7,
puh. 010 503 2330
puh. 010 503 2331 *
faksi 010 503 2336

57100 SAVONLINNA
Possenkatu 4,
puh. 010 503 4680
faksi 010 503 4686

60100 SEINÄJOKI
Kalevankatu 10,
puh. 010 503 2740
puh. 010 503 2741 *
faksi 010 503 2758

25900 TAALINTEHDAS
Sparbacken,
puh. 010 503 2900
faksi 010 503 2904

10600 TAMMISAARI
Ystadinkatu 8,
puh. 010 503 3900
puh. 010 503 3901 *
faksi 010 503 3907

33100 TAMPERE
Hämeenkatu 4,
puh. 010 503 2420
puh. 010 503 2450 *
faksi 010 503 2448

33100 TAMPERE
Verkatehtaankatu 12,
puh. 010 503 2421
faksi 010 503 2447

95400 TORNIO
Välikatu 15,
puh. 010 503 3260
puh. 010 503 3261 *
faksi 010 503 3266

20100 TURKU
Yliopistonkatu 31,
puh. 010 503 2240
puh. 010 503 2241 *
faksi 010 503 2269
faksi 010 503 2268 *

23500 UUSIKAUPUNKI
Rauhankatu 6,
puh. 010 503 2380
faksi 010 503 2384

65100 VAASA
KauppaPuistikko 15,
puh. 010 503 2600
puh. 010 503 2601 *
faksi 010 503 2624

37600 VALKEAKOSKI
Kauppatori 4,
puh. 010 503 2520
faksi 010 503 2526

38200 VAMMALA
Puistikatu 26,
puh. 010 503 2470
faksi 010 503 2477

01600 VANTAA
Iskoskuja 3, Myyrmanni
puh. 010 503 4560
puh. 010 503 4561 *
faksi 010 503 4563

01300 VANTAA
Tikkuraitti 17,
puh. 010 503 3940
puh. 010 503 3941 *
faksi 010 503 3955
faksi 010 503 3954 *

78200 VARKAUS
Kauppakatu 36,
puh. 010 503 4640
faksi 010 503 4645

34800 VIRRAT
Pääskyntie 6,
puh. 010 503 2500
faksi 010 503 2505

84100 YLIVIESKA
Kauppakatu 10,
puh. 010 503 2720
faksi 010 503 2728

• *Franchise-yhtiö*

* *Puhelin ja faksi
yrityssasiakkaille.*

Internet-osoitteemme www.fennia.fi

Keskinäinen yhtiö Yrittäjänvakuutus-Fennia

Helsinki
00017 Fennia
Puhelin 010 5031, faksi 010 503 5300
Kaupparekisterinumero 60.990

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia

Helsinki
00017 Fennia
Puhelin 010 5031, faksi 010 503 7900
Kaupparekisterinumero 746.681

Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia

Helsinki
00041 Eläke-Fennia
Puhelin 010 5031, faksi 010 503 7680
Kaupparekisterinumero 105.106